

Délibáb

44. SZÁM

20
FILLÉR

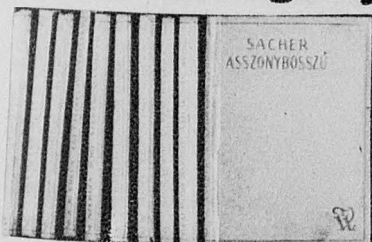


**GAÁL
FRANCISKA:**
"Pardon, tévedtem!"
Bemutalja:
Forum, Décsi
(Fotó Universal)

RÁDIOMŰSOR
OKT. 29-TŐL NOV. 4-IG

IGAZI ALKALMI VÉTEL

10 kötet regény



kemény kötésben, 1280 oldal terjedelemben, az összeg előzetes beküldése mellett, bérmentve 2 pengő. Utánvéttel —.75 fillérrel drágább.

35 régebbi zenemű kótái



6.— pengő helyett 2.— pengő, az összeg előzetes beküldése mellett, melyhez 40 fillér póstadíj járul. Ezek között van: Nyitány, opera, operett, táncdarabok, kabarédalok, magyar dalok stb. A legnagyobb zeneszerzők nevei találhatók benne: Erkel, Schubert, Strauss, Lehár, stb.

„JÓ KÖNYVEK“

Uj, olesó regénysorozat.

Nem detektívregények, sem úgynevezett klasszikusok, hanem a mai

SZÉPIRODALOM LEGJÁVA TERMÉSE.

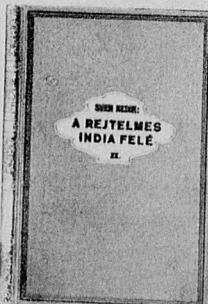
Elsőrangú nevek, elsőrangú regények, elsőrangú kiállításban.

Minden kötet ára fűzve 90 fill.
Vászonkötésben, finom papíron 1 P 90 „
portó 20 fillér.

Az első hét kötet megjelenési sorrendje:

1. **SINCLAIR LEWIS:**
Szegény lány pénzt keres 1933 szept. 25.
 2. **H. G. CARLISE:**
Vér a véremből „ okt. 25.
 - 3.-4. **LION FEUCHTWÄNGER:**
A zsidó háború (kettős kötet) „ nov. 25.
 5. **TRAVEN:** Aranyások „ dec. 25.
 6. **ROESMANN:**
Fischbein émi akar 1934 jan. 25.
 7. **LOUS TRENKER:**
A hegyek hőse „ febr. 25.
- Az első kötet már megjelent és kapható könyvesboltunkban.
Utánvéttel 75 fillérrel drágább.

Egy világhírű mű:



Sven Hedin „A rejtelmes India felé“ két hatalmas kötetben. (Albumalak, 1120 oldal terjedelemben, 658 illusztrációval, díszes vászonkötésben.) A két kötet ára 12.— pengő, az összeg előzetes beküldése mellett, portó 70 fillér.

Az itt felsorolt művek megrendelhetők a **DÉLIBÁB** kiadóhivatalában,
Budapest, VII. kerület, Dohány ucca 12. szám

VII. évfolyam

Budapest, 1933 október 28

44. szám

20
FILLÉR

Délibáb

SZINHÁZI HETILAP

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 P 50 fill., félévre 5,— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 20 fillér. Ausztriában 40 Groschen, Csehszlovákiában 2,— cseh korona, Jugoszláviában 4 dinár, Romániában 7 lei, Olaszországban 1 lira 20 centesimo. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Eötvös uccsa 12. Telefón: 42-5-39, 42-5-50

Barbara Revelle
spanyol tán-
csofő, aki a
mostani tán-
cok helyett új
táncot kreált
1934-re





JÁTÉK VAGY ÉLET

Pirandello tanár úr — a Nemzeti Színház katedróján — fölolvassa a tételt, amelyről ma beszélni fog. (Fele az első felvonásnak.) Erről lesz szó, hölgyeim és uraim: életünkben mennyi a játék és mennyi a valóság; helyesebben: cselekvéseinkben mennyi a színpad és mennyi az élet; pontosabban: a színpadon mennyi az élet és mennyi az alakoskodás; még pontosabban, hölgyeim és uraim: a színésznő hol él, a színpadon vagy az életben; azaz: állapítsák meg, vajjon a naturalista színjátszás csempészte-e a színpadra a mi köznapi életünket és annak minden megnyilvánulását a mi eszközeinkkel fejezi ki, avagy mi loptuk le a színpadról a szemek villámlását, a kezek ideges játékát, a hang harsogását, amikor — például — haragszunk és ezzel teátrálissá tettük az életünket?

Kicsit hosszú a tétel, a magyarázat pedig hosszadalmas. Ezzel szemben kevésnél-kevesebb a laboratóriumi kísérlet (i. cselekmény), amelynek végén a professzor adós marad a probléma megoldásával.

Adva van a színésznő, aki a színpadon sikert-sikerre halmoz, játszik szerelmesleányokat és démonokat, gögös és alázatos, odaadó és szívtelen teremtményeket, de magánélete nincs. Nem is kell — hirdeti magáról, — mert a színésznő egyrészt teljesen kiéli magát a színpadon, másrészt nem a privát

életében tapasztalt érzéseknek ad hangot a színpadon, hanem ösztönösen cselekszik. Szemben ezzel az este fölhúzható villamoszongorával adva van egy svéd fiatalember, aki sohasem volt színházban, de szenvedélyesen szereti az életet, a szabadságot és a szerelmet.

(Az első felvonásban ez a két különös emberpéldány megismerkedik. Pont, nincs több!)

Az első és második felvonás között, a szünetben játszódik le a színmű legizgalmasabb jelenete: a fiú kivitte a színésznőt a viharzó tengerre, a vitorlás fölburul és mind a ketten a vízbe estek. A színésznő, élethalál küzdelmében a mélybe húzza a fiút, aki csak úgy tud kiszabadulni a halálos ölelésből, hogy beleharap a leány nyakába. A színésznő a fájdalomtól elveszti az eszméletét, amire társa, a tehetetlen testet kimentti a partra.

Süt a nap (a második felvonásban), a kalandról már csak egy nagy tapasz beszél a színésznő nyakán. (Főlősleges realizmus, rossz nézni Bajor Gizi fehér bőrén ezt a gusztagustalan foltot.) Pirandello professzor úr most beoltja a nőt a szerelem szérumával: kezdődik a laboratóriumi kísérlet. A színésznő privátim csókol és csókoltatik, hajat borzol és borzoltatik, csökközben a szemét lehúnyja, a keze remeg, a hangja vibrál, mire — oh borzalom — arra eszmél, hogy hasonló

szít
ugya
(Csé
Vagy

felé,
lón
És
jűk
perc
reme
kinyó

szem
Mi
én, a
imádo
máské
bajusa
más?

Pira
jezvé
ellenp

A fi
kiköti.
A szí
és kic
szer
szímpa
paszta
állú ri
amikor
az ajk

Fej

situációkban a színpadon ugyanezt csinálta, ugyanígy, ugyanezekkel az eszközökkel. (Csúnya, profanizáló naturalista színpad. Vagy plagizáló élet?)

— Rettenetes — kiáltja a letakart tükörök felé, — hol vagyok én, a nő? Hol az én külön életem?

És lerántja a lepleket a tükörről és beléjük néz tágranyitott szemekkel, ahogy őt perc előtt a szerelmesét nézte és kinyújtja remegő ujjait, ahogy őt perc előtt a fiú felé kinyújtotta.

— Csupa színpadiasság — vigyorogja a szemébe a sok tükör.

Mi hát a játék és mi az élet? Hol vagyok én, a nő, az én igazi szerelmemmel, ha az imádott férfinak nem tudok többet adni és másként, mint a kifestett arcú, ragasztott bajuszú partnernek, aki minden városban más?

Pirandello professzor úr — ekként befejezván a kísérletet — most megcsinálja az ellenpróbát (erre is rászán egy felvonást).

A fiú feleségül akarja venni a színésznőt és kiköti, hogy soha többé nem lép színpadra. A színésznő erre nem tudja magát rászánni és kicsikarja a szerelmesétől, hogy még egyszer játszassék. A fiú, aki sohasem látta színpadon a művésznőt, most borzadva tapasztalja, hogy a színésznő egy borostás-állú ripacs keblén éppen olyan odaadó, mint amikor ő tartja karjaiban, ugyanolyan remegő az ajka, ugyanolyan forró a szava és ugyan-

olyan csukott a szeme, mint amikor ő csókolja. Mi igaz hát a szenvedélyből, amit ő kapott, ha a kőbajuszú partnernek ugyanezt ajándékozza? Elrohan azzal, hogy csak akkor akarja viszontlátni a nőt, ha végérvényesen háttal fordított a színpadnak. És amikor a függöny összeborul, a színésznő még mindig ott tart, ahol elkezdte: meg kell találnom önmagam.

Az egész színmű egyetlen nagy szerep. A színésznő figurája (látszólag) olyan komplikált szerkezetű, hogy hálás feladat (látszólag) egy nagyskálájú tolmácsoló számára. Ha D'Annunzióknak eszébe jut a téma, talán megírta volna Duse Eleonórának. Bajor Gizi is pompás, sokhúrú hangszer, nemes zengésű, végig minden regiszteren. Hogy ezáltal nem tudott igazán végigviharzani a skálán, abban a szöveg kötöttsége a hibás; állandóan visszavitte ugyanarra a síkra. Ennek ellenére színes volt, gyöngyözött, mint a francia pezsgő, a sok súlytalan szó acélcsengést kapott az ajkán. A svéd fiatalember figurája életszagúbban került ki a szerző kezéből, ennél fogva Uray Tivadar maradéktalanul tudta színpadra állítani. A többiek: Cs. Acél Ilona, Ághy Erzsébet, Halmi Margit, Táray, Mihályfi, Timár csak vékonyka keretet alkothattak a két főalak köré.

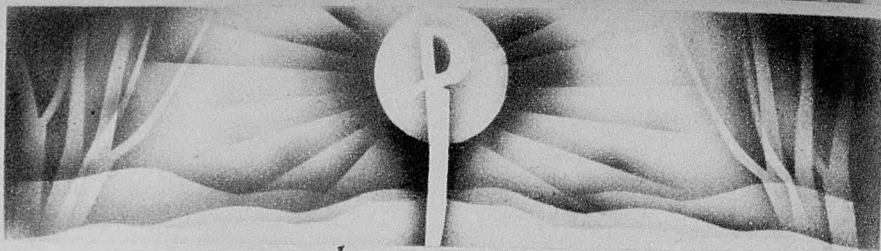
Hayek Sári rendezését (apró zökkenőkön túl) sok szín és sok finomság tette élvezetessé.

Urai Dezső



Fejes Teri, Törzs Jenő, Honthy Hanna Fodor László „Kétszer egy héten“ című új vígjátékában

(Hajnal felv.)



A HALÁL KEDVES FIA

IRTA: TERSÁNSZKY J. JENŐ

Egyszer volt, hol nem volt és a többi és a többi...

Egyszóval a Halál odaérkezett az egyik segélyhelyre a front mögött.

A csata éppen javában folyt és a sebesültek csapatostul érkeztek a segélyhelyre.

A Halál benyitott a segélyhely nagy szobájába, ahol földredobott, rossz szalmaszákokon, hordályakon feküdtek a sebesült harcosok, nyögve, sóhajtozva, véres kötésekkel.

A Halál megállt az első fekhelynél. Javakorú, csapzott szakállú honvéd feküdt rajta. A Halál így szólt hozzá:

— Azt hiszem, komám, téged máris vihetlek magammal a másvilágra!

A honvéd arcán a kín rémületre torzult és így szólt:

— Uram! Halál! Könyörülj meg rajtam. Ne vigy még magaddal. Hiszen kigyógyulhatok még sebemből. És most, mikor már megszabadultam a harcok borzalmaiból, igazán járna nekem egy kis esőndes, jó élet ezen a világon.

— Nem lehet, fiam! Nem lehet! — rázta fejét komoran a Halál.

De a honvéd könyörgően tette össze kezzeit:

— Uram! Uram! Hát ha engem nem szánsz meg, szánd meg, könyörgöm, ártatlan gyermekeimet és kedves nőmet otthon, akik szívszorogva várnak haza és nélkülözni, talán éhezni fognak nélkülem!

— Badar beszéd! — legyintett a Halál. — Mi lenne, ha minden ilyen síránkozásra hallgatnék.

És a Halál magával vitte a honvédet. Következett a másik ágy. Ezen egy fiatal, húszéves önkéntes feküdt.

— Viszlek, fiacskám, viszlek! — intett neki a Halál.

A gyerek iszonyattal tekintett a Halálra és mondta:

— Irgalmazz, Halál! Hiszen látod, milyen fiatal vagyok. Meghaljak, mielőtt éltem volna?

— Ne okoskodik, tacsó! — felelte a Halál. — Jönnöd kell!

A fiúnak kicsordult a könny a szeméből, miközben újra könyörgésre fogta a Halálnak:

— Hallgass meg! A pályámat hagytam abba. És most, miután a harcok rémségei

mögöttem vannak, folytathatnám a pályámat és hasznára lehetnék embertársaimnak... Egy édes lányka sír utánam és szegény öreg édesanyám szíve megszakad miattam...

— Ha-ha-ha-ha! — nevetett a halál. — Arra, látom, elég naív vagy, hogy elhidd, meg lehet engemet lágyítani ilyen érzélgős dolgokkal... Dehát erről szó sincs. Máris viszlek!

És a Halál elvitte az ifjú önkéntest.

És így tett sorjában tovább. A Halál szívét nem tudta megindítani és szándékmásításra bírni semmiféle kérelem, okadatolás... vitte sorjában a sebesült katonákat magával.

Végre odaért az egyik sebesülthöz a Halál. Mikor megszólította, a sebesült szeme dühtől kezdett forogni és öklével a Halál felé fenyegetett:

— Nem félek tőled, nyomorult! — kiáltotta. — Csak azért légy átkozott, hogy nem vihetem véghez miattad, ami föltettem magamban ebben a háborúban. Megvetlek! Fúj!

És a sebesült katona a Halál szemébe köpött.

A Halál nyugodtan letörölte koponyáját és csodálkozva, kíváncsian kérdezte:

— Na és mi volt az, komám, amit föltettél magadban ebben a háborúban?

— Az volt! — mondta fogcsikorgatva a katona. — Az volt, hogy százat fogok megölni a gaz, nyomorult ellenségéből. És még többet, ha lehet, annyit, amíg egy marad belőle. Ebben akadályozol most meg, átkozott Csupacsont!

Hát a Halál kedvtelve, mosolyogva bámult erre a sebesültre és így szólt:

— Az más, fiam, az más! Hát miért nem szóltál? Dehogy nyúlok hozzád egy ujjal is. Szépen kigyógyulsz majd jelentéktelen sebesülésedből és természetesen részt vehetsz még a háborúban. Soká élj, kedves fiam!

A Halál egészen elérzékenyedett. Most már a szemüregét törölte zsebkendőjével, míg a katona lázas, forró homlokát megsimogatta a másik kezével és újra kedves fiának nevezte a katonát...

Na persze, hiszen mindenkivel szemben más szempont az, amivel megindoklódik a testvériség, elbarátság és általában az érdem.

BESZÉLGETÉS DARVAS LILIVEL, „AZ EMBER TRAGÉ- DIÁJA” BÉCSI ÉVÁJÁVAL

Bécs, október.

A bécsi Hotel Imperial kapujában fiatal nő áll és levelet olvas. A Ringen megállanak az emberek és egymásnak suttogják:

— Die Darvas!

A „Die Darvas” mosolyogva gyüri retiküljébe a levelet (vajon mi lehetett benne) és taxit rendel a portással. Közben megkezdődik az interjú, ha ugyan interviúnak lehet nevezni a Darvas Lilivel való beszélgetést. Ez a kivételes tehetségű színésznő ugyanis nem tud interviút adni. És ezt érzik, tudja és meg is mondja:

— Mit mondjak, hiszen nem tudok én jókat mondani, nincs rutinom az interviúadásban.

És ez igaz, mert Darvas Lili, aki sokezerszer fogadta már a világsajtó képviselőit, sohasem adott terjedelmes nyilatkozatot. Viszont nagy élmény hallgatni őt. Szinte megátítsza azt, amit mond. Azt a keveset.

— Rettenetesen ki vagyok merülve, nagyon erősek merülve a Bahr-darab próbái. Nagyon kedvemre való szerep ez a „Meister”, amelyet a költő jubileuma alkalmából újított fel a Burg. A mester feleségét játszom, ez a szerep a mai időknek megfelel, lélekileg nagyon aktuális. Nincs benne semmi szentimentalizmus, csupa egyszerűség.

Bécs hölgyközönsége a darabban viselt ruháiról beszél a szalonokban, kávéházakban és mindenütt, ahol a nők beszédtemájának legnagyobb részét a színház és a divat tölti ki.

— Milyen ruhákat visel a darabban? — kérdezzük azután.

— Van egy niluszöld fogadóruhám fehér csipkével díszítve, azután van rajtam egy ezüstszínű kasmír ruhám, csipkebetétekkel és rózsaszín hímzésekkel.

Az autó a Burgtheater elé ér.

Megkérdezzük:

— A Josefstädter Theaterhez szerződött?

— Még nem mondhatok semmit, most megyek Röbbeling igazgatóval tárgyalni.

— És „Az ember tragédiája”?

— Valószínűleg eljászom Évát, de — ismétlem — most megyek Röbbeling igazgatóval tárgyalni.

Mi is felmentünk Röbbeling igazgató irodájába tárgyalni. Amíg Darvas Lili volt benn a legszebb európai színház igazgatói irodájában, addig Balszerrel, a Burgszínház neves művészeivel beszélgetünk. Természetesen a Bahr-darabról, amelyben Darvas Lili férjét alakítja.

— Van egy gyönyörű jelenetünk — mondja, — mikor Frau Darvas bevallja, hogy más



Darvas Lili legújabb fényképe.
Mellette Hermann Thimig ül

szerepet, én megbocsátok, de ő nem fogadja el a bocsánatot. A hetvenéves Bahrnak nem lehet szebb születésnap ajándéka, mint az, hogy a „Der Meister” című darabjának Darvas játssza a főszerepét.

Amikor bejutunk Röbbeling igazgatóhoz, a következő nyilatkozatot kapjuk tőle.

— Darvas Lilivel sikerült megállapodnom olyan értelemben, hogy az őszi szezonban két szerepet játszik el a Burgtheaterben. Az egyik a már színrekerült „Der Meister”, a másik pedig „Az ember tragédiája” lesz, amelyet Mohácsi Jenő kitűnő fordításában hozunk színre. Sok tárgyalás előzte meg ezt a megállapodást, mert Darvas Lili ebben a szezonban a „Josefstädter Theater” tagja. Madách remekét jól ismerem és nagyon örülök, hogy színrehozhatom. Darvas Lilinél jobb Évát nem találhatnék. A darabot egyébként is parádés szereposztásban fogjuk színrehozni. Egyébként úgy tudom, hogy Darvas Lili Boleyn Anna szerepét fogja a Josefstädter Theaterben alakítani a VII. Henrik című darabban.

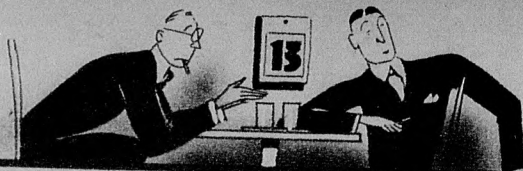
Darvas Lili lép ismét az igazgatói szobába. Szébb, karcsúbb és fiatalabb, mint volt, amikor legutoljára Budapesten fellépett.

Még megkérdezzük:

— A közeljövőben fog vendégszerepelni Budapesten?

— Erre a kérdésre most csak nemmel felelhetek — válaszolja diplomatikusan, mint ahogy mindig nem-mel válaszol esztendők óta budapesti színházgatók hasonló kérdéseire is.

Palásti László.



TÁRSSZERZŐK, HA DARABOT IRTAK...

(IGAZ TÖRTÉNET, TANULSÁGOS HAPPY ENDDDEL)

IRTA: LESTYAN SÁNDOR

I.

A társzerzőket nevezzük Péternek és Pálnak.

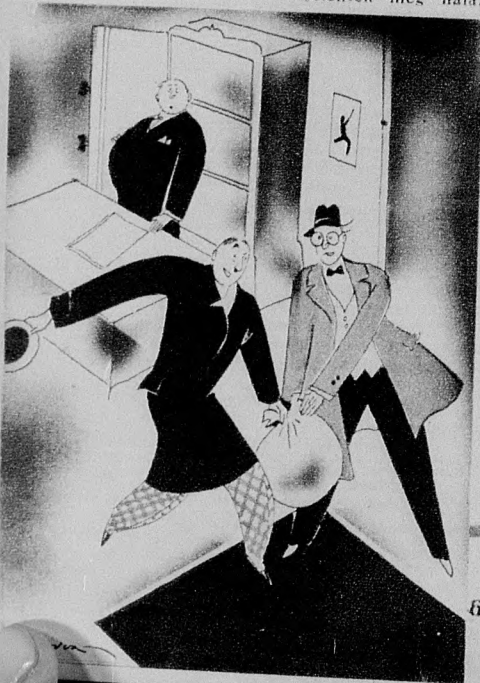
A társzerzők ugyanis, akárcsak Péter és Pál, akikről tudjuk, hogy nyárban összeférnek a naptárban, ezen a nyáron jól összefértek, összelemeztek a pesti kávéházban, a kertek márványasztalai mellett és elhatározták, hogy darabot irnak.

A meglepő és örvedetes az, hogy az elhatározást gyors tett követte. A darab, a színdarab (vigjáték 3 felvonásban) hamarosan elkészült. Péternek is tetszett, Pálnak is tetszett. Ezek után elhatározták, hogy felviszik az egyik kiadóhoz.

II.

Mielőtt folytatnánk a történetet, le kell szögezni, hogy Péter és Pál megállapodtak egymással, hogy közös darabjukra pénzt csak közösen vehetnek fel.

Miután a színpadi kiadó elsősorban és főként arra való, hogy előleget folyósítson, Péter és Pál közösen jelentek meg nála.



közösen adták át a vigjátékot és közösen vették fel néhány nap múlva az előleg gyanánt folyósított 600 pengőt.

Ezek után nyilvánvaló, hogy a kiadónak tetszett a darab.

Sőt, a kiadó nyomban továbbította egyik drámai színházunknak. Mint a jövő szezon biztos, nagy sikerét!

III.

Péter nős, családos.

Péter elhatározta, hogy az előleg reá eső részéből, vagyis 300 pengőből nyaralni megy a családjával a Balatonhoz.

Megkésztették a nyaralás előkészületeit. Mondanunk sem kell, hogy három nappal az elutazás terminusa előtt a 300 pengőt már elköltötték az előkészületekre. A szoba, a Balatonnál, le volt foglalva. Az asszony és a gyerekek kiruházkodtak. Péter új fürdődresszt vásárolt magának. És annyi készpénz sem volt a háznál, hogy a Beitscher-uszoda-ba elmehettek volna.

IV.

A szükség leleményessé teszi az embert. Péternek mentőötlete támadt.

Pállal írt darabját elvitte egy másik színpadi kiadóhoz, ahol gondosan elhallgatta, hogy társzerzője is van.

Némi lelkiismeretfurdalást érzett, mikor 500 pengő előleget kapott a darabra. Azzal nyugtatta meg háborgó lelkiismeretét, hogy utólagosan majd mindent bevall Pálnak.

Hogy a darabot egyszer már eladták, amiatt nem is nyugtalanzkodott.

Azzal familiástól együtt elutazott a Balaton mellé.

V.

Pál Budapesten töltötte a nyarat.

Am a pesti nyaralás sok pénzbe kerül. A 300 pengős előleg hamarosan elfogyott. Beköszöntött a szegénység, a gondok!

Amellett Pál szerelmes volt. Halálosan szerelmes egy ifjú leányba, aki mindenáron szabadevezés életet óhajtott élni Pállal a Dunán, csónakkal, weckendházzal, kis gramofónnal, ahogy mostanában divatos.

Péter és Pál a pénzt csak közösen vehették fel...

F
zót
E
kiac
A c
N

szerelem
v

Az
egy h
Tern
társze
300 pe
ismer
terrel
Aztár
kezdte
nán, az

Péter
adója
nyújtott
egy m
magáva
A dar
úgyis n
azt nem
miért s
példány
vább a
kiadója
Péternek
nak?

Mindez
Fontos
színház

Péter nyaralni készült

Pál számára egyetlen megoldás kínálkozott, hogy szerelmese óhajának eleget tegyen. El kell adnia a Péterrel írt darabját egy kiadónak! A darab jó. A darab tetszeni fog. A darab biztos pénzt jelent. Nem szabad sokáig habozni!

VI.

Pál szerencsés éghajlat alatt született.



Pál szerelmes volt



VIII.

Előbb a két kiadó tárgyalt a színházzal. Azután a két kiadó a két szerzővel. Azután a két kiadó és a két szerző a színházzal.

Már rendben volt minden, a lovagiasság és az anyagiasság szabályai szerint egyaránt, amikor a harmadik (azaz legelső!) kiadó is jelentkezett.

Közben ugyanis visszakapta a darabot a színháztól, ahol mint Péter és Pál közös darabja volt benyújtva. A dramaturg, mialatt gyomorsavát kezelte, úgy döntött, hogy nem való az ő színházukba.

— Ha oda nem való, akkor idevaló! — mondta a harmadik (azaz legelső) kiadó s ekként bekapcsolódott a tárgyalásokba immár ő is.

IX.

Az újabb tárgyalások drámai részletekkel kezdődtek. Aztán egy merész fordulattal végjátéki lett a helyzet. A három kiadó közös nevezőre hozta a maga álláspontját és meg egyezett a színházzal.

X.

Péter és Pál darabja az őszi szezonban színekerül. Happy end: Fontos, hogy jó legyen a darab!

— Péter és Pál közösen 25 százalékos részesedést kapnak. 75 százalék a három kiadónak.

Tanulság: A kiadók mindig ráfizetnek a szerzőkre!

Az volt a szerencséje, hogy a darabbal egy harmadik kiadót keresett fel.

Természetesen gondosan elhallgatta, hogy társszerzője van. Az előleget (ha jól tudom 300 pengő!) egyedül nyugtázta, némi lelkiismeretfurdalással ő is, de ő is tisztán Péterrel szemben, a kiadókra nem is gondolva!

Aztán, mint aki dolgát jól végezte, megkezdte a vidám, szabad evezőseletet a Dunán, az ifjú leánnyal, akit szeret.

VII.

Péter külön kiadója, valamint Pál külön kiadója véletlenül ugyanannak a színháznak nyújtotta be a darabot. (Mint közösdarab egy másik színháznál volt, a dramaturg magával vitte a nyaralásba.)

A darab tetszett. Ugyis mint Péter darabja, úgyis mint Pál darabja. A színháznál csak azt nem értették, hogy az egyik példányon miért szerepel Péter neve, mikor a másik példány Pál nevét tünteti fel szerzőként. Továbbá azt sem értették, hogy miért van két kiadója a darabnak? Miért van külön kiadója Péternek és miért van külön kiadója Pálnak?

Míndez azonban mellékes volt.

Fontos, hogy a darab kitűnő. A darabot a színház be akarja mutatni!



... milyen érdekes vendége volt a minap Budapestnek.

— Halljuk?

— Paulay Erzsé, Cerutti berlini olasz nagykövet felesége látogatta meg az édesanyját. Inkognitóban tartózkodott Budapesten és így az ismerősök és tisztelők serege sem zavarta telefonon.

— Most hol van?

— Visszautazott Berlinbe. Érdekes, hogy a kisleány volt állandóan együtt és az uccán sem ismerték fel.

— Van-e még valami külföldi újság.

— Zilahy Irénnel kapcsolatos a hír. Az egyik budapesti színház szerződtetni akarta Zilahyt,



aki jelenleg Párizsban tartózkodik. Felhívták telefonon a „Majestic”-ben, mire Zilahy így válaszolt: „Szívesen elfőnök Budapestre, azonban ki kell jelentenem, hogy kétszáz pengő esti gázsín alul nem játszom, amellelt ötven pengő napi próbapénzt kérek.” A színház vezetősége elállt attól, hogy ilyen drágán fellépesse Zilahy Irént.

— Irénke mindig jól ludolt számolni.

— Ez igaz. A számolásról jut eszembe. Elmer Rice amerikai drámaírónak (akinek „Az ügyvéd” című darabját a Nemzeti Színház játssza) van egy színműve a Vígyszínházban. Címe „A számológép”. A színház nem akarta előadni, vagy legalább is annyira hiútlalasztotta a premier dátumát, hogy az érdekes színjátékot most egy kisebb, újonnan alakult intím hatású színház hozza színre.

— Amilyen „formája” van, biztosan sikere lesz.

— Az rendszeren így is szokott lenni. Itt kell megemlítenem, hogy Bónyi Adorfánnak van egy megállapodása a Belvárosi Színházban arról, hogy színrehozzák új darabját, amelynek címe: „Ismeretlen fiatalember”. Ez a darab azonban mégsem a Belvárosi Színházban fog előadásra kerülni, mert Bónyi most a Nemzeti Színházzal tárgyal az előadásáról.

— Mi újság a fronton?

— Elárulhatok egy nagyon érdekes titkot. Az egyik operettszínház gazdag igazgatójának felesége, aki annakidején sok sikert látott, ismét fel fog lépni a színpadon.

— Ki az?

— A nevét nem mondom el. Híres színészesaládból is származik.

Gyenes Gitta: Tanulmány. A művész nő most megnyíló gyűjteményes kiállításából (Magyar felv.)

— M
— Er
intézelbe
szerepbe

— Kí
— R
meglátog
szasabban
ról. A m
első előa
— Mit
— Ör

Máriánal
elő az O
Operabara
egy két na
a színház
— Nen
Bécsben?

— Deh
főnba ének
kes szerző
Endre, a
aki ezzel a
fog aratni.

— Mi
Honlhy
amikor a F
akarta elem
szerű színé
uti Színház

— Bródy
Színház ig
híszemben
nek az igo
egységes me
dot nyujt a
esetben fiz
lehet végref
azonban a
gázsiesökken
lehet: békés
az ügy.

— Maga
Nem monda
maradt el a
ház „Kozme
rabjának fő
mutatója —
nappal?

— De ig
szereplő, ak
gondoltak vol
álló okokból
meg kellőképp

Bóth Klári és A
„Arc és álaré”
főszereplő

— Milyen szerepkörben fog játszani?
— Erre sem felelhetek. Ismeri a „Lányok az intézetben” főnöknőjét? Olyan „zsánerű” szerepben fog ismét visszatérni a színpadra.

— Kíváncsi vagyok... Opera?
— Radnai Miklós, az Operaház igazgatója meglátogatta Bécsben Lehár Ferencet. Hosszasabban tárgyalt vele a „Giuditta” előadásáról. A mester eljön Budapestre és ő vezényli az első előadást.

— Mít tartogat a színház a főszezonra?
— Örökös tiszteletbeli tagjának, Jeritza Máriának fellépését. Ezenkívül most készítik elő az Operaház övenéves jubileumát. Az Operabarátok Egyesületének jóvoltából kiadnak egy két nagy kötetből álló archívumot, amelyben a színház történetét dolgozták fel.

— Nem tudja mit keresett Szedő Miklós Bécsben?

— Dehogynem. A népszerű művész gramofonba énekelt. Az egyik lemeznek nagyon érdekes szerzője van: Hlatky Endre, a rádió igazgatója, aki ezzel a dalával nagy sikert fog aratni.

— Mi volt az oka a Honihy—Fefes-ügynek, amikor a Pesti Színház nem akarta elengedni a két népszerű színésznőt az Andrássy uti Színházba?

— Bródy István, a Pesti Színház igazgatója abban a hiszemben volt: a színészeknek az igazgatókkal kötött egységes megállapodása módot nyújt arra, hogy ilyen esetben fizetési leszállítást lehet végrehajtani. Miután azonban a szerződés szerint gáztesókkentésről szó sem lehet: békés befejezést nyert az ügy.

— Maga mindent tud. Nem mondaná meg, miért maradt el a Belvárosi Színház „Kozmetika” című darabjának főpróbája és bemutatója — persze csak egy nappal?

— De igen! Az egyik szereplő, akire a legkevésbé gondoltak volna, rajta kívül álló okokból nem tanulhatta meg kellőképpen a szerepét.

Bóth Klári és Alapi Nándor az „Are és álare” című színdarab főszereplői
(Áldor felv.)

De ez mintha szerencsét hozott volna, az igazi főpróbán annál jobban tetszett az alakítása!

— Zilahy Lajos?

— Tudja-e, hogy majdnem „civilben” játszották a Magyar Színházban Zilahy Lajos „A tizenkettő óra” című darabját.

— Hogyan, hiszen az egy képzeletbeli államban történik?

— Éppen ez az. Nem tudtak olyan uniformist találni, amely ne hasonlítana valamely meglévő állam katonai uniformisához. Aztán sok fejtörés után találtak egy megoldást.

— Pletyka?

— Az európai hírvé színpadi tervező megvált attól az operettszínháztól, amelynek most csinált sikert. Tudniillik az ő díszleteiről az egész város beszélt és olyan izléses kosztümöket készített, amilyenek már rég nem szerepeltek a magyar színpadon.

— Mi történt?

— A rendező akaratosságán múlt a dolog.



Valamin összekülönböztek és ennek az operett kedvelő közönség fizeti, illetőleg a jövőben esetleg majd nem fizeli meg az árát.

Érdekes kiállítás nyílt meg a napokban Budapesten. Gyenes Gilta, az ismert festőművész rendez gyűjteményes bemutatót újszerű képeiből. Ez a kiállítás nagy művészi meglepetést jelent majd a művészet iránt érdeklődők és a műbarátok számára, mert Gyenes Gilta új képeit férfias erő és igen sok technikai és művészeti újítás jellemzi.

A kitűnő művész munkáival egyébként a közeljövőben a Délibáb közönsége is meg fog ismerkedni, mert ő illusztrálta egészen újszerűen a Délibáb egyik következő folytatásos regényét.

— Prognózis ?

— Még nincs vége a rovatnak . . . Mindenekelőtt beszámolok magának két premierről. Illetve a Kamara Színház Arc és álarc című újdonságát már Alapi Nándor egy ízben bemutatta a pestieknek, de most teljesen új szereposztással hozta színre. Luigi-Chiarelli komédiája érdekes és hatásos és igen jó előadásban került színre. A jó nő szerepét Both Klári játszotta, akinek rendkívüli nagy sikere volt. A művész kulturrált játéka, kitűnő megjelenése, pompás prózája és elsőrangú alakító képessége nagyon tetszett a publikumnak. A többi főszerepekben még Alapi Nándor, Bodó Ica, Harsányi Ilona, Szász Edith, Vaszary, Harsányi és az igen tehetséges Bognár Elek tetszettek.

— És a másik premier ?!

— Az Andrassy úti Színházban zajlott

le valóban zajos sikerrel. A kétrészes műsor, amelynek egyik felében kabarétréfák, a másik felében pedig Fodor László „Kétszer egy héten” című boházata került színre (Honthy, Fejes, Törzs, Kabos a főszereplők) bizonyára a nagypublikum legteljesebb tetszésével fog találkozni.

— Most térjünk át a prognózisra.

— Még mindig nem, mert valami érdekeset akarok elmesélni. Tehát... A Délibáb hasábjain tűnt föl Egri Anna rendkívüli finomságú verseivel. Egy komoly írói tehetség bontakozott ki ezekben a versekben . . . Akik a verseket olvasták, bizonyára azt hitték, hogy a szép verseket, novellák, regények fogják követni, mint amelyek újabb bizonyítékai lesznek a írónő elhivatottságának. Nem így történt. A költőnőből — színésznő lett. Fölpélt Forgách Rózi Kamaraszínházában, aztán a vidék nagyobb városaiban. A repertoárjában ott vannak: Takács Alice, A névtelen asszony, Bécsi menyasszony, Fruru, a sikernek mind egy-egy jelentős állomásai. A színésznő úgyszólván minden szerepkörben otthonos volt, ami a legnagyobb ritkaság. Ezután már csak egy pesti színészkarriernek kellett következnie. És mi történt ?! Itt Pesten a színésznő első sorban azzal tűnt föl, hogy olyan filmszenáriumot írt, hogy azt azonnal megvette filmesítésre egy külföldi filmgyár. Ezek után most már joggal kíváncsian tekinthetünk az írónő-színésznő további karrierje elé.



„szende“ (Elit felv.)



„hősnő“ (Elit felv.)



„mondain“ (Róna felv.)



„drámai jelenetben“ (Rozgonyi felv.)



„návai“ (Rozgonyi felv.)

EGRI ANNA ÚTFÉLE SZEREPÉBEN

HOGYAN LESZ A KENŐCSBŐL FELESÉG, AVAGY A „KOZMETIKA“ A BELVÁROSI SZINHÁZBAN

A beszámoló címe nyugodtan az is lehetne, hogy „A kozmetika diadala“, ahogyan külföldi újságokban hirdetik bizonyos szépítőművészek a maguk kenőcseit és korszakalkotó tubusait. Mert ha ványadt, vérszegény kis penészvirágokból csillogószemű, finombőrű, kívánatos dámát formálni diadalnak számít, akkor az sem lenézendő kunszt, ha egy tehetséges fiatal író a parányi vígjátéki mesét ilyen jószagúra, vonzóvá tudja püderezni, parfümözni, szőrteleníteni.

Parancsolják talán a „Kozmetika“ meséjét, tisztelt hölgyeim és uraim? Hát, amint felmegy a függöny, önök, hölgyeim, eléggé otthonosan fogják magukat érezni, mert a színpadi kozmetikusorvos rendelőjéből szinte leárad a nézőtérre az imádott kenőcsszag, a

masszázsgépek mámorító bűgása. De ami a nézőtéri férfiakat illeti, azok is megkapják a maguk cukrozott piruláit, mert amit ott fenn, a tégelyek birodalmában a szereplők tesznek és beszélnek, az a férfiek fülének bódító muzsika. Mintha hájjal, vagy legalább is rúzzsal kengetnék őket. A kedves Békéffy István ugyanis vakmerő, sőt hősi cselekedettel áll a férfiek pártjára, vagyis az ügyes, friss első felvonás végén a szegény férj elválik a feleségétől, mert nem tud együtt élni egy ilyen Miss Tejkrémmel, akinek a kozmetikus szabja meg még a lélegzetét is, aki fehérre mázolt kenőcsmaszkban alszik, akinek még a gyomrán, sőt a lelkén is bokafásli van.

Hát jó, jó, a szegény férj már boldog,



Páger Antal és Titkos Ilona a „Kozmetika“ című vígjátékban

(Hajnal felv.)

mert elvállik és ezentúl hízlalt rostélyos is jöhet az asztalra. De mit csináljon a kozmetikusorvos, aki a kezelés két éve alatt beleszeretett az asszonyba, élete „fömvébe“? Persze, hogy elveszi feleségül a hölgyet, akiből ő csinált két évi fáradhatatlan munkával, elektromos masszázsszal, vibrációval, száraz krémmel, zsíros krémmel, szörtelenítővel, lakkal, szesszel, festékekkel, étterrel meg egyebekkel lélektelen kirakatbábút, kozmetikadiadalát. Elveszi.

Nem. Ne tessék félni. Nem hosszú időre. Doktor Hókuszpókusz csak addig kozmetikus, amíg az asszonyok bőréről (meg a más férjek bőréről) van szó. De amint a saját férj bőre is tét lesz a játékban, bemondja a három mestert, sőt még a hármat végig se játssza, mert az elsőnél (a nászéjszaka estéjén) olyan undorral hagyja ott a kozmetikabábút, hogy a nézőtérben minden férj zsebkendőjét lobogtatja a kéjtől.

(Őn most azt gondolja, hogy viszont a hölgyek haragszanak. Dehogy is! Mert az agyonfászlított, halottfehérre kenőcsözött mai púderprimadonnában senki sem ismer magára. Minden hölgy kaján örömmel a barátójére ismer benne.)

Szóval, mint látható, a szerzőben nemcsak színpadismeret, de nézőtérismeret is van. Hogy pedig be is tudja fejezni a történetet, azért ügyes szerzők ilyenkor már jó előre eldűgnak a darabban egy kislányt. Ugynevezett happy end-kislányt. Akit az első felvonásban azért kell jégbe hűteni, hogy a harmadik felvonás végén még friss maradjon, amikor sürgősen szükség lesz reá. Hiszen kérem, az ekköcsi világrend is valami. Azt nem lehet csak úgy figyelmen kívül hagyni.

Ha a doktor bácsi megundorodott azoktól a hölgyektől, akiket a saját laboratóriumában készít ki szépségbábúkká, akkor hamar kéznél kell lennie az ellenhölgynek is.

És kéznél van! A kis asszisztenskisasszony, aki szerelmes a doktor úrba és püdertelen és kenőcstelen és rúzsztalan és nem fászlizza a bokáját és rostélyost vacsorázik, nem salátát. Elveszi, elveszi, hogyne venné el!

Hát körülbelül ez történik a színpadon és a szerző dicséretére mondjuk, hogy a premier tapsaiból ítélve, „Dauer“-sikernek indult a dolog, amit okvetlenül megérdemel a tehetséges szerző a dialogusok kecses, parfümözött ötletességéért, a darabban rejelő mosolygó filozófiáért és amit megérdemel a Belvárosi Színház is, az egésznek tiszta, gusztusos csomagolásáért, ahogyan Hermán Richárd rendezte kitűnően, a vígjátékrendezés megfelelően elegáns, könnyed stílusában.

Ha pedig még külön meglepetés is kell, hát ott van Titkos Ilona, aki megszólal egy olyan új hangon, amiketről eddig nem is tudtuk, hogy benne van a skálájában: komikai stílusban kacagató karikatúráját rajzolja meg ennek az asszonytípusnak, a lélektelen pomádébábúnak, de olyan mulatságosan, hogy ezzel a karikatúrával szinte szatirává emelkedik az egész darab. És Turay Ida a szelíd asszisztenskisasszony, Páger Antal a kellemes, rokonszenves kozmetikus, de valamennyien: Vidor Feri, Soltész Annie, Nagy György, László Miklós, Lázár Tihamér és mind (az egész hosszú színlapot nem lehet felsorolni) igazi vígjátékot játszanak, érdemes megnézni őket, hogy milyen lelkesen, vidáman hozzák ki a nézőtérből a mosolyt és a nevetést.

Balassa Emil.

APRÓ TÖRTÉNETEK RÉGI HIRES SZÍNÉSZEKRŐL

Mikor Voltaire „Merope” című művét a Théâtre Françaiseben először adták elő, a közönség lelkesülten ünnepelte a szerzőt. Sőt elragadtatásukban azt követelték Villars hercegnőtől, akinek páholyában ült Voltaire, hogy az a költőt ölelésével tisztelje meg.

A szép deán nem sokáig kérte magát, sőt sietett meghozni ezt az áldozatot a művészetnek.

A darab egyik férfi szereplője aztán nevetve vetette szemére Voltairenek, hogy lám, a leghálásabb szerepet magának tartotta meg...!

Devrient, a híres német színész Münchenben egy ízben a „Haramiák” Moor Ferenccét játszotta, oly kitűnően, hogy a közönség valósággal tombolt és számtalanszor kihívta.

Devrient könnyekig meghatva, e szavakkal fordult a közönséghez:

— Eddig azt fejeztem ki, amit nem éreztem; most azt érzem, amit nem tudok kifejezni...!

*

Butaságával meglehetősen hírnevet szerzett magának egy Bland nevű angol színész, holott holmi inas szerepeknél többre egész életében sem tudta vinni. Sőt új darabokban még ilyenkor is megakadt.

Egy ízben e szavakat kellett mondania:

— Mylord, Bellini gróf megszökött... —

Ő azonban elszököta magát és így beszélt:

— Mylord, Bellini gróf elfogatott...!

— Nem jól van! — kiáltott rá a sügő.

— Nem jól van — ismételte Bland, —

Bellini gróf lenyakaztatott... —

— Elszökött... Elszökött... — susogta

kétségbeesetten a sügő.

— És ekkor elszökött... — fejezte be

Bland a mondókáját.

Barát Endre.



Antonio
Widmar
(Veres felv.)

650 cikket írt Magyarországról, és darabot írt Körösi Csoma Sándorról Antonio Widmar, az olasz követség sajtóattaséja

A követségek mindenkor a diplomácia fellegvái voltak, azonban látogatásunkkor félretettek minden hivatalos kérdézőkördést. A portás néhány szót szolt az egyenruhás sovány inasnak, aki udvariasan mutatta az utat maga előtt. Két perc sem telt bele és máris előttünk állt Antonio Widmar, a fiatal sajtóattasé.

Mert csakugyan meglepően fiatal. — Ezen nem kell csodálkozni — mondja kitünő magyarsággal, mosolyogva. — A fiatalok országának, fiatalok a képviselői. Amikor megkérdezzük tőle, hogy hol tanult meg ilyen kitünően magyarul, nevetve feleli, hogy a magyar a második anyanyelve.

— Rengeteg olyan dolog van — válaszolja kérdéseinkre, — ami érdekli az embe-
reket. Annyi, hogy nem is lehetne belesűríteni egy intervjú keretébe. Az új Olaszország minden tekintetben meglepetésekkel szolgál. Jómagam Fiumában kerültem először érintkezésbe a magyar irodalommal. Barátaim felhívták a figyelmemre Ady Endrét, akinek verseim tanultam meg magyarul. Itt érlelődött meg bennem az az ötlet, hogy egy lapot teremtsék, amely az olasz és magyar kulturális kapcsolatokat kimélyíti. Háború után 1920-ban született meg a Delta című folyóirat, amely a legkitünőbb fiatal olasz írókat foglalkoztatta. Két teljes magyar számot is adtunk ki, amelyek iránt óriási volt az érdeklődés. Mindenáron megakartam szervezni a fiatal intellektuelek táborát és bizony sokat dolgoztam, hogy a magyar irodalmat megismerjék Olaszországban.

— És a hivatalos elfoglaltság?

— Az egészen másirányú dolog. Mindig tudtam időt szakítani magamnak arra, hogy fordíthassak. Babits, Móricz Zsigmond, Szabó Dezso és legutóbb Kosztolányi Vörös költője, az én fordításomban van ma a könyvpiacra. Molnár darabjainak hetvenöt százalékat ültettem át olaszra Herczeg Ferencnek nagysikerű Kék rókájával együtt.

Ez a fordító és esztéta Antonio Widmar volt. De van egy költő és író Antonio Widmar is, akinek a legnagyobb olasz lapokon kívül egész sereg verse, novellája jelent meg, angol, francia és német folyóiratokban. Tíz éve van Budapesten. — Tíz év óta nem írt semmit? — kérdezzük.

— A régebbi dolgaim bizony szétszóród-

lak. Jelenleg két egyfelvonásosom fekszik az Andrássy úti színházban, ezenkívül van egy szívdügyem is. Darabot akarok írni a nagy magyar hősről, Körösi Csoma Sándorról, akinek hallatlanul érdekes figurája szinte megelevenedik előttem. Körösi Csoma Sándorral Baktay Ervin, a magyar ázsia-
kutató könyvének olvasása óta foglalkozom különösebben. Megfogott ennek a zseniális magyarnak az élete és a halála. Micsoda hatalmas érték lángolt a törekény testben. Páratlanul álló nagy nemzeti hős volt, akinek az egész világra kiterjedő jelentősége van. A darabot egyébként magával Baktay Ervinnel együtt írjuk.

Az új olasz színházról beszélgetünk, amelyben egyre nagyobb tért hódítanak a magyarok.

— Rengeteg magyar színész játszik nálunk. Különösen a magyar darabokról van szó. Minden évben legalább tizenöt magyar újdonságot mutatunk be. Ez a viszonyosság sajnos Budapesten nem tapasztalható. Pirandellón kívül nagyon kevés olasz szerző szerepelt a magyar színpadokon. Ez az év talán helyrebillenti valahogy a mérleget.

Hogy van az, hogy az olaszoknak mind a mai napig nincs önálló Nemzeti Színházuk?

— Ez az olasz színjátszás évszázados tradícióiban rejlik. Mi elsősorban felépítettük az állami operaházat, amely rövid idő alatt a világ egyik legelső dalszínházává emelkedett. A prózai színjátszás terén vándorló staggionek járnak be az országot és a hívójuk olyan, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíti. Azonban ami késik, az nem múlik. Fel fog épülni az új olasz Nemzeti Színház is.

— Film?

— Most járja újjászületésének első napjait. A hivatalos állami filmvállalatok szép eredményekkel működnek. Mussolini nemrég egy új ember, Dottore Oliva kezébe tette a filmgyártás ügyeit és az új filmdiktátor minden rendelkezésére álló eszközzel fel fogja támasztani az olasz filmet. Nem idegenkedünk attól sem, hogy tanuljunk a külföldtől. Mi minden művészt, aki tud valamit nyújtani, szívesen látunk. Reinhardt jelenleg Firenzében rendez, Tatjana Pavlova Rómában van, Mussolini szereti és támogatja a művészeteket.

Lelkes hangon és szívvel-lélekkel magyarázza a dolgokat Antonio Widmar. Arról álmodozik, hogy kulturális téren visszahozza a renaissance idejét, amikor a magyar és az olasz szellem közös forrásokból táplálkozott.

Ideális sajtóattasé.

György László



Veres Ernő legutolsó bécsi filmjében

INTERVJU
VEREBES ERNŐVEL
AKI MÉGIS FEL-
LÉP PESTEN

Hazaérkezik egy világhíresség? ... Jó. Budapesten ma már nem újság, ha egyik-másik honfitársunk, akit az egész világ ismer, hazaérkezik. Túlsok van már belőlük. Az összes nemzetek idevágó statisztikájában aránylag a legelőkelőbb helyet foglaljuk el; csak úgy ontjuk a világhírességeket: Alpár Gittát, Anday Piroskát, Németh Máriaát, Banky Vilmat, Várkonyit, Lukács Pált, Szőke Szakállt, a Bársony Rózsit, meg a Dénes Oszit, meg aztán itt van a „Der Verebes”.

„Der Verebes” itthon van. A változott időkre való tekintettel elárulhatjuk, hogy a „Der Verebes” alatt Veres Ernő értendő. Ma már változatlan nyugalommal fogadjuk az ilyen híreket. Kifogyunk a sok és folytonos csodálatból, annyira gyakori itthon a sztárjárás.

Ha a tatárjárást is megszoktuk, a sztárjárással is megbirkózunk valahogy, ugye Herr Verebes?

— *Jónapot, jónapot, nagyon örülök* — nevet Veres Ernő, mikor ilyen tatárjáró tempóban üdvözljük lakása küszöbén, ahol csengetésünkre maga nyit ajtót.

Egyáltalán nem fél, kedves, szerény, szí-

vélyes, mikor meghallja látogatásunk fenyegető célját:

— *Nagyon jó, hogy ma jött. Holnap már nem talál volna itthon, mert Bécsbe utazom*, — mondja a kis kerekasztalnál, ahol helyet foglalunk.

Valóságos kis kerekasztalkonferencia kezdődik, ahol szőnyegre kerül a mult a maga sok kedves emlékével.

— *Apró gyerek voltam még, mikor megismerkedtem a színpaddal* — kezdi a szót. — *Akkoriban a pesti gyermekszínpadoknak kedvence voltam. Partnereim még kedveltebb kislányok, Bársony Rózsi, Gaál Franci, Hubay Elzi voltak. Tízéves koromban Beregivel együtt játszottam a „Mire megbénulunk” című darabban. 1921-ben, mint a Blaha Lujza színház tagja, a „Gyere be rózsám”-ban és a „Szép Heléná”-ban arattam nagy sikert, de igazi karrieremet a „Pál uccai fiúk” című film után számítom. Így kerültem el Bécsbe, majd Berlinbe, természetesen a filmhez. Sikereim volt — jegyzi meg szerényen.*

Ezt elhisszük neki.

— *De vajjon, hogy állunk a színpadi szereplésekkel?* — kérdezzük.

— *A színpadnak sem fordítottam hátal.*

Bécsben a Theater der Komödie-ben százötven-szer játszottam a „Pepina” főszerepét. Partnerem Lotte Lang volt. Berlinben Richard Tauberrrel és a Londonban időközben szerencsésül járt Annie Ahlers-szal a Metropol Theater „Eine Dichterliebe” című Johann Strauss-operettjében játszottam. Felléptem a Reinhardt-színházban, a Kurfürstendamm zajos volt a nevenél. A Nelson Theaterben a „Glückliche Reise” című darabban életem egyik legnagyobb sikerét arattam. Több mint százszor ment. Felléptem egy nagy irodalmi revűben is, amely „Es hat geklingelt” címen került színre. Közben mindig filmeztem.

(Csekélység!)

— Ez minden? — kérdezzük gúnyosan. (Hiába, ma már megengedhetjük magunknak külföldről hazaérkezett világsztárjainkkal a gúnyolódást.)

Verebes Ernő erre úgy nevet, mintha a „Der lustige Knabe” című film egyik jelenetét játszáná.

— Londonban is szerepelt — mentegődzik még vidáman és „megvesztegető” mozdulattal cigarettát kfnál.

— És pesti szereplések?... — vágunk közbe.

— Valószínűleg novemberben lépek fel pesti színpadon — mondja.

— Nem valószínűleg, hanem egész biztosan — szól közbe az éppen belépő huga, Verebes Emmi.

Mintha így is volna, mert ebben a pillanatban a telefon cseng és Verebes Ernő a Fővárosi Operettszínházzal beszél. Próbákról esik szó. Vitatkozik. Tehát mégis! Verebes Ernő rövidesen fellép pesti színpadon. Nem is tagadja már, amikor visszaül az asztalhoz.

Verebes Ernő színpadi szerepben



Verebes Ernő legújabb fényképe (Binder felv.)

— A Royal Orseumban terbevelt szerepem egyelőre nem aktuális. A „Glücklicher Reisende” című darabban fogok fellépni. Balla Lici lesz a partnerem. Ebben a szerepemben már nagy sikereket arattam Berlinben. Valószínűleg itt is tetszeni fogok. De nem erről kellene most beszélnem, hanem arról, hogy milyen boldogság azért Pesten lenni!

— Honvagy?

— Igen. Aztán „érdemes” is Pestre jönni. Seholy a világon nem látni olyan értékes színpad előadásokat, mint itt. Micsoda színészek!

Az „Egy éj Velencében” című magyar filmben játszottam — meséli hirtelen. — A filmgyártás egyik vezető tagjától hal csinos lányt kértem az egyik jelenethez, mire természetesen összevágolták őket. Sajnos azonban egyik sem tetszett valahogy s ebbeli nézetem nem is titkoltam. Sőt meg is jegyeztem, hogy honnan lehetett ennyi csúnya nőt összeszedni. Különösen egy szármagyar hajú hölgy nem tetszett, annyira, hogy meg is kérdeztem tőle, megfelelőnek tartja-e magát a kérdéses szerepre. A hölgy zavarba jött, később aztán én annál jobban, mert kiűnt, hogy éppen annak az úrnak a felesége, akitől a „szép” hölgyeket kértem. Kissé megbánva a történetet, a stúdió közelében lévő kávéházban elmeséltem ezt a kellemetlen kalandomat egyik színészkollegámnak, mire ez a legnagyobb megrökönyödésemre mérgesen rántekintett és rámivallt: „Kikérem magannak, hogy a hugomra ilyen sértő nyilatkozatot tegyél!”... Vidáman búcsúzunk. Az interjú véget ért.

Szekszárdi Molnár István.





VI.

AMIG EGY DARAB ELJUT ODÁIG...!

Irták: **KAREL ÉS JOSEF CAPEK**

Magyarra átdolgozta: **NÁDASS JÓZSEF**

PREMIER UTÁN

Igy kedves olvasóm, így, most már tudod az összes titkokat. Értesültél, mint születik meg a darab, miként alakul át néhányszor a színháznál, mint érik meg, mint kerül a próbák kánczókamrájába, ahol a szerző többször az öngyilkosságra gondol, mint íssa meg a próbák után a házi főpróbát is és mint éli át a premieret!

Premier után a szerző teljességgel tájékozatlan, vajjon az egész vonalon megbukott-e, avagy bombasikere volt? Hiszen szép, kihívták néhányszor, de ez még nem jelent semmit. Talán csak viccet akart csinálni a közönség, vagy talán csak részvétből, sajnálatból tapsoltak neki, vagy valami hasonló... Gyanakodással és félelemmel telten vizsgálhatja a szerző ismerőseinek tekintetét és mérlegeli a szavakat.

— Mi... hehehe... most örül, úgye?

— Az első felvonásból feltétlenül törültem volna.

— Egészen szépen játszották.

— Na, hát akkor gratulálok.

— Nem gondolt még arra, hogy a harmadik felvonást meg kellene rövidíteni?

— Másképp kellett volna játszani, feltétlenül másképp!

— Hiszen nem mondom, ez is egy megoldás, de én másképp írtam volna a harmadik felvonást.

— Hanem hallja, Klára egyszerűen lehetetlen!

— Az egész darabban a legjobb a vége. A befejezés, az grandiózus!

— Azt hiszem, ez az én véleményem, ha akarja elfogadja, ha akarja nem, hogy a másik felvonás hosszúra sikerült.

— Nagyon meg lehet elégedve!

— Egészen szép sikere van, hiába, vannak még szerencsés emberek!

— Tiszta szívből szép sikert kívánok!

A szerző a bizonytalanság sötétjében tá-molyog: siker volt-e, vagy sem? A következő reggel megveszi az összes lapokat, hogy legalább a kritikák hangjából megtudhassa, megállapíthassa, mi történt tulajdonképpen tegnap este?

Nos, a következőkről értesül:

Kétségtelen, hogy darabjának valamilyen cselekménye van, de a különböző bírálatok szerint:

1. mulatságos vígjáték,
2. szatírába hajló tragikomédia,
3. operettszerű bohózat,

* Ötödik önálló folytatás megjelent a 42. számban.

4. mosollyal enyhített tragédia.

Ezenkívül kiderül, hogy:

1. darabjának sikere volt,
2. darabját langyosan fogadták,
3. a közönség egy része pisszegett,
4. komoly és megérdemelt siker volt.

Ami a rendezést illeti:

1. nem volt mit rendezni,
2. mindent megtett, amit lehetett,
3. nem volt elég gondos,
4. nagyon gondos volt.

A darab előadása:

1. zökkenő nélkül,
2. vontatott,
3. tele volt lelkesedéssel, de a szereplők nem tudták a szerepeiket,
4. hozzájárult a darab szenzációs sikeréhez.

Kláráról megírják, hogy:

1. elragadó, 2. nyilvánvalóan indiszponált,
3. nem fogta fel jól a szerepét, 4. a szerepet belső átéléssel alakította.

Klára haja: 1. szőke, 2. barna, 3. fekete, 4. szőkésbarna volt.

Végül is azt olvashatja, hogy Klára szerepében Dombay kisasszony nagyszerű volt, holott ő halálos biztonsággal állíthatja, hogy Klárát Hegyesné alakította.

Ami a kiállítását illeti:

1. hozzádomult a darab karakteréhez,
2. egyáltalában nem illett a darab karakteréhez.

Az összjáték viszont:

1. tökéletes volt, mint mindig,
2. nagyon bizonytalan és hiányos volt.

Mind Ezeket az ítéleteket, véleményeket és megállapításokat a szerző többször egymás után elolvassa, mert azt reméli, hogy idővel megérti és összhangzásba tudja hozni őket. Miután azonban hosszabb kísérletezés után belátja, hogy ez a fáradozása és reménye hiábavaló, feladja a küzdelmet.

Igy aztán a szerző sohase fogja megtudni, hogy darabjának tényleg sikere volt-e, vagy sem. Az előadások száma sem jelent semmit.

Őreg színházi bölcsék igazmondása szerint a szabály ez: ha egy darabot kevészer adnak, akkor az rossz darab és megbukott, viszont, ha egy darabot sokszor adnak, akkor csak azért adják sokszor, mert az vacak, kicics!

Seregszemle.

Végezetül, kedves olvasó, néhány szóval említsük meg azokat, akik a fenti darabot színházba lépésétől kezdve, egészen a premierig, sőt tovább, az utolsó előadásig el-kísérik. Nincs módunk részletesen mindzokkal foglalkozni, akik a színházépületet be-répesítik, éppen ezért csak egészen futólag

megemlítünk néhány színházi intézményt és személyt, akiknek feladatáról és jelentőségéről a színházlátogató, sőt a színházi kritikus sincsen megfelelően tájékozódva.

Kezdjük egészen fent:

A színházigazgató az a személy, aki örökös mérgeledésre, bosszankodásra és panaszkodásra van ítélve. Neki kell a gondokat hordozni és a csődöt bemondani. Ő az, akinek benyújtják és aki nem olvassa a darabokat, aki viszont közelebbről megnézi a szerződésre jelentkező színésznőket, ő az... minek részletezzük, ő az a legfelsőbb Isten, akiről csak jót, vagy semmit. Hát inkább semmit.

Az igazgató mellett van a titkár. Az ő hivatala és feladata színházanként különböző. Általában működését úgy foghatjuk fel, miként a testőrparancsnokét. Ő akadályozza meg, hogy a kellemetlen látogatók (hitelező, ember a számlával, darabot hozó ismeretlen drámaíró stb.) az igazgatói szentélyig nyomulhassanak. Ő ad felvilágosításokat, amelyek a kellő helyzetben besötétítéseknek is megfelelnek. Ő veri vissza a szabadgyékérok osztályait, ő tárgyal olyan esetekben, amikor az igazgatónak kellemetlen a tárgyalás.

A titkár, mint testőrparancsnok a színházi szolgák fölött rendelkezik. Működésük, jellemük, jellegük, lassú észbeli feltógásuk, gyors eltűnésük, irodalmi szakértelmük teljesen megegyezik a szerkesztőségi szolgákéval. Alig különböznek tőlük. És ez mindent megmond.

Egyéb irodai segéderők, gépirókissasszonyok, könyvelők ugyanúgy viselkednek és tevékenykednek, mint bármilyen másik irodában. Az irodahelyiség rendszerint rácsos pulttal van elzárva. A rácsos pulton állandóan bezárt ablak van. Ha nyitva van, állítólag ezen az ablakon keresztül üzetik ki az előlegeket. Éppen ezért van állandóan zárva.

A szerzői külvilággal a színház a dramaturgon keresztül érintkezik. A dramaturg olvassa azokat a színdarabokat, amelyeket az igazgató nem akar elolvasni és azokat is, amelyeket el akar olvasni. A dramaturg rendszerint valami eldugott csendes kis szobácskában ül, fogadja a szerény szerzőket, akik tisztára lemásolt darabjaikat átnyújtják és hosszasan elbeszélik a tartalmát. Néhány hét múltán, aztán hónapok múltán újra és újra jönnek, megtudják, hogy „sok dolgom miatt még nem értem rá”, „már belekezdtem”, „elolvastam, eléggé érdekesnek találtam”, „most át fogom adni a direktor úrnak”, „az igazgató úrnak sok dolga van, még nem ért rá”, „még mindig nem”, „jövő héten biztosan belekezd”, „már belekezdtem”, „még nem végezte el”, „az igazgató úr elutazott”, „az igazgató úr elolvasta, de bár a darab nagyon érdekes, úgy hiszi, hogy nem ne-

künk való...” Így aztán, tíz hónapon belül, tizenkét szívélyes látogatás után, a szerző ugyanezt egy másik színház, másik ugyanilyen szívélyes dramaturgjával újra kezheti.

A színháznál állítólag a legfontosabb a társulat, az együttes. Ez az együttes férfiakra és nőkre oszlik. A férfiak és a nők különböző mennyiségben, különböző öltözőkben. Az öltözők kis lyukak, amelyekben egy ősrégi pohárszekrény, vagy egy mosdó áll és ahol vagy rettenetes hideg, vagy őrítő hőség van. Ezenkívül minden színésznek van egy tükre, amely előtt nyúlláb, púderpamac, púder, üvegcsek, vazelin, törülközők, karmin, tuss, sonkáspapír, egy darab zsemle és összegyűrt szerep fekszenek. Telítve van emberi testek, gyors vacsorák, festékek, központi fűtés, régi kosztümök, parókák és a masztik illatával. A női öltözőkben ezenkívül még mindenféle szappanszag és fehérmű illat jelentkezik. A nagy férfiöltözőkben állandóan kártáznak, vagy különböző tréfákat, hangos multságokat üznek, birkózás, verekedés, igazi férfijátékok. A női öltözőkben óvatossuttogás, halk cincogás hallatszik, néha a süttőcsattogása, egy öltöztető szalad át,



Az igazgató mellett van a titkár

ruhák suhognak. Ezenkívül még átfutó svábok zaja is hallik, e csinos állatkák a női öltözőkben tartózkodnak, mert ott találnak édességet.

A férfiegyüttes tagjait és az egyes szerepköröket nem óhajtjuk sorra venni, ugyancsak nem részletezzük, hogy mi a különbség a naíva és az intrikusnő szerepeket játszó hölgyek között. Általában valamennyien megegyeznek abban, hogy a másik szerepét akarják játszani és mindig az, amelyet kiosztottak neki, nincsen rá szabva. Mindebből a tragédiák, konfliktusok, panaszok, veszekedések és botrányok sora fejlődik. Mindennek okozója természetesen a szerző, aki kis szerepeket is írt a darabban.

Az együtttest kiegyesztéi még a statiszták kara. Vannak állandó statiszták és vannak alkalmiak. Az állandó statiszták rendszerint a technikai személyzet tagjai, a szabónők, az öltöztetőnők, a bútorozók. Különösen nagy „néptömegek”-et igénylő darabokban, még a kellékes, az irodaszemélyzet, majdnem a legfelsőbb színházi vezetőség is szerepel. Nem ritkaság ilyenkor, hogy egy gascogni kadett a szünetben padot visz a fején, avagy római harcos néhány villanylámpát szerel át. A nem állandó statiszták a legfantasztikusabb foglalkozásúak civilben, filozófiai professzor, okleveles szülésznő és nyugalmazott gombügynök egyformán akad közöttük. Valamennyien együtt a „nép”-et alkotják. A lármáért pótlékot fizetnek. A tömeg normális moraja egy rejtélyes szó ismétléséből keletkezik. Valamennyien különböző változatban ezt mindjárt: „Rhabarber, rhabarber”.

Az ügyelőnek kell ügyelnie mindenre. Arra, hogy a színész megfelelő pillanatban, megfelelő lyukon át lépjen a színpadra, hogy a különböző zajok elhangozzanak, hogy a

kellékek a helyükön legyenek és ezernyi másra. Ő az az ember, akit mindenért, ami történik és ami nem történik, felelősségre vonnak. Ő az, akinek egyszerre a süllyesztőben, a jobb hármass kulisszájánál és a bal hármass női öltöző előtt kell lennie. Az ügyelők jelszava nemzetközi megállapodásuk szerint: „Dehát nem tudom magam széjjel-szakítani!”

A sűgő az egyik legfontosabb személyiség a színházban. Egy jó sűgő, aki idejekorán, sem túlkorán, sem túlkésőn sűg, megmenti az előadást. Egy rossz sűgő a legjobb előadást is tönkretetheti. Jó sűgőnek lenni, az isteni küldetés és a jó sűgőt el is kényeztetik.

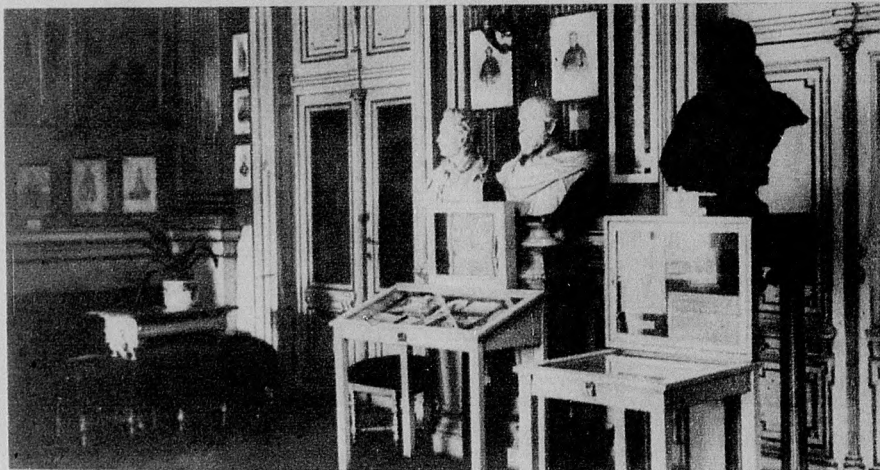
Itt vannak még a színpadi tűzoltók, a kellékesek, a világosítók, a függönyhúzó, a technikai személyzet, a bútorozók, az öltöztetők és öltöztetőnők és mindenfajta egyéb emberek, akiknek a felsorolása sohasem érne véget. Valamennyi, minden előbb felsorolt egyénnel együtt minden este összefog, hogy téged, igen tisztelt olvasó, Téged, Néző, egy este elszórakoztasson.

Óréájuk figyelmeztetünk Téged, most a búcsú pillanatában, hogy számodra gyönyörű mondataink olvasása, számunkra a honorárium felvételének lehetősége, megszűnik, Óréájuk figyelmeztetünk, akik nem jelennek meg a függöny előtt, hogy tapsaitokat megköszönjük. Óréájuk, akik a névtelenségben dolgoznak, Óréájuk, akik a háttérben élnek.

Gondoljál rájuk is, ha zsöllyédben, vagy a karzaton ülve gyönyörködés a primadonnában, vagy élvezed a hásszerelmes szavaltát.

Különbben pedig: szervusz.

(Vége.)



A Nemzeti Színházban külön termet rendeznek be a művészi értékű ereklyékből. — Az ereklyék rendezését Pataky József vállalta. — A terem egyik berendezett részlete (Diskay felv.)

Hat hét alatt csapják össze az operetteket!

Márkus Alfréd sulyos kritikája a modern magyar zeneszerzőkről

Beszélgetés az operettzene polihisztorával

A magyar operett évek óta világsiker. Ebben a pillanatban Londonban, Berlinben, Bécsben játszanak magyar operettet, nem említve a kisebb európai városokat és Amerikát. Felvetődik a kérdés: van-e a magyar operett sikerének valamiféle titka? Megtartja-e a magyar operett vezető szerepét?

Márkus Alfréd, ez a kitünő muzikus és zeneszerző a magyar könnyebb fajsúlyú zene egyik legjobb ismerője. Az utolsó negyven év minden európai operettjének zenéjét, szövegét, a szereposztást, a siker mértékét megdöbbentő pontossággal ismeri. Márkus az operettmuzika polihisztorja, aki a háború előtt Moszkvában, Pétervárott, Londonban, Berlinben volt karmester. Ez a kedves, kissé kövér, jóindulatú, bohémas külsejű, de polgári életű úriember a következőkben foglalja össze véleményét a mai operetről, különös tekintettel a magyar operettmuzikára:

— Az operett a librettónál kezdődik. Hogy ez mennyire így van, a legszebb Lehár-operettek egyikének sorsa bizonyítja. A *Sárga kabát* annak idején a legnagyobb bukások egyike volt. Ugyanahhoz a muzsikához új szövegkönyvet írtak *A mosoly országa* címmel, amely, mint közismert, Lehár egyik legjelentősebb világsikere. A zenén — minden ellenkező híreszteléssel szemben — úgyszólván semmit nem változtatott Lehár. Ellenben a szövegkönyv felforgatott mindent. Tauber mostani híres dalát, a *Dein ist mein Herz*-et a budapesti *Sárga kabát*-előadáson annak idején Rátkai Márton énekelte, *lekintve, hogy ez a melódia akkor még a kórikus szerepébe volt beleírva*. Ennyire lehet tévedni, ha az ember szövegtró, vagy operett-zeneszerző. Ez a híres Tauber-dal Lehár legszebb melódiája, *ideális tenorista-muzsika*, amellyel Tauber nemrég amerikai turnét abszolvált. *Annakidején jelentéktelen mellékszám volt a Sárga kabát-ban*, hiszen egy táncos-kórikusnak osztották ki, akinek humora van, briliáns színész, de hangjának igazán nem kell lennie.

— Fölteszem azonban, hogy az operett végleges sorsát mégis a zene, nem a librettó dönti el. A *Sárga kabát* feltámadása is ezt igazolja...

— Ez a helyzet. *Vízont hány olyan kitünő operett-muzsikát írtak magyar külföldi szerzők, amely megbukott és végleg eltemették, pedig csak a szövegben volt a hiba*. Természetes azonban, hogy én, aki muzsikás vagyok,

különös igényeket támasztok a zenével szemben is. *Igy például a magyar operett további sorsát, nemzetközi karrierjét féltem a nagyszerű, fiatalabb generációhoz tartozó magyar zeneszerzők módszerétől*. Ma rendszer az, hogy az operettmuzikáját hat hét alatt csapják össze. A behízselő, kedves melódiák ne tévesszenek meg bennünket a darab igazírt értékét illetően. *Hat hét alatt nem lehet becsületes operettet írni. Lehár két évig dolgozik egy darabon, — azért legkülönb az ő operettmuzikája*. Ugyanez mondható el Kálmán Imréről. Mindketten rendkívül komoly muzsikások, akik az opera, vagy a szimfonikus zene terén is maradandót alkotnának. *Lehár — előfordul — két hétig ki nem jön szobájából, ha darabja legfontosabb melódiáin dolgozik. Kálmán valóságos aszkéta-életet él, amíg operettet ír. Ezzel szemben a*



Egy érdekes felvétel. Amikor Bársony Rózsai és Pataky Juci, mint gyerekprimadonnák együtt játszottak. Ma Bársony Rózsai Londonban, Pataky Juci pedig a Király Színházban lép föl

mi fiatalabb operettmuzikusaink kávéházi életet élnek, hajnalban jekszenek és a munkára mindössze páróra idejük van. Az operett muzikáját, miután ezek a zeneszerzők papírra vetették a nyers melódiát, valóságos zenéi gyáruzem dolgozza át, hangszereli, ásimítja, zongorakivonatol készíti és a szerző tulajdonképpen csak a nevével szignálja az egészet, mint legfelsőbb atyauristen.

— Szóval Márkus úr nincs nagyon elragadtatva a fiatalabb nemzedéktől...

— Kivételektől eltekintve: nem túlságosan. Az operett magyar exportcikk ugyan, de nem lett volna szabad abba a hibába esni, hogy ezek szerint úgy is kell készíteni a magyar operettet, mint Ford az autót. Nem helyes dolog az operettel technikai produkcióvá süllyeszteni. Ma megírja a muzikus a zenét, a versecet utólag írja bele a szövegíró. Belső összefüggés a kettő között nincs. Persze az sincs rendjén, ha a régi recept szerint dolgoznak — rosszul. Vagyis a versíró már meglévő operett-dalok ritmusában és terjedelmében új verset ír — mert így könnyebb. Ellopja tehát egy operett huszonöt melódiájának ritmusát és valósággal inspirálja az új operett zeneíróját, hogy vele együtt lopjon. Készen van huszonöt dal ritmizálása — a zeneszerző enged a kísértésnek és mingyárt ellop

huszonöt melódiát. Persze nem egy operettel csinálják meg ezt, hanem négygel, öttel. Egy új operettet úgy lehetne hirdetni, hogy az Alexandra és az Éva grófnő közös refrize, más operettekről viszont Offenbach, az operettírás atyamesterének nem is nagyon diszkrét hatása állapítható meg. Végeredményben az idegen operettmuzika sok szerző számára olyan, mint az éltető levegő. Készen találják, feldolgozzák, hiszen kár volna otthagyni. Még más írja ki Offenbach gyönyörű fináléját...

— Mi igaz a legendákból, hogy egyes návbab és zeneileg nem képzett operett-szerzők füttyszóval közlik a rendelkezésükre álló, hangszerelő muzsikussal melódiáötle-tüket...

— Ez előfordul néha, de nem rendszer. Operettíróink legtöbbször nagyon képzett muzikusok, csak éppen nem veszik igénybe képzettségük előnyeit. Ma különben mindenki papíron dolgozik — még zongora sem kell hozzá. Az invenciózus zeneszerző mingyárt lekótázza a melódiát. Egyikünknek-másikunknak semmiféle hangszer nincs lakásában — rádión kívül. A modern zeneszerző úgy dolgozik, mint a matematikus. Tételeit fejben alkotja és papíron próbálja ki.

Berend Pál.

CSINGI KALANDJAI

(Egy modern kutya naplójából)

IRTA: ASZLÁNYI KÁROLY

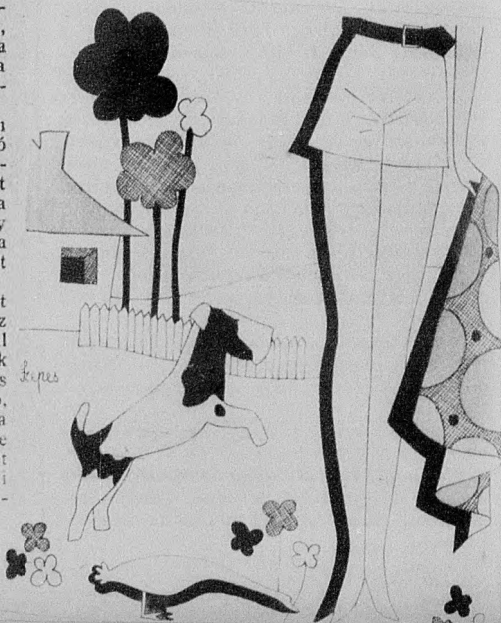
Itt az ősz, ilyenkor szívesen átlapozom naplóm. Nyár elején történt, hogy gazdám levélben lefoglalt egy falusi villát, hideg-meleg folyóvízzel. Amikor lementünk a faluba, kiderült, hogy a villa egy vityilló, a hideg-meleg folyóvíz pedig a Duna. Tudniillik télen hideg és nyáron meleg.

A falusiak nagyon gazdagok. Mindnek van kutyája és saját háza. A falusi kutyáknak jó dolguk van, mert azt harapják meg, akit jól-esik és a gazdájuk még meg is dícséri őket érte. Falun rengeteg szünyog van és a falusi kutyák aztat eszik. Megkérdeztem egy Bodri nevezetű idősebb kutyát, miért eszi a szünyogot, amire azt felelte, hogy azért, mert a nyaralók vére van bennük.

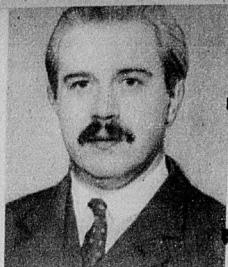
A falusi kutyák engem is lenéznek, mert selyemszöröm van és naponta fürdök. De ez a lenézés nem ér fel hozzám, mi a gazdámval igen exkluzív életet élünk és nagyon vágyunk vissza Budára, ahol nyáron olyan jó hűvös van és minden olyan olcsó. Van egy rádió, amelyik nem szól, ez az egy kellemes a nyaralásban. A háziúr János gazda névre hallgat. A kishíró kidobolta, hogy a menyét és görény irtására díj van kitűzve, de aki az új nyaraló Csingi nevű kutyáját találja le-

lőni, az bírságot fizet.

Azóta a gazdám ki sem enged a szobából, ami a nyaralást még kellemetlenebbé teszi: így azt a dolgot is a szobában kell elvégez-nem, amelyet a társadalmi szabályok szerint az uccán illik. Kár.



F
jut
érte
gese
teni
az ír
teté
amit
jut,
hogy
Sa
Fel
kérd
töri
Min
—
Lust
szár
érel
tusár
volt
mája
siker
úgysz
Most
ahol
titkos
lett
regén
Tal
darab
Drám
a mil
darab
vetve
pró az
És
tebb n
mint
rendez
tést. —
valósá
metler
nyilvá
be a b



BESZÉLGETÉS HUNYADI SÁNDORRAL

Festőművészről portrét, íróval interv-jut csinálni (tehát olyasmit, amihez ök-értének jobban) mindég nehéz dolog. Lénye-gesen hálásabb feladat volna arcképet fes-teni Hunyadi Sándorról. Többet mondana el az író életéről, ha sötét, fáradtan-lázás tekin-tetét le lehetne festeni, vagy ezüstös haját amiről az embernek minden inkább eszébe jut, mint az az általánosan elterjedt hit, hogy az ősz haj — az öregedés jele.

Sajnos azonban ez nem az én dolgom. Fel kell hogy tegyem neki azt a bizonyos kérdést, melynek új megfogalmazásán hiába töri a fejét minden újabb riporter-generáció: Min dolgozik most? Mik a tervei?

— Hát először is — nem dolgozom. Lusta vagyok. A terveim? ... A „Fekete-száru cseresznye” alakjainak további sorsa érdekel. A szláv és turáni lélek konflik-tusának végső kifejlődése és megoldása. Ez volt tulajdonképpen darabom alapproblé-mája is. Persze ... nem ez vitte sikerre. A sikert — szerintem mindég — külső, ügyszólván véletlen motívumok aratják. Most ... el szeretnék utazni abba a faluba..., ahol Irina élehetett volna. Kutatni az élete titkos részletei után, mintha eleven ember lett volna. Hogy mi halkította bennem regényné a színdarabtémát? Tudja Isten.

Talán nincs is olyan nagy különbség darab és regény közt — ahogy a laikus hiszi. Drámai feszültség a jó regényben is van, a műfőrajzot és a lélekanalizist pedig színdarabban is megadja az író — ha néha köz-vetve instrukció formában is. (Persze, ha író az illető. Nemesak színpadi szerző.)

És — még valami. A regény — díszkré-tebb műfaj. Igaz — a sikere se olyan hangos, mint a színműé. De, ha megbukik — nem rendez neki a káröröm csinadrattás teme-tést. — Főleg: nem kell az embernek testi valóságában odaállni a függöny elé. Szemér-metlen dolog az! Olyan, mint egy nyilvánosság előtt történő ölelés — fejezi be a beszélgetést sajátságos halk hangján az

író. És visszazárkózik az elefántesontto-ronyba, aminek áttört csipkefalain az igazi művész csak kifelé szeret nézni. De azért a közönségtől se szabad rossznéven venni, hogy minduntalan beleskelődik, hogy meg-tudjon valamit az alkotás műhelytitkairól.
Fedor.



EBUR OLGA

filmszínésznő

zsemper ruhájában. A ruha angóra kelmé-ből készült, aranylamé díszítéssel, ára 25 pengő 80 fillér a Kálvin téri

FENYVES ÁRUHÁZBAN.

(Foto Kis Pál.)



SZERZŐK TERMÉKENYSÉGE

Ugy tudjuk, Maupassant mondta, hogy az író egész életén keresztül csak egyetlenegy novellát írjon és azt se mutassa meg senkinek...

Ezzel szemben, éppen most olvasom, hogy Sacha Guitry, a kitűnő francia író nemrégén mult negyvenéves és máris 80 színdarabot írt. A legújabb munkatervé pedig direkt hátborzongató. E pillanatban nem kevesebb, mint négy darabon dolgozik. Egy zenés darabon, egy vígoperán, egy kis vígjátékon és egy revűn, amely Cecile Sorelnak készül. Közben hét filmszenáriumon is gondolkozik, azonkívül egy Molière-vígjátékot ültet át a beszélő-film számára...

Mikor az ember ilyen nyilatkozatot olvas, önkéntelenül elgondolkozik a szerzők termékenységén. És azt hiszem, nem lesz teljesen érdektelen, ha ebből a szempontból megvizsgáljuk a magyar szerzőket is.

Molnár Ferenc évenként egy színdarabot ír. Szegény néhai Szenes Béla előbb vicceket gyűjtött és csak aztán kezdett hozzá az íráshoz. Harminc-negyven vicc kellett egy darabjához. Ha megszülettek a viccek, rendszeres programmal, megírta a vígjátékot. Reggel 6 órakor kelt, 8-ig a kertben sétált, aztán leült az írógéphez és délig dolgozott.

Herczeg Ferenc, saját bevallása szerint egy háromfelvonásos színművet kilenc nap alatt készít el. Igaz, hogy előzőleg hat hónapig töpreng a témán és csak, amikor már teljesen a „fejében van“, akkor kezdi papírra vetni...

Valamikor Drégely Gábort mondták a legtermékenyebb magyar szerzőnek. Van egy anekdota is róla.

— Leutazom Füredre — mondta egyszer Drégely — és ha eszembe jut valami, írok egy vígjátékot.



Yvonne Printemps eivált férjétől, Sacha Guitrytől, a híres író és színésztől. Válás után Londonba utazott, ahol aláírta szerződését Cochran revűszínházához

— És mi lesz — kérdezték tőle, — ha nem jut eszedbe semmi?...

— Akkor kettőt írok.

Fodor László már a bécsi iskolához tartozik. Bécsben darabgyár van, négyen-öten írnak egy darabot. Az ügynök kiadja a munkát, te ezt írod, te meg ezt és a darab egy hét alatt elkészül. Csak így történhetik olyasmi, hogy Siegfried Geyer „Essig und Oel” című életképének teljes első felvonása Fodor László „Cukorspárga” című egyfelvonásos vígjátéka, amely Pesten egy kabaróban került színre.

Békeffy István, a fiatal operettlibrettista mesélte ezt a jellemző esetet a bécsi darabgyártásról:

— Meghívtát kaptam, hogy írjak egy operettszenáriót Paul Frank és Peter Herz írók számára. Igazi pesti lustasággal húztam-halasztottam a dolgot, az előleg fölvétele után három hónapig még egy sort sem írtam le. De jöttek a sürgető levelek és táviratok, láttam, nem lehet tovább húzni a dolgot, félrevonultam és egy hónap alatt befejeztem a szenáriót. Boldogan adtam fel a főpóztán, nagy kő esett le a szívemről, hogy ezen is túl vagyok. S négy nap múlva nagy köteget hozott a póstás. Frank és Herz urak küldték a kész darabot, legépelve, versekkel együtt. Tehát a Pesten négy hónap alatt készült szenáriumból Bécsben három nap alatt megírták a darabot. Ez a bécsi iskola....

Nálunk most a legtermékenyebb szerző Vaszary János. Az elmúlt szezonban öt egész estét betöltő darabja került színre, nem beszélve a kisebb kabarédarabokról....

Sokáig legendákat beszéltek Harmath Imre termékenységéről. Különösen a versírás terén... Egyszer egy vidéki zeneszerzőjelölt kopogtatott ajtaján.

— Mester, egy szöveget szeretnék a szerzeményemre.

Harmath le akarta rázni az ifjút és óriási árat mondott.

— Egy szöveget? Az háromszáz pengő.

— Rendben van — mondta boldogan az ifjú

— és lehetne szó több szövegről is... Ha esetleg nincs illette a mesternek, nem sürgős, kivárom kérem....

— Hány száma van?

— Mondjuk tíz.

— Csak hagyja itt a kótákat — felelte Harmath, — félóra múlva jöhet a szövegekért!

Illet. Itt álljunk meg egy pillanatra. A szerzőket — valljuk be — a pénz ihleti a legjobban, a pénz termékenyíti leggyorsabban.

Farkas Imre, a fehér leányszobák poétája,

A végtelen dübörgő földalatti vasútak örök rabszolgája az a sok milliányi hivatalnokleány, amelyik megindul reggelente New-York uccáin, hogy megkeresse mindennapi kenyereit. Róluk szól Sinclair Lewis: „Szegény lány pénzt keres” című regénye, a „Jó Könyvek” sorozata első kötete. Ára füzve 90 fillér, vászonkötésben, finom papíron P 1.90.

Ajól ápolt nő legfőbb ékessége a szép vonzó haj!

Erre kis költséggel mindenki könnyen szert tehet, mert BOMBIN AZ UJ SHAMPOON

már külső formájában is egészen más és alkalmas az eszményi hajzat elérésére. Tojásalakú készítmény, amelynek belső tartalma a külső héjall együtt tartalmazza a legjobb haj-ápoló és hajszépitő anyagokat. A durva haj selymes lesz, minden haj természetes ragyogó fényt kap. Takarékos, mert tartóssá teszi az ondolálást. Minden hajszin más és más, ezért külön készült: szőkeknek, barnáknak feketéknek. 1 darab 36 fillér.

Mindenütt kapható



egyszer leleplezte önmagát: hogy írta meg leghangulatosabb, leglíraibb, legszerelmesebb költeményét. Az úgy történt, hogy még a békevilágban szüksége támadt ötven koronára. Elment a kiadójához, előlegért.

— Előleg nincs — volt a válasz, — de menjen haza, írjon egy szép szerelmes verset, amit meg lehet zenésíteni és én küldöm az inast az ötven koronával.

Farkas szót fogadott, hazament, leült az íróasztalhoz, rágta a tollát, törte a fejét, de egy sor nem jutott az eszébe. Közben megérkezett az inas is:

— Szerkesztő úr, kérem, elhoztam a honóráriumot, de szigorú utasításom van, hogy addig nem adítatom át, amíg a vers nincs a kezemben — szólt és a levegőben meglobogtatta az ötvenest.

És az írő, akinek, ismétlem, eddig egy sor nem jutott az eszébe, nézni kezdte a pénzt. Az ötvenest. Nézte és mintha isteni szikra pattant volna, már írta is a verset:

„Ahogy én szeretlek, nem szeret úgy senki, Ahogy én vártalak, nem várt úgy még senki

Hát hinné valaki, hogy ez a gyönyörű vers ötven koronához szólt?



(Hirsch felv.)

EGY ÉRDEKES „KVARTETT”

Richard szívszorongva érkezett meg egy newyorki ház tizenegyedik emeletén levő lakásába. Három tantárgyból bukott el. Belépett a lakásba és átadta atyjának a bizonyítványt, aki alighogy bepillantott, már zárta is le az előszobaajtót és vészjóslóan közeledett a fia felé. Ez egy pillanat alatt az ablaknál termett és hallatlan gyorsasággal és ügyességgel küszört le ebből a szűkület magasságból a villámhárító segítségével. Amikor leért az uccára, futásnak eredt és jó ideig meg sem állt. Megnézte zsebeit, összesen öt dollárja volt, ez sem volt ugyan az övé, édesanyja adta neki, hogy fizesse ki a szatócsot, de most már mindegy volt. Elindult cél nélkül. Megállt az egyik bár előtt és bement, hogy egyen valamit. Az egyik asztalnál folyt a játék. Odaállt ő is és remegve tett meg egy dollárt. Vesztett. Végül egy centje sem maradt. Feltett még egy dollárt, gondolta hátha nyer, ha pedig nem... Ezt is elvesztette. A játékvezető odanyújtotta hatalmas tenyerét a dollárért. Richard körülmézett. Az ajtó ugyan alig két lépésnyire volt, de közte volt az asztal hat emberrel. Hátrált egy lépéssel és egy hatalmas lendülettel átugrta az asztalt és a hat embert és szabad volt az út. Ezek még csak szóhoz sem jutottak és egyik sem gondolt az üldözésére. Az ajtóban azonban kevesebb szerencséje volt... vagy mondjuk, hogy több. Vasmarkok fogták meg.

— Mért kártyázol te csirkefogó, ha nincs pénzed? — kérdezte egy hatalmas birkózókinézésű férfi.

Richard csak dadogni tudott.

— Mi a foglalkozásod?

— Semmi — felelt most már egy kissé bátrabban.

— Hol laksz? — folytatta az idegen.

— Schol — felelte Richard.

— Na akkor gyere velem.

Richard pártfogója egy nagy akrobata-számnak a vezetője volt. Ez abból az egyetlen ugrásból látva a fiú tehetségét, kiképezte és ma már mint „Richy 4” járja a világot elsőrangú komikus akrobata ugró számával.

Csak angolul tud.

A szám minden egyes tagja más és más produkcióval mulattatja a közönséget. Richy az ugró, az úgynevezett „komoly”. Utána következik a társulat bohóca, aki hallatlanul ügyes gyűrű-akrobata. Ennek van a legnehezebb dolga, mert akrobatikát kómikusan bemutatni nagyon nehéz dolog. Legszenzációsabb mutatványa — ezt eddig még nem másolta le senki, — hogy egy póznán, minden segítség nélkül zászlót csinál, de nem a két kezével, hanem a két lábával. Akik tornásznak odahaza, azok értékelni tudják ennek a mutatványnak a nagyszerű voltát.

A harmadik tag, a még alig tizennyolcéves „kígyóember”. Ő szintén a gyűrűn dolgozik, de a leglehetségtlenebb figurákat csinálja és teljesen összegombolyodik, úgy, hogy az ember a végén nem tudja, hogy hol „kezdődik ez az artista és hol végződik.”

A csoport utolsó tagja a nő. Tulajdonképpen nem csinál semmit, mint vigyáz az ugrásoknál, hogy baj ne legyen, felügyel, hogy a színpadon egy-egy társa kezéügyébe essen a szükséges segédeszköz. Főfoglalkozása az, hogy „Richy”-nek a felesége.

A „4 Richy” még nem régi szám. Minden biznnyal még nagyon sokat fogunk róluk hallani, eredetiségükkel és ügyességükkel kétségtelenül mindenütt hódítani fognak.

A TIZENKETTEDIK ÓRA

— BEMUTATÓ A MAGYAR SZINHÁZBAN —

Minden írónak, bármilyen legyen is művészi kifejezés formája vagy meggyőződése, elkövetkezik életének egy ideje, amikor kötelességének érzi, hogy saját korát képviselje. A színpadi írónál ez több mint kötelesség, elhivatottság.

Száz és százféle módja van annak, hogy milyen kerettel nyújtja a közönség felé saját korának tükrét. Legtöbbször a történelmi színmű brokátjaiba, vagy tógáiba öltözteti alakjait, amint ezt Bruckner számtalanszor megtette, vagy Bernhard Shaw fantasztikus történeteinek eseményei mögé rejti mondani valóját. Sok esetben bátortalanul és a felelőtlenség nyugalmában utópisztikus elképzelésben ostoroz. A legritkább esetben találunk olyan színdarabokkal, amelyek a mai ember életét mutatják meg és történesük ideje is ma van.

Mindezen kifejezési formák közül talán a legveszélyesebb az, amely a jövőben játszódik le. A mult meghamisítását mindenki jó-



Makay Margit, Dán Etelka



Törzs
Jenő

indulattal elmézi, sőt rokonszenyvel figyeli, ha történelmi távlatban saját világfelfogását véli felismerni. De ami a jövőt illeti, itt ahány ember, annyiféleképpen megoszlik a vélemény, az elképzelés, a hit. Őseinkre nem vagyunk annyira kényesek, mint utódainkra.

Zilahy Lajos, akinek írói munkássága minden művében tökéletesedik, legújabb komédiájában, „A tizenkettedik órá”-ban egyesíti a biztoskezü színpadi szerző és a bátor író minden erényét. Egy képzelt ország szegényes lakásában él János, a munkanélküli. Hónapjait, éveit népkönyvtárakban tölti, ahol filozófiai művekkel táplálja a munkanélkülségben elkeseredett és lázadó agyát. Kátona volt, fejlődést kapott, visszajött a háborúból és most éheznek ő is, felesége is, kis-

leánya is. Egy este, a nyomorúság és éhség által feingereelt férj és feleség összevész. János elmegy. Senki sem tudja, hogy hova. János pedig az uccán beszélni kezd az emberekhez, egy új világról, egy új életről, egy új korszakról, amikor a silányok, a kapzsik, a rosszak, a bűnösök nem fosztják meg a jókat a kenyértől. Azt hiszik bolond és bevészik az örültek házába.

János nem soká marad az örültek házában, esellel sikerül kiszöknie és egy határmenti erdőségben bujdosik, ahol eleinte gyökereken él, végül a parasztok segítik. Próféta látnak benne és áhitattal hallgatják beszédeit. Táhora mind nagyobb és nagyobb lesz már, az iparosok is melléje állnak, sőt a kormányelnök is felgyel erre a különös emberre. És a legközelebbi választáson megtörténik a csoda: János képviselő lesz. A király kihallgatáson fogadja és Jánosnak sikerül meggátolnia a hadüzenetet. A kormány lemond és a király Jánost bizza meg kormányalakítással.

A tizenkettedik órája elkövetkezett az emberiségnek, amikor — János szerint — kiválasztják azokat, akik bünnel megfertőzik a többiek életét. És ekkor a régi kormány-

elnök leleplezi Jánost, hogy az örültek házából szökött meg és a világkonferencia zöld asztala mellől visszaviszik az örültek házába.

Zilahy Lajos annyi szeretettel és gondossággal alkotta meg Jánost és annyira félti, mint a babonás anya, aki szép gyermekére is azt mondja, hogy csúnya, nehogy az istenek megirigyeljék szépségét. Jánosnak fejlődése van, János hisztérikusan nevet, értelmetlen dolgokat énekel. Boocsástatok meg Jánosnak, ő nem tehet róla, hogy ugyanakkor zseniális is.

A szereplők közül mindenekei előtt Törzs Jenőt kell megemlíteni, akinek nyugodt játéka mögül kiérezni a hős lázas iramban vágtató agyműködését. A kormányelnök szerepében Beregi Oszkár fölényes és erőteljes. Somlay Arthur felejthetetlen mint szenvedő, öreg király, de a többiek is igen jók, a nagyszerű Kabos, a kitiünő Makay Margit, a bájos Dán Etelka, Ráday, Gózon, Szigety, Bársony Erzs, Toronyi, a fiatal Ladányi, Peti Sándor, Baló Elemér, Z. Molnár (nagyszerű maszkja hatásos volt!).

Hála Hevesi Sándornak, egy minden részletében tökéletes előadásban gyönyörködhetünk.



1. Fehér maroken vörös dísszel. 2. Zöld velour, fehér velourkabát. 3. Fekete nehéz selyem, ezüst lamée sál

1. Barna erepe de Chine. 2. Világos szürke zakett, sötétzöld ékszerrel. 3. Barna alj, aranybarna lamée kabáttal

13201. Női fekete vagy barna boxcipő, divatos, kötés pántos, vagy fel-fűzős, varrott P 9.50
Ugyanaz, lakkbőrből P 11.50

13202. Női lakk, vagy antilop divatecipő, selyemcsokorral, 4 1/2 cm. francia fasarokkal, varrott P 12.50

13203. Női fekete, vagy barna box pántos cipő, 4 1/2 cm. francia fasarokkal, varrott .. P 12.50

13204. Férfi fekete lösevrő félcipő, hajlékony, varrott talppal .. P 8.50

Ugyanaz, barna színben P 9.50

13205. Férfi fekete box kapesos cipő, dupla talppal, varrott .. P 12.50

Ugyanaz, félcipőben, fekete, vagy barna P 11.80

13206. Férfi lakk félcipő, divatos formában, hajlékony, varrott talppal P 14.50

Ugyanaz, Goodyear rá-mányvarrott... P 21.50
24.50

13207. „Atlanta” vízhatlan cipő, barna durable zsiros bőrből, bőrbéléssel, bevarrott nyelvvel, a talp között gumilemez, varrott, hölgyek, férfiak és gyermekek részére

27—30 31—35 sz.

P 13.50 15.50

36—40 41—46 sz.

P 17.80 19.80

13208. Gyermekek fűzőscipő, barna lösevrő, varrott

18—22 23—26 sz.

P 5.90 6.90

27—30 sz.

P 8.50

Ugyanaz, lakk, szürke betéttel, varrott

P 7.50, 8.50, 9.50

13209. Gyermekek barna magas box fűzőscipő, bőrbéléssel, dupla talppal, varrott

23—26 27—30 sz.

P 8.50 9.50

31—35 sz.

P 10.50

13210. Teveszőr nyelvés házi cipő, gumitalppal

35—42 43—46 sz.

P 3.20 3.80

Ugyanaz, bőrtalppal

35—42 43—46 sz.

P 3.50 4.50

Ugyanaz, extra minőségben, bőrszegéllyel

35—42 43—46 sz.

P 4.80 5.80



13201



13202



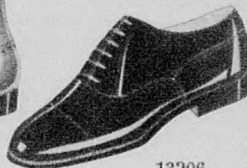
13203



13204



13205



13206



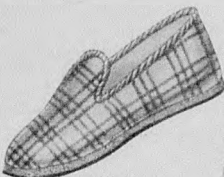
13207



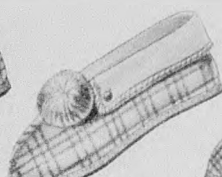
13208



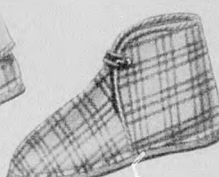
13209



13210



13211



13212

13211. Teveszőr kihaljtós házi cipő, bőrtalppal.. 35—42 sz. P 2.90

Jobb minőségben P 3.90

Extra minőségben, bőrszegéllyel P 5.20

13212. Teveszőr esatos házi cipő, gumitalppal 35—42 43—46 sz.

P 4.20 4.90

Bőrtalppal..... P 4.90, 5.90

Extra minőségben, bőrszegéllyel, kéreggel és sarokkal P 6.50, 7.50

Kérje élelmiszer-árjegyzékünket!

CORVIN

ÁRUHÁZ BLAHA LUJZA-TÉR 1-3



KALANDOS ISMERKEDÉS A PÁRISI ÉJSZAKÁBAN

ELSE LASKER SCHÜLER, A VILÁGHÍRŰ
KÖLTŐNŐ ÉS MAUPASSANT TALÁLKOZÁSA

— Tizenhat éves voltam akkor — így kezdte mesélni a ma már világhírű költőnő ezt a históriát, — tizenhat esztendő és először Párizsban. Ott álltam egy Magazin ajtaja előtt és nem mertem benyitni.

Tavasza volt. Az égen fekete viharfelhők gyülekeztek és a szememből is sűrűn patakzottak a könnyek. Egy fiatal kis német leány, aki voltam, egyedül, pénz nélkül a világ fővárosában... Elképzelhető az akkori lelkiállapotom. Szerettem volna, ha megnyílik alattam a föld és eltűnök ebből a rideg, idegen forgatagból, amely közömbösen morajlott körülöttem, nem törődve az én bánatommal és elhagyatottságommal.

Az emberek néha csodálkozva pillantottak felém, azután továbbhírték. Egyszerre csak egy magas, barna és egy szőke úr közeledett arra s hirtelen megálltak előttem.

„O, petite — hangzott a magasabbik úr ajkáról, — mi baja lehet önnek, mademoiselle?”

— Aztán kísérőjéhez fordulva megjegyezte: „Nézzé ezt a sápadt arcocskát, ezekkel a nagy, sötét szemekkel.”

— Nekem akkor úgy tűnt, mintha mulatnának rajtam és haragos arcot vágva, mint egy kis vadmacska fújtam feléjük: durcásan, vállam vonogatásával...

„Olyan most, mint egy kis ördög — fordult kísérőjéhez az előbbi úr. — Ugy látszik, ez ismét a megszokott koldusnovella a párizsi utcán” — mondotta és egy pénzdarábot nyújtott felém.

— Bár csak gyengén tudtam még akkor franciául, de megértettem minden szavát és sértődötten utasítottam vissza a kéretlen adományt.

„Uram, én nem vagyok sem komédiánsnő, sem koldus” — kiáltottam sűrű könnyhullatás közepette, mire ő ijedten bocsánatot kért.

„Pardonez, mademoiselle, pardonez, amint beszédéből megítéltem, ön nem francia és ha segítségére lehetek valamiben, szívesen szolgálhatára állok.”

„Ó, uram, én oly egyedül vagyok” — feleltem meghatottan és olyan halálosan fáradt ebben a nagy idegen városban.

„Jól van, kisleányom. Bizzék meg bennem — válaszolta a magas, barna úr, — ne féljen tőlem, nem fogom bántani. Itt az utcán nem intézhetem el a maga dolgát. Jöjjön csak velünk.”

— Energikusan jószágos hangja oly hatással volt reám, hogy gondolkozás nélkül követtem.

Először egy étterembe vitt. Bouillont rendelt, utána csirkét. Miközben felapította a fányéromon a húst, mint ahogy kisgyermeknek szokás, tréfásan megjegyezte:

„Egyék kis Robinzon. Ez olyan fiatal csibécske, mint maga.”

— Miután megvendégelt és ijedségem lassan elpárolgott, kérdezni kezdett, hogy tulajdonképpen mit is keresek Párizsban.

„Egy művészatelierbe szeretnék bejutni — válaszoltam. — Régi és hő vágyam, hogy ruhatervezést, vagy ilyesmit tanuljak. Így jöttem Párizsba, de elszámítottam magam. A pénzem elfogyott. Később kapnék ösztöndíjat, ha addig ki tudnám várni” — tettem hozzá féltéken.

— Ő jószágosan megsimogatta a kezem és akkor eszembe jutott, hogy nem is tudom, ki lehet az én ismeretlen pártfogóm. Hirtelen megkérdeztem:

„Uram, kicsoda ön?”

„Én is művész vagyok” — felelt mosolyogva.

„Festő?” — kérdeztem mohón.

„Nem. Író” — szólt és folyvást mosolygott és én nem tudom, miért, de megkönnyebbülten lélegyeztem fel.

„Most elvisezem magát, kis Robinzon, egy drága barátomhoz — folytatta rövid hallgatás után. — Az ő pártfogásába fogom ajánlani magát, míg rendbejönnek az ügyei.”

— A másik úr elkészönt tőlünk és mi ketten kocsiba ültünk és csakhamar egy villaszerű, kertes ház előtt álltunk meg.

Rózsaszínruhás szobaleány nyitott ajtót és sajnálattal közölte, hogy madame nem tudta bevárni a monsieur, mert egy ünnepségre kellett elsietnie.

Kisérőm bosszús fejcsóválással mormolta maga elé:

„Mon Dieu, hogy is tudtam erről megfélekezni!”

— Éreztem, hogy én vagyok az oka bosszúságának és csöndesen szóltam az ismeretlen jötevőmhöz:

„Ennek ügyebár én vagyok az oka? Ó, mennyire sajnálom.”

— Ekkor már az ő háza előtt állt meg a kocsis és én a kiszállásnál egy kis réztáblán a követező nevet olvastam az ajtó lámpája alatt:

GUY DE MAUPASSANT

Abban az időben még sejtelmem sem volt a név jelentőségéről, csak éreztem, hogy egy

különösen jó ember törődik velem ebben az ismeretlen Babelben.

Beléptünk a lakásába és ekkor gyöngéden maga mellé ültetett.

„Hát most beszéljünk a maga jövőjéről, kis kollégám — kezdte Maupassant. — Szeretném tudni, a divattervezésen kívül ért-e még valamihez.”

„Igenis, monsieur Maupassant — válaszoltam önérzetesen, — táncolni is tudok.”

„Ugy, kis táncművésznőm — mosolygott ironikusan, — akkor talán beprotezsálom a cirksuszba, vagy a balettbe. Jó lesz? És melyik tánc az ön specialitása, mademoiselle?”

„A dance de ventre — feleltem azonnal. — Ha látni óhajtja, bemutatom. Tudja mit, maga lesz a pasa és én a bajadér, de akkor át kell fáradnia a szomszéd szobába, míg átöltözöm.”

— Maupassant mosolyogva és készségesen engedelmeskedett. Én pedig gyorsan magamra csavartam egy aranybrokát asztalterítőt és az írósztalhoz léptem, mert ott egy vázában piros szekfűk illatoztak, belőlük is a hajamba tűztem és ekkor a boldogság forrósága szaladt át a testemen... Hisz annyit szenvedtem az előző napokban.

Ennek az ismeretlen nevű francia úrnak az írósztalán egyszerre csak megpillantottam néhány könyvet. Egy kötet Goethe feküdt ott és ami még jobban meglepett, a nagy magyar költő: Petőfi, akit én annyira szerettem.

Most már világosan éreztem, hogy nem kell félnem ettől a Maupassant nevű idegentől. Tudtam, hogy baráti fedél alatt vagyok, ahol nem érhet semmi baj.

Sugárzó arccal álltam meg az írósztal előtt és észre sem vettem, hogy Maupassant mellettem áll. A fején piros fezt viselt, keleties motívumú aranyláncot akasztott a nyakába. Olyan volt valósággal, mint egy előkelő pasa. Beleült egy szőnyeggel letakart trónszerű székbe és tapsolt a kezével, mire megkezdődött a tánc.

„Charmant, drole, superbe!” — kiáltotta több ízben és megfélemlítve addigi méltóságos viselkedéséről, a taktust verte a tenyerével.

A tánc befejeztével pedig komikus elragadtatással kiáltott fel.

„Mit kívánsz tőlem, hercegnőm, a gyönyörű táncodért?”

„Csupán a barátságodat, uram” — válaszoltam féltérde ereszkedve.

Valóságos színpadi jelenet volt.

Maupassant egy ideig tünődve nézett rám és aztán játékokat vett elő az egyik fiókból. Egy doboz ólomkatonát III. Napoleon korabeli uniformisban, porcellánbékákat, ka-



KUTYAOTTHON

penzióba fogad kutyákat, szobatisztaságot tanít, NEVEL, IDOMIT és szakszerű trimmelést házánál is vállal. Elad és vesz fajkutyákat.

Tel: 505—46

RÓZSAHEGY UCCA 3.

csát, hattyút, krokodilt és ehhez hasonló játékkalokat. A mosdótálban vizet hozott és ezzel megkezdődött a fényes mulatságunk. Valóságos tengeri esetepátét rendeztünk és masírozattuk az ólomkatonákat.

Maupassant és én olyanok voltunk ezen az estén, mint két pajkos gyerek, mint két nagyon-nagyon jó barát.

Aztán rövidesen odahagytam Párizst, haza kellett mennem és később, mikor már tudtam, hogy ki is az a Guy de Maupassant, a drága, jóságos nagyember már nem volt az élők sorában.

Eddig tart Else Lasker Schüler elbeszélése erről a párizsi élményéről. Minket csak annyiban érdekelhet, hogy egy kis táncosnőből, miképpen lett először rajzoló és aztán egy hatalmas nép egyik legismertebb költője. Másrészt meg mégis kedves intimitás, hogy halhatatlan Petőfiünk a franciák egyik legnagyobb halhatatlanjának állandó olvasmánya volt.

Jörgen Kamilla.



A Nemzeti Színház a Herezeg jubileum alkalmával felújította az illusztris író egyik legnagyobb sikerű darabját a „Dolovai nábob lánya” című vígjátékát. — Perezsel Zita és Pethő Attila két főszerepében
(Wellesz felb.)

MISS 1950

A modern nő táncol, vív, evez, autót vezet és repül. Bőrét, mely alatt kemény izmok feszülnek, barnára égeti a nap. Alakját karcsúvá teszi a sport. Mozdulatai határozottak, fiúsak és mégis lágyak, mégis bennük vibrál ezer sejtelmes ígérettel az Asszony.

Az utolsó pár évtized óriási változásokat idézett elő a nők életében. A nő ma már nem a régi védelemre szoruló gyenge szobavirág, hanem mindenben egyenrangú és veszélyes versenytársa a férfinak. A modern nő tudatára ébredt erejének, képességeinek, lerázta magáról a férfi fenhatóságát és bátran önállóan kilépett az életbe.

Mi férfiak bizony gyakran visszsrjuk a régi szép napokat, amikor a feleségünk még nem járt délutánonként ötórát teákra sem weekendre, nem vezetett motorkerékpárt, nem volt más gondja, minthogy jó ebédet készítsen, felügyeljen a nagymosásnál, megstoppolja a harisnyánkat, ráncba-szedje gyermekünket és életünket különböző figyelmességekkel *kellemessé tegye. Ezeknek a boldog időknak, úgy látszik, már visszavonhatatlanul vége. Kár... Vagy, ki tudja? Talán nem is kár. Mindenesetre tény, hogy ma szebbek, egészségesebbek a nők, mint azelőtt.

A modern nő már kora gyermekségében készül, edzi magát, hogy megállja helyét, majd abban a küzdelmes és mégis szép életben, melyet önként vállalt. Azelőtt babát, meséskönyveit mellett nőtt fel a kislány és amikor végre megkapta az első hosszú ruhát, a mamája szépen elvezette egy tánciskolába. Jól-rosszul megtanulta a keringőt, a francia-négyest és a Kállay-kettőst. Elvitték néhány bálba. Istenem! Milyen nagy esemény volt akkor egy bál! Előtte hetekig tartó izgalmas készülődés. És utána mennyi színes emlék, mennyi apró csacsiság, amin a hosszúfürtös lányfejecskék sok-sok ideig el tudtak ábrándozni. Aztán férjhez ment a kislány és ezzel vége is lett a gondtalan leányéletnek. Komoly asszony lett a bálkirálynőből, aki minden gondolatát a háztartásnak és a családnak szentelte.

Ma? A mai nők már a gyermekkoruk óta egészen más, mint azelőtt voltak. Ők beleszülettek a dzseszbandbe, a rádióba, együtt



nőttek fel az óceánrepüléssel. Nincs ma babákkal, meséskönyvekkel telezsúfolt leányszoba, nincs álmodozás, ábrándozás. A mai leány egész gyermekkorát avval tölti, hogy tudatosan készül a jövőre.

A tánciskolák legszorgalmasabb látogatói a négy- és ötéves kislányok. Ugy spiccelnek, spárgáznak, mintha csak valamelyik operaház színpadán lennének. Mind-megamnyi primaballerina-jelölt. Pedig nem is táncosnőnek készülnek, hanem modern nőnek. A tánc, különösen a balettánc fejleszti az izmokat, erősíti a szervezetet, karcsúvá teszi az alakot és plasztikus lágy, mozdulatokat kölcsönöz. Minderre pedig nagy szükségük lesz, ha felnőnek. És ők érzik, tudják ezt, nagy ambícióval gyakorolják a nehéz balettfigurákat. Fédések, drágák amint apró balett cipőikben fide-oda típegnek a sikamlós parketten, hajlítják a derekukat, kecses piruetteket csinálnak, készül, fejlődik bennük a jövő modern nője, a Miss 1950.

Micsoda perspektívák tárulnak a jövő generáció elé! A modern gyermeknevelés figyelmes gondossága mindenre kiterjed. A test és a lélek szépsége és egészsége a cél. És e cél elérésére felhasználnak minden eszközt. Napfény, sport, rádió, tánc mind-mind tényezője annak, hogy a modern nő annyi szépséggel, eleganciával, határozottsággal és finomsággal rendelkezik.

Ugy látszik azonban, hogy nemesak a szép mozdulatokat igyekeznek már gyermekkorukban elsajátítani, hanem titokban talán játékból, talán ösztönből, kezükbe veszik a modern kozmetika, a széppévarázsolás raffiniált eszközeit is. És amint fényképésznők megleste, a kis, négyéves gyermek titokban már azt is megpróbálja, hogyan kell használni a ruzs rudacskát.

Igy indul el ma, 1933-ban, négyéves korában hódító útjára „Miss 1950.”

Gyulai F. Pál.

ncs ma
ezsúfolt
ndozás,
al tölti,

o láto-
k. Ugy
k vala-
. Mind-
ig nem
modern
inc fej-
et, kar-
s lágy,
pedig
És ők
gyako-
k, drá-
fde-oda
itják a
nálnak,
modern

a jövő
nevelés
lterjed.
e a cél.
minden
mind-
ern nő
rozott-

csak a
gyer-
tokban
ezükbe
széppé-
amint
gyéves
óbálja,
acsát.
gyéves

F. Pál.



Carpentier a híre-
boxbajnok nemesak
filmen és revűben,
hanem most már a
rádióban is szerepel

RÁDIÓMŰSOR

OKTÓBER 29-TŐL NOVEMBER 4-IG

AMI A MŰSORBÓL KIMARADT

Egy tréfás nap tervezetét alább közöljük:
6.45: Torna, vagy alvás, általános titkos választójoggal, majd

Gramofóntlemezek: A lábamon alig-alig állok, kakas kel 5.20-kor, rádióhallgató kel 6.45-kor, orvhallgató kel 6.50-kor, kenyér kel dagasztás után, Rádió-szabadegyetem nem kel. Más. 1933 október 32, holnapután-kiskedd. E dátum a magyar történelemből arra emlékeztet, hogy őseink ezen a napon alapították a ki-válóan működő és ma is igen népszerű só-hivatalt. Más. Nyitva vannak: Tud. Akad. könyvtára, Szépműv. Múz. és Zálogh. Zárva vannak: jégpályák, betörők, sikkasztók stb.

Gramofóntlemezek: 1. Pénzt kér a feleségem (zokogó lemez, női refrén énekkel). 2. Ősz E. Resch: Szmirna vásár (Előadja: tulajdonos). 3. Pengő, pengő, csipkeszélő drága kicsi pengő (Ritkasággyűjtők dal- és zene-egyesülete). 4. Ay ay ay (adóízetők kara).

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat: A Duna Paksnál 275, a Tisza Szegednél 432, a szódavíz Weingrubernél 24, a Városligeti tó, a harmadik padnál: büdös, a vízvezeték Kenézéknél bedugult.

12.05 Könnyű zene: Kovács János kórtáros tizenkét teljes és hét kivonatos operapartitúrát félkézzel felemelt.

16.45 Tudományos felolvasás: Töreky Géza, tanácselnök felolvassa Geréb Márton rovottmultú előtt a törvényeszk marasztaló ítéletét. A felolvasást, a hírek szerint — a várható nagy sikerre való tekintettel — valószínűleg megismétlik a Táblánál és a Kúriánál.

19.45 Októberi est: Mottó: Jobb későn, mint — korán. Ezen az estén mikrofon elé kerülnek a modern muzsika mellett a régi szép, derűs békeévek halk, finom táncai is, melyeket őseink olyannyira kedveltek. I-ső rész: Régi táncok. A) Medvebőrös, a „Nyerreg alatt puhí-puhí-puhítom” dallamára. B) Andalgó. Zene: Tatár, tatár, kutyafejű. C) Lassú magyar. Zene: Ejh, ráérünk arra még. II. rész: Modern táncok: A) Fandangó. B)

Rythmus műdalok

Ábrányi Emilné: Erdel hangulatok. Bányay Aladár: Provánszi dal. Chorlo—Petőfi: Két dal. Ehrenstein—Ad-Ilona: Csillagvágó. Dr. Sándor—Jávor: Orjonák. Schweitzer—Mees László: Őszi tülkázás. Solyom—Jávor: Altató-dal. Stepat Eugen: Harangok (orosz dal). Szauesek—Buzáth: Tabáni ősz.

RYTHMUS ZENEMŰKIADÓ

Budapest, V, Arany János uca 18

Menüett. C) Tarantella. D) Kánkán. E) Pol-lonaise és végül bemutatásra kerülnek a jövő szezon szenzációs új táncai. F) a Hacuka és G) a Francia négyes.

A hangulatosnak ígérkező estét Bárány Imre konferália végig, ki közismert szerény-ségével csupán három novelláját, hét regény-részletét és kilenc versét fogja mikrofonba lehelni. Legújabb versének legszebb strófá-ját sikerült megszereznünk:

És szalutált a kis kadét
 És szalutált az ezredes
 S a szöke lányka hókezes
 Titokban ő is megkeres.

Azonkívül színrekerül Bárány Imre is, Búbajos egyfelvonásosa, a „Katonamundér”, amelyet a neves szerző egy szürke zsakett-ből fordított.

Közben
22.05-kor a csendrendelet értelmében be kell csukni az ablakokat, nehogy behallat-szon a szomszéd hangszórója.

23.17 Hírek.

Politika: Hölgyeim és uraim, elsőnek je-lentjük kedves hallgatóinknak, hogy Porosz-ország megnyerte a hetéves háborút.

Más.

Ne ugráljon le a mozgó villamosról, mert ennek évente 500 áldozata van. Az ötszáz-egyedik áldozat Kerekes Mátyás pékmester, aki tegnap a 38-as villamosról leugortában rálépett Konok Péter díjbirkózó legérzékenyebb tyúkszemére. A pékmestert jelenleg a Rökus-kórház sérülési osztályán ápolják.

Más.

Házasság: Péter Tivadar Budapesten oltár elé vezette Ferenczy Máriát Esztergomból. (Szegevények, hogy elfáradhattak.)

Más.

Halálozás: Meghalt Mátyás király, oda az igazság.

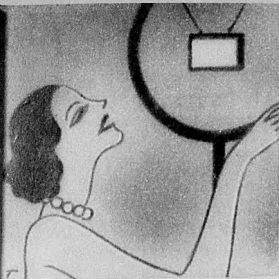
Más.

Várható időjárás a következő huszonnégy órára: Derült, szép és meleg idő szelekkel, fősüllyedéssel, viharokkal és helyenként or-szágos esővel. Egyébként az ég akaratá-ból az ellenkezője is lehetséges.

Majd: Pócsmegyeri Pecze Dundus és cigányzenekarának hangversenye. Győztes a klarinétos, aki az ormódi temetőn végigro-hanva három teljes taktussal megelőzte tár-sait. A versenyt a primás valószínűleg meg-ővja.

24.02: Hölgyeim és uraim, ne feledjék el rádióikat e műsortervezet mellé gondosan elföldelni.

Hárs László.



MELYIK A BESZÉDKULTURA IGAZI GONDOZÓJA ?

SZÍNHÁZ ? — FILM ? — RÁDIÓ ?

IRTA: KILIÁN ZOLTÁN



A tiszteletben megszürcült színház, mely oly sokáig egyetlen ura volt az elmondott és eldalolt szónak, az egyszerű kiállításról a káprázatosig minden fokozatnak, az embereket lenyűgöző jeleneteknek, két erőteljes dagadó ifjú versenytárral bírközik, a filmmel és a rádióval.

A hangosfilm a színház minden eddigi eszközét igényli, a rádió csak a hangot. Az élő szót, mely valaha a színháznak legnagyobb ereje volt, mely azonban a századforduló óta egyre vesztett jelentőségéből a színpadon is. Az attikai színpadoktól kezdve a beszédkultúra művelése volt a színház legnagyobb feladatainak egyike, a művelt ember a görög drámaírók korától minden korszakon át a színházban élvezte nyelvének pompázatoságát, csillogását és gazdagságát. A beszédkultusz szolgálatában nőttek meg a görög színpadok, ezért emeltette XIV. Lajos a Comédie Française-t, ezért írta Goethe az Iphigeniát, Katona a Bánk bánt. A nyelv műveléséért hordtak téglát a magyar Nemzeti Színház építéséhez.

Ha az írástudók árulást követtek el, bizony ugyanezt tették részben a színészek is: a színpadtechnika, a rendezés, a karzatnak való dolgozás, a sikernek mindenáron történő kiverejtékezése hátraszorította a régi beszédkulturát. A néma film, mely éppen a színpadi beszédművészet hanyatlása idején lépett fel, úgy a színész, mint a közönség szemében az arc- és tagjátékot, az ősi mimuszt tette fontosabbá. A színjátszás művészeté a beszédről a játék felé toldott. A klasszikus színpadi beszédet kiszorította a naturalista beszéd, a naturalista beszédet második vonalba helyezte a játékos. A némafilmekben nevelődött új közönség a mimuszt kereste, a premier planok beszéltek neki és amit nem értett volna meg még, elmondta neki a hevenyészett nyelvtisztaságu felirat, mely sokszor az értelmi világosság ellen is vétett, nemhogy a stílus ellen. A színpadi színész a filmjátékot ambicionálta; a happy

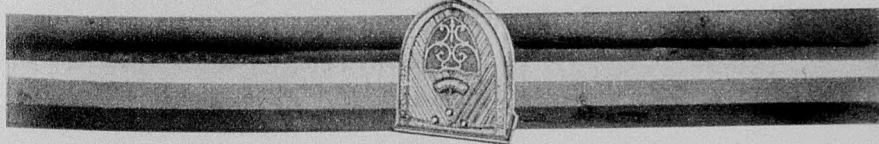
end mámor nem kívánt szép és emelkedett beszédet.

*

A színpadi beszéd tehát hanyatlóban volt, mikor belerobbant a világba a rádió meg a hangosfilm. A hanyatlás megállt. Ismét a beszéd lett fontos, a hang. A tiszta, világos hang. A hangosfilm még tehetett megalkuvást rendezés, kiállítás és egyéb szemekvalók javára, de a rádió nem.

Ma nem a színpad többé a beszédkultusz igazi fejlesztője és gondozója, hanem a rádió. A néptömegek erre figyelnek és ebből tanulnak. Az élő beszéd ezer meg ezer gazdagsága, le sem írható árnyalata itt él — itt élhetne. A rádió örökölte a színház beszédkondozó nagy feladatát, ámde még messze van annak a teljesítésétől. Nemesak nálunk van ez így, hanem mindenütt a világon. Még mindig odaállhat bárki a mikrofon elé, anélkül, hogy a beszédnek művésze lenne. Sőt, még az egyszerű érthetőséghez sem jut el sok előadó szava, nemhogy a beszéd szépségeit adhatná. Alig van olyan rádióelőadó, akinek tájékozottsága volna a beszéd szépségéről, eleganciájáról, dinamikájáról, felépítéséről. Az iskolás felolvasás stílusa még annyira általános, hogy az ember meglepődve üti fel a fejét a beszédkultúra ismeretének tüneteire. A szemléletesség, mely az élő beszéd hatásának oly elengedhetetlen feltétele, bizony legalább háromnegyedrészben hiányzik. Még nemzedékek nagy rádiószerepete és emlélyülése kell ehhez. A rádióval ma csak a hallgató és az előadók kis része él együtt, az előadók többsége, a színészeket is ideszámítva, csak hangdaráló. Ezek a beszédbe nem adnak színt, csillogást és pompát; pozitív új stílus nem teremtenek. Ellenkezőleg: kialakítottak egy lapos, egyhangú, felolvasó jellegű rádióbeszédstílust, mely a nemzeti nyelvnek nem lesz díszé soha.

A rádiók hívatott őrei már harcolnak ellenük.





A Gerle 13 Európa körüli utjáról tart ma 6 óra-
kor előadást Bánhldy Antal, akit képünk társá-
val, Bláts Tiborral együtt a diadalmas gépe
előtt ábrázol

A NAGYSZERŰ FIU

— Előadás a Studióban este 8 órakor —

Munkatársunk fölkereste Moly Tamást, a kiváló író és műfordítót, aki a ma este mikrofon elé kerülő egyfelvonásost „A nagyszerű fiú” címmel lefordította és rádióelőadásra berendezte. Moly Tamás a következőkben tájékoztatja erről a produkcióról lapunk olvasóit:

— Azt már minden figyelmes rádióhallgató tudja, hogy más a színpad és más a rádió. A rádió átvitt értelemben véve vakoknak játszik színházat. Mi a darabot halljuk csupán. Tehát a színműnek azokat a részeit, melyek mint némajáték és arcjáték hatnak a színpadon, valahogyan át kell dolgozni a szövegbe, hogy ott is előforduljanak, még pedig hatásosan. Ehhez sok találékonyság és friss ötlet kell. Nem mindig könnyű feladat. A rádióelőadás céljára átdolgozott kis vígjáték Henry Murger, a francia költő bájos munkája. Nevét „Bohémélet” című regényével állította bele a világirodalom pantheonjába. Az ötvenes évek Párizsának vidám és gondtalan bohémjeit, művészeit, költőit, íróit és könnyelmű ifjúságuk bájos virágait, a Mimi Pinchont és társnőit írta le olyan meleg tehetséggel, hogy ez a könyv el nem hervad soha.

Ez a vígjátéka tele van vidám, komikus és megható jelenetekkel. Fordulatos és finom hangulatokkal átszőtt. Amikor gyönyörködünk majd benne, gondoljunk szeretettel az írójára, aki fiatalon és elhagyatva, mint vérbeli bohém, halt meg az egyik közkórház sívár ágyán...

Világhíres író művét hallhatjuk tehát ma a rádióelőadás céljainak megfelelő átdolgozásban. Szórakoztató, érdekes műsorszámnak ígérkezik, pompás hangjátékprodukciónak.

BUDAPEST I.

9.15: Hírek.

10.00: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr. A szentbeszéd mise után van.

11.15: Görög katolikus istentisztelet a Rózsák-terén levő gör. kat. magyar plébániatemplomból. Szentbeszédet mond dr. Sztankai Andor segédlelkész. Az énekkar Burdeau miséjét adja elő. Vezényel: ifj. Popovics Andor.

Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

Majd: A M. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Engel Iván (zongora).

1. Mozart: Figaro házassága — nyitány; 2. Beethoven: C-dur zongoraverseny Engel; 3. Weiner: Szerenád; 4. Mendelssohn: Szentjávéji álom — a) Nocturno; b) Scherzo; 5. Berlioz: Római karnevál — nyitány.

Szünetben: „Rádiókrónika.” Elmondja Papp Jenő.

2.00: Gramofónlemezek.

1. Kremser—Weyl: Wir treten zum Beten (Tauber Richard); 2. Eine feste Burg ist unser Gott (Lehmann Lotte); 3. Beethoven: Die Himmel rühmen der Ewigen Ehre (Tauber Richard); 4. Händel: Dank sei dir Herr (Basiliades Mária); 5. Gounod: Szerenád (Villabella); 6. Grieg: Solvejg dala (Ninon Vallin); 7. Di Capua: Meine Sonne (Tauber Richard); 8. Carosio—Robitschek: Ritorna (Groh Herbert); 9. Leoncavallo: Mattinata (Schmidt József); 10. Toselli: Szerenád (Tauber Richard); 11. Grieg: An den Frühling (Bettendorf Emmy); 12. Schumann: An den Sonnenschein — Marienwürmchen (Lehmann Lotte); 13. Saint-Saens: A hattyú (Tauber Richard); 14. Strauss János: Denevér — Csárdás (Lehmann Lotte); 15. Schubert—Harsányi: Álomdal (Sebő Miklós); 16. Jurnann—Marischka: Ninon (Jan Kiepusa); 17. Kacsóh Pongrác: Késő ős van (Sebő Miklós).

3.00: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos: Időszertű gazdasági tanácsadó.

3.45: Dömötör-nap Kunszentmiklóson. Helyszíni közvetítés. Vezeti Paulini Béla.

Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.

4.30: Julier Ferenc: „Hollós Mátyás, a katona-király.”

5.00: Kurina Simi és cigányzenekara.

6.00: „A Gerle 13-mal Európa körül.“
Bánhidy Antal előadása.

6.30: Kis színpad. „A nagyszerű fiú.“
Vígjáték egy felvonásban. Irta:
Henry Murger. Fordította és rádióra
átdolgozta Moly Tamás. Rendező
Gyarmathy Sándor.

Személyek: Dubreil, nyugalmazott hajó-
kapitány — Horti Sándor; Juliette de San-
tenis, a huga — Lázár Mária; Raoul Gérard —
Páger Antal; Rose, szobacica — Komár
Julia.

7.25: Sport- és lóversenyeredmények.

7.35: A Székesfővárosi Zenekar Kle-
belsberg Kunó-émlékünnepélye a
Vigadó nagyterméből. 1. Ünnepi
beszédet mond Sipőcz Jenő dr.
polgármester; 2. Mozart: Nagy
c-moll mise. Előadja Szabó Lujza,
Báthy Anna, Laurisin Lajos, Koréh
Endre, a Székesfővárosi Zenekar és a
Székesfővárosi Énekkar. Vezényel
Dohnányi Ernő dr.
Utána kb.

9.50: Pontos időjelzés, hírek, sport-
eredmények.

10.15: Török-est. 1. Móricz Péter tö-
rök és magyar bevezető szava. 2.
Török költemények. Előadja vitéz
Garamszeghy Sándor. 3. Török zenei
szemelvények gramofonlemezek.

11.00: A m. kir. Mária Terézia 1.
honvédegyalozezred fúvózenekara.
Vezényel Fricsay Richárd.

1. Siklós Albert: Magyar induló (Dallama
a XVIII. sz. elejéről); 2. Suppé: Könnycs
lovasság, nyitány; 3. Komzák—Ambros:
A volt 86. gy. e. diszindulója; 4. Voll-
stedt Róbert: A szép spanyol nő, ke-
ringő; 5. Fricsay Richárd: Paravicini
Jenő-induló; 6. Ambros Antal: Operett-
szemle, egyveleg híres régi operettekől.

BUDAPEST II.

3—3.45-ig: Gramofonlemezek.

6.30-tól: Azonos Budapest I. műsorá-
val.

Ne törje a fejét,

hisz **fillérekért** ja-
vitom, átalakítom
és cserélem **rádióját**



Teréz körút 43/a. Tel: 222-99



Juller Ferenc
— 4.30 —



Sipőcz Jenő dr.
7.35 (Harsányi felv.)

TÖRÖK-EST

Ma este 10.15 órakor halljuk a rádió török
estjét, melynek külpolitikai háttére Gömbös
miniszterelnök baráti látogatása Ankarában
Kemál pasánál.

A török és magyar nemzetet a történelmi
és kulturális emlékek egész sora kapcsolja
össze, hiszen a törökséget valószínűleg vér-
rokonsági szálak is kötik a magyar nem-
zethez.

A török imperializmus, mely három szá-
zadon keresztül szinte a maga képére for-
málta Európa egy részét — gyökerében ázsiai
gondolatvilágot, a hódító szeldsuk nép lelki-
világát képviselte, melyhez az izlám rettenet-
es expanzív ereje társult. Hiszen az izlám
tanításai szerint a dsihád, a szent háború
vallásos kötelesség volt.

Aki Ankarában ma a török nép hajdani lel-
kivilágát véli viszontlátni — azt kellemes
csalódás éri. A török birodalom éppen akkor,
amikor végleg kivonult Európából — kultú-
rális és politikai tekintetben akkor kezdett
európaisodni.

A fez és a hárem kihalása — melyben a
tájékozatlan ember Kemál uralmának legfőbb
vívmányait látja, — csak külsőségek. A
lényeg az európai gondolkodásmód, az euró-
pai jogi és politikai intézmények meghono-
sítása.

A török birodalom ma már nem beteg em-
ber, hanem friss, életerős és megújított or-
szág. És mindezt Kemál pasának, az első
európai látókörű török államférfinak köszön-
heti.

Juhászbojtárból lett köztársasági elnök
Kemál pasa, a török Napoleon. Nagysága éppen
abban van, hogy nem Európát akarta meg-
hódítani a törökség számára, hanem éppen
ellenkezőleg a törökséget hódította meg
Európa, az európai eszmékör számára.

A két nép közös emlékeiből, a mai Török-
országból kapunk némi ízelítőt ma a rádió
Török-estjén.



Beccassy Kató
12.05 (M. F. I. felv.)

Garay György
12.05 (Mészöly felv.)

A SZÁZÉVES NOBEL ALFRÉD

— Gróh Gyula ma 5 órakor kezdődő rádióelőadása elé —

Ezelőtt száz évvel, 1833 október 21-én született Nobel Alfréd, a dinamit világhírű feltalálója. Ebből az alkalomból tart felolvasást Gróh Gyula a Nobel-díjas vegyészekről, egyben ismertetni fogja Nobel Alfréd megrázó élettörténetét is.

A költők, akik a mai anyagias világban rendszerint igen szűken állanak pénz dolgában, bizonyára csodálkozni fognak azon, hogy Nobel Alfréd boldogtalanságának legfőbb oka — 50 millió aranypengő vagyona mellett is az volt, hogy költő nem lehetett. Ennyi vagyont gyűjtött össze dinamit-, ágyú- és puskaporgyáruival, ami versírással bizonyára nem sikerült volna.

Mégis, egész életén keresztül rabja és szerelmese maradt a versírásnak. Minden vállalkozásához unottan, kényszerből fogott hozzá, csak a versírásba adta bele egész lelkét s mégis, minden vállalkozása hihetetlen szerencsével járt, minden, amibe belefogott várakozáson felül sikerült, csak a versei nem. Ez végtelenül elkeserítette. Ezen kívül — költőhöz illően — halálosan szerelmes volt egy lányba is, aki — ugyancsak költői sors — faképnél hagyta, más felesége lett. Ezt a csalódást is egész életén át hordta a szívében, de szerelmese volt az emberi jogoknak és a békének is.

Az is tragédiájához tartozik, hogy éppen az ő találmányával gyilkolták halomra az embereket s mintegy kiengesztelésül hagyta hátra azt a végrendeletet, hogy vagyonát helyezték biztos értékpapirokba, melyek kamatait évente osszák ki olyan munkásság jutalmazására, mely abban az évben az emberiség számára a leghasznosabb volt.

Ez a híres Nobel-díj, melyet öt egyenlő részre osztanak. Egy részt egy fizikus kap, egy részt egy kémikus, egy részt, aki a béke érdekében legeredményesebben dolgozott. Ezenkívül van egy orvosi és egy irodalmi díj, egyenként 175 ezer svéd korona, körülbelül 300 ezer pengő összegben.

Nobel Alfréd 1896 december 10-én halt meg, de az első Nobel-díjat csak 1901-ben adták ki, mert a végrendeletet az örökösök perrel támadták meg, ami öt évig elhúzódott.

BUDAPEST I.

6.45: Torna.

Utána: Gramofónlemezek.

1. Meister: Az aldershoti katonai tábor takaródója (egyesített aldershoti katonazenekarok); 2. Padilla: Doudoune, jáva (harmónika és bendzsójáték); 3. Az aldershoti katonai tábor takaródója (a Cameron Highlanders skót ezred 2. zászlóaljának dudásai és dobozai); 4. Machts: Cserkészdobosok (Dauber és zenekara); 5. Son: Angol India (hawai sextett).

9.45: Hírek.

10.00: 1. Bocskay István végrendelete; 2. Mommsen (halála évfordulóján, felolvasás).

Közben: Gramofónlemezek. Zilzer Ibo-lya lemezei. 1. Sarasate: a) Habanera; b) Malaguna; 2. Wieniawski: Moszkvai emlék.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Beccassy Kató énekel, Garay György hegedül, zongorán kíséri Pölgár Tibor.

1. a) Sarasate: Romanza Andaluza; b) Buchbinder: Harlekinade; c) Kreisler: Szép rozmaring (Garay); 2. a) Schubert: A varju; Tengerparton; b) Saint-Saens: Sámson és Delila, ária a II. felvonásból (Beccassy); 3. a) Bach: Ária; b) Zsolt: Szatir és driádok (Garay); 4. a) Franz: Összei; A rózsá búsán szólt szegény; b) Massenet: Herodiás áriája a „Herodes” c. operából (Beccassy); 5. a) Mendelssohn: Dalok szárnyán; b) Musszorgszkij: Gopak (Garay); 6. a) Turry Peregrin—Martos Ferenc: Rejtelmek; Legédesebb; b) Szabados: Megállók a kaputoknál; c) Hubay: Rózsabokor (Beccassy).

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Sárközi Sándor és cigányzenekara.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

3.30: A rádió diákfélőrája. „Ahol a rózsaoaj terem.”

4.00: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása).

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: „Nobel-díjas vegyészek.” Gróh Gyula előadása.

5.30: Budapesti Koncert Szalónzene-
kar. 1. Rossini: A szevillai borbély,
nyitány; 2. Lehár: Frasquita, ope-
rettegyveleg; 3. Waldteufel: Siesta,
keringő; 4. Schumann: Almodozás;
5. Elgar: Szerelmi üdvözet, szere-
nád; 6. Bizet: Gyöngyhalászok,
ábránd.

6.30: Német nyelvtanítás (Szentgyör-
gyi Ede dr.).

7.00: Gramofónlemezek.

1. Giordani: Caro mio ben (Heinrich Schlus-
nus); 2. Gounod: Ave Maria (Maris Chambe);
3. Denza: Funiculi-Funicula (Celestine Sa-
robe); 4. David: Brazília gyöngye (Ivögün
Mária); 5. Rossini: La chanza (Julius Pat-
tal); 6. Zeller: A bányamester, egyveleg
(szimfónikus zenekar, Else Kochan és Helge
Roswaenge); 7. Schubert—Berté: Két dal
a „Három a kislány” c. operettből (Pataky
Kálmán); 8. Lehár: Éva, keringő (Else
Kochan); 9. Strauss János: Cigánybáró —
Barinkay belépője (Pataky Kálmán); 10.
Kreuder: Mein blonde Baby (Marlene
Dietrich); 11. Wahl—Berg—Stern—Tran-
chant: Assez (Marlene Dietrich); 12. Lehár:
Luxemburg grófia, egyveleg (szóló, kórus
és zenekar).

8.00: „Ismeretterjesztő film” Nagy
Endre vidám csevegése.

8.30: Volkmann-émlékest halála 50
éves fordulóján. Bevezetőt mond
Szabados Béla. Közreműködik Hüt-
ter Pál (gordonka) és a Budapesti
Hangverseny Zenekar. Vezényel Raj-
ter Lajos. 1. III. Richárd, nyitány;
2. Gordonkaverseny (Hütter); 3.
D-moll szerenád; 4. F-dúr szerenád;
5. Nyitány (első előadás).

10.00: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.

10.20: Aradi Farkas Sándor cigány-
zenekara és a Bachmann jazz-zene-
kar Dáni Dezső énekszámával.

1. Carmichael: Foxtrott; 2. Koehler:
Slowfox; 3. Di Capua: O sole mio (Dáni);
4. Adams—Ilniczky: Hogyha sírni kell,
tangódal (Dáni); 5. Steele: Caro Bube
(jazzvariáció, zongoraszólóval); 6. Jurmann—
Ilniczky: Ninon, slowfox (Dáni); 7. Vértes—
Szécsén: Szerelmes lettem, tangó (Dáni);
8. Sanders: Slowfox; 9. Schoebell: Fox-
trott; 10. Grosz—Varga: Rezedák, ibolyák,
keringő (Dáni); 11. Kondor Ernő: Virágos
esákó, induló (Dáni); 12. Stept: Foxtrott.

BUDAPEST II.

8-tól: Azonos Budapest I. műsorával.



Nagy Endre
— 8.00 —

NAGY ENDRE

— Vidám csevegése a rádióban este 8 órakor —

Nagy Endre nevét nem kell külön bemutat-
nunk a rádió közönségének. Évtizedes irodalmi
működése elegendő volt arra, hogy nevét a leg-
szélesebb rétegekben megismerjék. A mikrofon
előtt is több alkalommal szerepelt. Előadásai,
vidám csevegései a legkedveltebb műsorszámok
közé tartoznak.

Nagy Endre pályafutását a magyar irodalom
történelmi megújulásának idejében kezdte.
Mint fiatal jönevű író, Ady Endréék mozgá-
maiban szerepelt, majd a Nyugat megalakítá-
sánál is részt vett. Nagy Endre a tulajdonképpeni
magyar kabaré megindítója és ősapja. Ezt az
ízig-vérig párizsi műfajt annyi ízléssel és szeren-
csével ültette át magyar talajba, hogy az utóbbi
évtizedek folyamán terebélyes, hatalmas fává
növekedett.

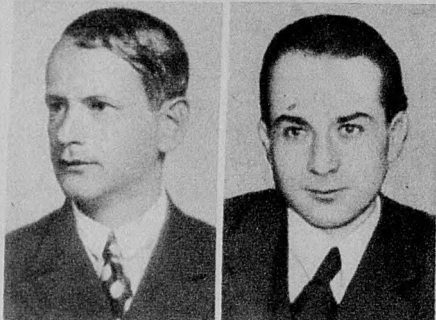
Ki ne emlékezne még Nagy Endre híres kon-
feranszaira? Ezen a téren még ma sem multa
felül senki. Páratlanul nagy művészi előadó-
készséggel, humorát és szellemét csillogtatva,
napról-napra tett házakat vonzott a kabaré
nézőterére.

Innen tért aztán újból vissza az irodalom
terére. Visszatért, annak ellenére, hogy sokan
csak a konferanszié Nagy Endrét ismerték,
holott Nagy Endre vérbeli írónak született.
A színpadok nyilvánosságából a betű ölmfalai
mögé rejtőzött és a napilapok hasábjain állan-
dóan találkozunk nevével. Apró cikkeiben, ír-
saiban még ma is a humor régi melege csillog.
A színpadról való távozása után két könyve
jelent meg. Az egyik „Lukits Milos kalandjai”,
a másik az „Öregek iskolája” címmel.

A régi generációból, amelynek sorai közt Nagy
Endre elindult, ma már kevesebben vannak.
Móricz Zsigmond, Babits Mihály, Emőd Tamás
és még néhány ma már országos hírű név. Ady és
mások már átvándoroltak a halhatatlanságba.

Nagy Endrének ez az előadása is ugyanolyan
sikert fog aratni, mint többi szereplése a hall-
gatók előtt. Mintha újból a régi konferanszié
Nagy Endrét hallanánk, aki néhány szavával
nagyon sok ráncot simított el az emberek hom-
lokáról.

Mai vidám rádiócsevegését „Az ismeretter-
jesztő film” címen tartja s amit erről a témáról
hallani fogunk, kitérő élvezetet nyújt majd
mindannyiunknak.

Nudányi Zoltán
(Rozgonyi felv.)

7.15

Illyés Gyula
(Az Est felv.)

NYÁRI ZIVATAR

— Molnár Gyula vígjátéka ma este 8-kor kerül előadásra a Studióban —

Ligetkuthy vidéki földbirtokos házában hosszabb időn át tartózkodik vendégségben Márta, akinek a férje hosszabb tanulmányútra ment Olaszországba. Márta nagyon szép asszony, fiatal és büszke. A vendéglátó Ligetkuthyné, aki felületesebb jellem, jól tudja, hogy a tüzzel csak úgy szabad játszani, ha az ember ismeri a fűrtnek minden titkát. Mártának mindezekről sejtelme sincs, ő addig barátokzik a szerelem tüzevel, amíg kevés híján meg nem égeti magát. Szerencséje, hogy barátja, a házigazdának kacérokodó felesége rájtakapítja magát kisebb vigyázatlanságon. Egy nyári reggelen ugyanis fajdkakasvadászatra indul Ligetkuthy, de közben észreveszi, hogy otthon felejtett valamit. Hazamegy tehát és amint így váratlanul betoppán kastélyának parkjába, valamit hall. Azt hiszi, hogy a szereplők Márta asszony és Orlai, a barátja. Ebben a hitében elhatározza, hogy megmenti távollévő másik barátjának, Pethő Adámnak legdrágább kincsét, a feleségét. Saját feleségének mondja el a gyanuját. Erre az okos asszony rögtön elhatározza, hogy nem folytatja Hertelendyvel a veszedelmessé váló játékát. Mártának most mindent bevall, aki kevés habozás után kijelenti, hogy szilárdabb alapot fog adni Ligetkuthy gyanujának. Kiderül ezenkívül, hogy Gizike, egy zárdabeli kislány, fülig szerelmes Orlaiba és nehogy Ligetkuthy a feleségével gyanuba fogja, inkább magára vállalja a hajnali jelenet ődiumát. A helyzet komoly. Problematiszus feszültséggel van tele.

A vendéglátó helyet villamossággal terhelt levegő árasztja el. Nyári zivatar van készülődésben. Márta és Orlai között a platói barátság a szerelmes feszültség stádiumába jutott, Gizike pedig még szerelmesebb Orlaiba, mint eddig volt. Pethő Adám haza szándékozik Olaszországból, de előbb sürgőnyt meneszt Ligetkuthynak, hogy megérkezzen. A jóbarátok figyeimzették Mártát az ex-lex megszűnésére és ezt az üzenetet Orlai adja át, aki „hazahívhatja magát beteg édesanyjához.” A megérkező férj szép verőfényes időt talál otthon, a nyári zivatar szerencsésen elmúlt.

A mindvégig izgalmas esekelményt pompás, humoros jelenetek tarkítják.

BUDAPEST I.

6.45: Torna.

Utána: Gramofónlemezek. 1. Woitschach: Muss i'dem, induló (Odeonzenekar); 2. Ländler (Fegernseezenekar); 3. Whitcup: Fiesta, rumba. Dajos-zenekara); 4. Speyer: Spanisch muss es sein (Renard zenekara); 5. Söffing: Alt Heidelberg, induló (Parlophon-zenekar).

8.30: Hírek.

9.00: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Dr. Kováts J. István teológiai tanár.

10.00: Evangélikus istentisztelet. a Bécsikapu téri templomból. Prédikál Szántó Róbert budapest-kelenföldi lelkész. Énekel a budapest-kelenföldi vegyeskar. Orgonál és az énekkart vezényli Wettler Jenő.

11.00: Unitárius istentisztelet a Koháry uccai templomból. Prédikál Bartók Géza polgári lelkész.

Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

Majd: Gramofónlemezek.

1. Liszt: Es-dur zongoraverseny (Walter Gieseking és a londoni szimfónikus zenekar);
2. Verdi: Aida — ária az I. felvonásból (Francesco Merli);
3. Wagner: Tannhäuser — Erzsébet imája (Elsa Stralia);
4. Boccherini: Allegro az A-dur szonátából (Pablo Casals);
5. Wagner: Az istenek alkonya — Hagen órsége (Ivar Andersen);
6. Mozart: Figaro házassága, ária (Maria Barrientos);
7. Zsolt Nándor: Elégia (W. H. Squire);
8. Bellini: Az alvajáró, ária (A. M. Guglielmetti);
9. László—Magyarádi: Anyám szíve (Kalmár Pál);
10. Sándor Jenő: Halvány sárga rózsza (László Imre);
11. Murgács—Gyökössy: Fehér galamb száll a falu felett (Kalmár Pál);
12. Sas N.—Áldor M.: Keresem az Istent (László Imre).

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Derecskei Polgári Dalegylet. Vezényel Hatházy Sándor.

1. Kishonti B.: Buza, buza...; 2. Sztára: Sej, besoroztak...; 3. Zöld K.: Derül borul; Dunáról...; 4. Farkas N.: Rózsa van a kebelén...; 5. Hoppe: Daloljatok; 6. Bolgár himnusz (Sunní Marica).

Utána: Mándits-szalózenekar.

1. Flotow: Márta, ábránd; 2. Perényi Géza: Fegyvertánc; 3. Kacsóh Pongrác: Késő ősz van; 4. E. Gillet: Távolság a báltól, keringő; 5. Strauss János: Régi jó idők, keringő; 6. Bizet: Intermezzo az „Arles-i lány” c. szvitéből; 7. Huszka Jenő: Részletek a „Bob herceg” c. operettből; 8. Jakab Terka: Intermezzo (Saxofónszóló, előadja Benedek Engelbert); 9. Damith-Szécsén: Csak ibolyát seose látnék, tangó.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.00: Horváthné Bányay Gratiana ifjúsági előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Ifj. Sárny Elemér és cigányzenekara.

5.30: „Apróságok Tisza Istvánról.” Kéblóvszky Lajos előadása.

6.00: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Ábrányi Emil. 1. Ábrányi Emil: Epikus szvit; 2. Mosonyi: Gyászhangok; 3. Mendelssohn: Reformáció-szimfónia.

7.15: Nadányi Zoltán és Illyés Gyula költői estje.

8.00: Vigjátékelőadás a Studióból. „Nyári zivatar.” Vigjáték 3 felvonásban. Irta Molnár Gyula. Rendező Odry Árpád.

Személyek: Ligetkúthy Bálint — Szakács Zoltán. Klotild, a neje — Muráti Lili. Gizike, a huga — Agai Irén. Márta, a neje — Gellért Irén. Orlay Pál — Just Gyula. Herend-Ábris — Major Tamás. Hertelendy Barnabás, festő — Gárdonyi Lajos. Menyhért, úrnas Ligetkúthyknál — Kerekes György.

Utána kb.

9.45: Pontos időjelzés, hírek, lövősenyeredmények, időjárásjelentés.

10.00: Wehner Géza orgonahangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyszínházban. 1. Johann Sebastian Bach: d-moll prelúdium és fuga; 2. Max Reger: Intermezzo, op. 59.; 3. Theodor Dubois: Három király indulója; 4. Liszt Ferenc: Ave Mária; 5. Charl M. Widor: Scherzo; 6. Alexander Guilmans: Ábránd egy Händel-témára.

11.00: Bura Sándor és cigányzenekara.



Wehner Géza

(M. F. I. felb.)

10.00

Wehner Géza

Wehner Géza orgonahangversenyét közvetíti a rádió a Zeneakadémia nagyszínházban. Azonban ez nem nyilvános hangverseny lesz, a művész üres terem előtt ül le az orgonához. Mert a Studió még nem építettett orgonát.

A Délibáb munkatársa meglátogatta Wehner Gézát, aki a Zeneakadémián éppen befejezte tanítását. A művész ezeket mondja az interjú keretében.

— Zárt ajtók mögött játszom végig ezt a hangversenyt. Ez így sokkal kényelmesebb. Az ember ingujjra vehet s nem kell frakkban feszengeni a közönség előtt. Szinte úgy érzi, hogy önmagának játszik és ez így sokkal jobb. Nincsenek külső behatások. Ajánlottam a Studióban, hogy építtessen a rádió egy magasnyomású orgonát, azonban ez igen sok pénzbe kerülne. Magamról annyit, hogy szeretnék külföldre menni, de nekünk orgonaművészeknek a legnehezebb a mozgás. Kár, hogy az orgona nem olyan hangszer, amit az ember hóna alá csaphat, mint hegedűs a hegedűjét. Azonban úgy érzem a fiam majd kárpótol ezért a veszteségért. Van egy tizenéves fiam, Kodály növendéke, aki már mindenfelé koncertezik és egészen zseniális muzsikussá fejlődött. Mondom, ő kárpótol engem azért, amit a magam számára elvesztettem.

A kiváló orgonaművész mai különleges rádióhangversenye este 10 órakor kezdődik.



Tóth Tihamér
6 óra 45 percek tartja rádióelőadását „Feltámadunk” címmel

A kegyelet napja a rádióban

November elsejét a rádió is kegyeletesen megüli speciálisan összeállított műsorával.

A halottak emléknapja, Mindszentek napja, a keresztény világ régi tradíciója. Egykor november 2-át szentelte az egyház a halottak emlékére. Odilo, clugny-i apát, 998 nov. 2-ra a Szent Benedek-rend minden zárójában imákat és ünnepélyes requiemeket rendelt. 935 esztendeje ennek ma már és a keresztény világ egyetemes ünnepe lett azóta a halottak napja.

A pápák terjesztették ki később az egész egyházra „a halottak napja tradícióját”. Az ünnep előestéjén, az úgynevezett halottak estéjén felállított gyászravatal mellett a holtak officiumának vecsérnyéjét végzik. Ezután szentbeszéd következik. Estefeléd megkondulnak a haragok és minden sírra virágot, lámpást tűz a kegyelet.

Másnap, a halottak napján van, az ünnepélyes mise a mélyen megrendítő gyásznékel, melynek kezdő szavai: Dies irae, dies illa... A harag napja ez a nap.

Ujabb időben a protestánsok is megülik a halottak napját, de egyetemes gyászünnepé főleg a világháború után lett ez a nap.

Nyolcmillió ember maradt halva a Somme mentén, a Piavénál és a Kárpátokban. Nyolcmillió hősi halott emlékezetéért konganak halottak napjának harangjai.

Tizenöt esztendeje igazán az emberiség gyászünnepé ez a nap, nyolcmillió hősi halott emlékének ünnepe.

S a halottak emlékének áldoz a Stúdió is mai, de különösképp holnapi műsorával.

BUDAPEST I.

9.15: Hírek.

10.00: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond Hász István dr. tábori püspök. A szentbeszéd mise közben, evangélium után van.

12.00: Déli harangzó az Egyetemi-templomból. Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárás-jelentés.

Majd: A M. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.

1. Gluck: Alceste, nyitány; 2. Schubert: h-moll (befejezetlen) szimfónia; 3. Muszorgszkij: Khovantesina — a III. felvonás előzenéje; 4. Strauss Richárd: Halál és megdicsőülés, szimfónikus költemény; 5. Wagner: Istenek alkonya, gyászinduló.

1.45: Bodrics Béla és cigányzenekara.

2.45: Pósa bácsi gyermekverseit felolvassa Pósa Lajosné.

3.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.

3.50: Kerpely Jenő gondolkázik, Pilinszky Zsigmond énekel, zongorán kísérő Polgár Tibor.

Geminiani: c-moll szonáta (Kerpely); 2. Virágénekek, kurucdalok, dalok: a) Amott kerelkedik (XVII. század); b) Most jöttem Erdélyből (XVII. század); c) Térj meg bujdosásidből (XVII. század); d) Nem anyától lettél (XVIII. század); e) Édes rabság (XVIII. század, Pilinszky); 3. a) Molnár Antal: Két melódia; b) Geens Saltarello (Kerpely); a) Csokonai: Gyenge: rózsabokor; b) De mit töröm fejemet; c) Elhervad a rózsza; d) Szerenád (XIX. század, Pilinszky). 5. a) Bókay János dr.: Elégia; b) Csajkovszkij: Pezzo capriccioso (Kerpely); 6. a) Dohnányi feldolgozása: Szerettelek, álnok lélek; b) Nagy majtnéyi síkon; c) Csiky János: Csorba Pista; d) Lavotta Rezső: Patyolat a kuruc; e) Pilinszky Géza: Rákóczi bücsűje (Pilinszky).

5.00: „Egy elesett harcos felett.” Emlékezés Szenteleky Kornélra. Csuka Zoltán előadása.

5.30: Kamarazene. Közreműködik a Waldbauer—Kerpely vonósnégyes, Stefániai Imre (zongora) és Kósa György (zongora).

1. e-moll vonósnégyes (Waldbauer—Kerpely); 2. Visegrad — zeneképen (zongoránegykes: Stefániai—Kósa); 3. b-moll trió (Stefániai—Waldbauer—Kerpely).

6.45: Tóth Tihamér dr. előadása. „Feltámadunk.”

7.30: Gramofonlemezek.

1. Beethoven: IV. szimfónia (Casals Pablo szimfónikus zenekara); 2. Wagner: Istenek alkonya — Siegfried gyászindulója; 3. Bach: c-moll Passacaglia (filadelfiai szimfónikus zenekar); 4. Massenet: Elégia (Saljapin); 5. Stradella: Pieta Signore (Beniamino Gigli); 6. Schubert: Ave Maria (John McCormack); 7. Wagner: Tannhäuser, zarándokkar (a berlini állami Opera zenekara és énekkara); 8. Puccini: Bohémélet, kettős (Lucrezia Bori és Tito Schipa); 9. Händel: Részlet a „Messias” oratóriumból (Angol királyi énekkar-társulat).

Halottak napjának előestéjére való tekintettel a rádió további műsort nem ad.

BUDAPEST II.

5.30-tól: Azonos Budapest I. műsorával.

BUDAPEST I.

9.30: Hírek.

10.00: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. Szentbeszédet mond Folba János tábóri főesperes, püspöki irodavezető.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Défi harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Az Egyetemi Énekkarok szólókvartettje. Tagjai: Fischer Vilmos dr., Fixl János, Arany Sándor, Balla Károly.

1. Menegali: Parce Domine; 2. Jacobus Gallus: a) Confirma hoc Deus; b) Preparate corda vestra; 3. Giovanni Croce: Exaudi Deus; 4. T. L. de Victoria: Miserere mei; 5. Harnal Artur: Két régi magyar gyászének; 6. Halmos L.: Gyászdal; 7. Bruckner: A sírnál; 8. Schubert: Fájdalom; 9. Vaszly Viktor: Szánjatok, kösziklák; 10. Privler Gy.: Boldogtalan voltam; 11. Kereszty István: Hősök emléke; 12. Révfy Géza: Végrendelet.
Közben kb.

12.30: Hírek.

1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozred zene-kara. Vezényel Fricsay Richárd.

1. Chopin: Gyászdal a b-moll szonátából; 2. Boito: Előjáték a „Mefisztofeusz” c. operából; 3. Verdi: Jelenet és kettős „A végzet hatalma” c. operából; 4. Braga: La serenata; 5. Csajkovszkij: Elégia; 6. Bach: Air (hegedűszó, zenekarra alkalmazta Fritsay Richárd); 7. Bach—Gounod: Meditation; 8. Veesey Ferenc: Valse triste; 9. Beethoven: Gyászdal.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyam-hírek.

4.00: „Kézimunkákról.” Ujjné Mikola Ilona előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Löcherer Béla, a Tejtermékek m. kir. Ellenőrző Állomásának igazgatója: „A tejtermékek állami ellenőrzéjéggel való ellátása.”

5.30: Gramofonlemezek.

1. Beethoven: Gyászdal az „Eroica” szimfóniából. 2. Dykes: Lead, kindly light (Amelita Galli-Curei); 3. Bach: d-moll toccata és fuga (G. D. Cunningham); 4. Mozart: Requiem (filharmónikus kórus); 5. Mozart: Domine Jesu Christe (filharmónikus kórus); 6. Percy Kahn: Ave Maria (Enrico Caruso); 7. Wedel: Open to me the gates of repentance (Saljapin); Közben

6.00: A rádió külügyi negyedórása.

6.30: Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson).

7.00: Harangszó az Egyetemi templomból.

7.10: A Budapest Ének- és Zenekar egyesület oratórium-estje a Zeneművészeti Főiskola nagytérméből.

1. Mahler: Kisgyermek halálára. Énekli Basillides Mária. 2. Brahms: Requiem a Szentírás szövegére. Előadja a Budapesti Ének- és Zenekar egyesület énekkara és a Budapesti Hangversenyzenekarral kibővített zenekara. Szólisták: Báthy Anna, Farkas Sándor. Vezényel Lichtenberg Emil.

Halottak napjára való tekintettel a rádió további műsört nem ad.



Ujjné Mikola Ilona
— 4.00 —

A KÉZIMUNKA KULTÉSZETE

Ujjné Mikola Ilona, aki a kézimunkáról tart előadást, úgy beszél témájáról, a női kézimunka szépségéről, a hímző nő „költői munkájáról”, mintha a poézisnek mondana hódoló himnusz.

— Nem arról a hímzett dolgról beszélek — mondja, — amit üzemekben gyártanak, hanem azokról a kézimunkákról, melyeket a nők maguknak készítenek.

— Milyen más az — mondja felragyogó szemmel a lelkes úriasszony, — milyen más az, ha a nő azt a hímzést látja otthonában, melyben a saját gondolata él, melyből a saját lelke lobog ki!

Olyan a női kézimunka, mint a — zene. A szép zene minden körülmények között szép, de a saját érzésvilágunkat mégis csak akkor tudjuk beleadni egy dalba, ha azt magunk játszunk vagy magunk énekeljük. A saját kézimunka: a saját zenénk. Egy darabja a lelkünknek, izlésünknek, egyéniségünknek.

Magamról tudom, de meg vagyok győződve, hogy asszonytársaim is így vannak vele: sokkal gyöngédebben, ragaszkodóbban bánunk azokkal a kézimunkákkal, melyeket magunk csinálunk, mint azokkal, melyek csak iparcikkek.

Sajnos, a háború eldurvította az idealisztikus dolgokat, de már kezdünk visszatérni régi — magunkhoz. A kézimunkázó nőkel egyre nagyobb számban találkozunk s nekem, rádiófelolvasással más célokat, mint hangulatot kelteni a szép kézimunka érdekében, amely nemcsak önmaga miatt szép és érdekes, sőt szórakoztató foglalatosság, hanem magára a női lelkére is átformalólag hat: magát a nőt is szebbé, kedvesebbé, nőiesebbé teszi.

Vannak dolgok, melyekhez csak mi értünk, melyek kizárólag női sajátosságok. Ilyen a kézimunka. Én azt hiszem, egy odahaza kézimunkázó fiatal hölgy sokkal jobban fest, mint a kávéházban cigarettázó társa s meggyőződésem, hogy ugyanez a véleménye a férfiaknak is.

Márpedig nem utolsó dolog a nők számára, hogy a férfiak miként vélekednek róluk, különösen azok a férfiak, akik a boldogságot még ma is a családi tűzhely melege körül keresik.



12.05

Zöldessy Mária

(Szenes felv.)

VARÁZSFUVOLA

— Közvetítés az Operaházból este 7.30-kor —

Mozartnak, a halhatatlan zeneszerzőnek ezt az utolsó operáját 1791-ben mutatták be Bécsben. Különös teozófikus problémát bonyolít a szövegkönyve, amelyben a rossz és a jó harcából végül is a jó kerül ki győztesen. Amennyire bonyolult a cselekménye, amelyben két szerelmespár sorsa játszódik, annyira kristálytisztá és egyszerű a zenéje. Nem csoda, hogy a „Varázsfuvola” sok dala közkinccsé vált és több mint egy-évszázad óta a nép ajkán él.

A jó és a rossz harca már az opera elején szembetűnik. A jó szellem földi képviselője Sarastro áll szemben a rossz földi képviselőjével, az éj királynőjével.

Sarastro fogságában él az éj királynőjének leánya, a szépséges Pamina. Az éj királynője Taminót bízza meg a kiszabadításával és egy varázsfuvolát ad neki, amely minden veszély ellen megvédi. Tamino egy bűvésztől megtudja, hogy Pamina a felesége lesz, ha a próbákat kiállja és bejut a Nap templomába. Tamino a varázsfuvola segítségével minden próbát kiáll és legyőzi az éj királynőjét is, akit a féltékeny Monostatos hívott segítségül a szerelmesek győzelmének meghíúsítására. A pár bejut a templomba. Papagena, Tamino szolgája pedig bocsánatot nyer a gyáva-ságáért, mert nem merte kiállni a próbákat és elveszi Papagenát. Azonban boldogsága nem annyira teljes, mint gazdájáé, Taminóé, aki a harcból bátran kivette a részét.

Ez a klasszikus opera évszázados, állandó repertoárdarabja a világ operaházainak.

BUDAPEST I.

6.45: Torna.

Utána : Gramofónlemezek. 1. Unrath : Károly király-induló (Katonazene- kar). 2. Straus : Varázskeringő-egy- veleg I—II. (Hangversenyzenekar, vezényli Schmalstich). 3. Sarony : Anna néni — kupléfox. (Oscar Joost zenekara). 4. Sommerfeld : Mia bella-spanyol keringő. (Zenekari kísérettel xilofonon előadja Sommerfeld).

9.45: Hírek.

10.00: 1. Ismeretlen részletek Tisza István temetéséről. Felolvassa Kovács Antal; 2. A szórakozottság átka (felolvasás).

Közben : Gramofónlemezek.

1. Bach : Choral prelude I. II. (Filadelfiai zenekar, vezényel Stokowski); 2. Schubert : Benedictus (Fílharmonikus kórus); 3. Wagner : Mesterdalnokok, templomi kórus (Német állami opera kórus); 4. Mozart : Kyrie Eleison (Fílharmonikus kórus); 5. Stradella : Pieta Signora (Gigli); 6. Schubert : Glória in Excelsis (Fílharmonikus kórus).

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Zöldessy Mária zongorázik, Sugár Frigyes énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 1. a) Járay J. István : Chaconne; b) Stefániai Imre : Humoreszk (kézirat); c) Reschofszyk Sándor : Badinage (Zöldessy); 2. Erkel Ferenc : a) Hunyadi László, románc; b) Bánk bán, ária (Sugár); 3. Brahms : Paganini variációk (Zöldessy); 4. a) Leoncavallo : Bajazzók — Hej barátim...; b) Bizet : Carmen — virágária (Sugár); 5. a) R. P. Mangiagalli : Ólaf tánca; b) Dohnányi Ernő : Capriccio (Zöldessy); 6. Mascagni : Parasztbecsület — a) Siciliana; b) Turridu búcsú- ja (Sugár).

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: A m. kir. államrendőrség zenekara. Vezényel Szöllőssy Ferenc. 1. Thomas : Raymond, nyitány; 2. Ziehrer : Éjjeli barangoló, keringő; 3. Kraul Antal : Kuruc ábránd (ta-

rog
4.
vele
2.45: 1
árfo
3.30:
vad
4.00:
Zolt
4.45: 1
híre
5.00: 7
„Sül
adja
zény
5.30: (C
za).
6.00:
6.50:
elbes
7.25: A
isme
7.30: A
közv
2 fel
kane
Zsolt
Vezé
ifj. C
Szemé
Tamin
Szabó
J., II.
Pirosk
Farka
és Vit
kár;
tatos
Orosz
II. ört
I., II.
József,
Az I.
hírek
Az elő
Majd : I
Közben
széd I
ten ta
rikai c
7.25-161
soráva

rogatószóló, előadja Tatai János);
4. Kronegger: Uj bor mellett, egy-
veleg.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak,
árfolyamhírek.

3.30: A rádió diákfélőrája. „Falka-
vadászatok Angliában.”

4.00: „A matematika humora.” Csűrös
Zoltán előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés,
hírek.

5.00: Zenei részletek Szilágyi—Lajtai:
„Sült galamb” c. operettjéből. Elő-
adja a Király Színház zenekara. Ve-
zényel Nagypál Béla.

5.30: Gyorsíró tanfolyam (Szlabey Gé-
za).

6.00: Veres Lajos és cigányzenekara.

6.50: „Ismerkedés.” Kodolányi János
elbeszélése.

7.25: A M. kir. Operaház előadásának
ismertetése.

7.30: A M. kir. Operaház előadásának
közvetítése. „Varázsfuvola”. Dalmű
2 felvonásban. Szövegét írta Schi-
kaneder M. Fordította Harsányi
Zsolt. Zenéjét szerzette Mozart Á.
Vezényli Failoni Sergio. Rendezi
ifj. Oláh Gusztáv.

Személyek: Sarastro — Koréh Endre;
Tamins — Rössler Endre; Az éj királynője —
Szabó Lujza; Pamina — Ladányi Ilona;
I., II., III. hölgy — Tihanyi Vilma, Tutsek
Piroska, Budanovits Mária; Öreg pap —
Farkas Sándor; I. és II. pap — Ney Dávid
és Vitéz Tibor; Papageno — Maleczky Osz-
kár; Papagena — Kőszegi Teréz; Mosos-
tatos — Fekete Pál; I., II., III. nemtő —
Orosz Julia, Gere Lola, Tasnády Mária; I. és
II. őrtálló — Gallay Zoltán, Komáromy Pál;
I., II., III. rabszolga — Mally Győző, Gaál
József, Ligeti Dezső.

Az I. felv. után: Pontos időjelzés,
hírek.

Az előadás után: Időjárásjelentés.

Majd: Bura Károly és cigányzenekara.

Közben 11.15: Németnyelvű párbe-
széd Delmont Józseffel a Budape-
sten tartózkodó vadállat-fogóval af-
rikai és indiai élményeiről.

BUDAPEST II.

7.25-101: Azonos a Budapest I. mű-
sorával.



6.50 Kodolányi János (M. F. I. felv.)

NOVELLA EGY KIS HŐSRŐL

— Felolvassa Kodolányi János ma 6.50-kor —

Megkérdeztük az újabb magyar írógene-
ráció egyik kimagasló alakját, Kodolányi Já-
nóst mikrofónszereplése felől. „Ismerkedés”
című novellájának mai felolvasásáról a kö-
vetkezőkben nyilatkozott:

— Miről beszélhet az ember, ha nagy tár-
saság elé ültetik és várakozóan tekintenek
rá? (Mert a várakozó tekinteteket a mikro-
fón előtt is látja az ember!) Nos, hát, 1. Va-
dászkalandokról. 2. Szerelmi kalandokról. 3.
Ifjúkori élményekről. Vadászkalandokat nem
mondhatok el, mert nem vagyok vadász.
Szerelmi kalandjaimról megint nem beszél-
hetek, egyrészt a köteles diszkréció miatt,
amely arra kényszerít, hogy csak nyomta-
tásban számoljak be efféle eseteimről, más-
részt meg a rádió rendkívül szigorú erkölcsi
elvei miatt. Marad a harmadik lehetőség...
Így hát elmondok egy kis esetet néhány
tízéves gyerekről, kettőjük úrigyerek, a töb-
biek parasztyerekek. S elmondok egy hő-
stettet, egy igazi hőstettet, ami annál figye-
lemreméltóbb és dícsérendőbb, mert egy kis-
fiú viszi véghez. És szentül meg vagyok róla
győződve, hogy igazi hős csak a gyermek tud
lenni s a felnőttek közül is az, akiben van
valami a gyermekből. Elbeszélésem hőse
tehát egy kis hős, de a javából s azt
hiszem, a hallgatók is szívesen fogják hal-
lani, hogy állta meg a helyét s hogyan vívta
ki a maga tiszteletét egy idegen faluban, ide-
gen, vele ellenségesen szembenálló társa
között.



Palló Imre dr. gramofónlemezeit hallgatjuk ma délelőtt

VÉGHELYI DEZSŐ

Az újságok hasábjain napról-napra a leg-szenzációsabb technikai felfedezésekről olvashatunk, amelyek forradalmasítani képesek a világ legnagyobb iparait és megdöbbentik még a rohanó embereket is.

Egy ilyen találmány volt a távolbalítás problémájának megoldása. Az első szenzációs kísérletek után mérnökök serege foglalkozott az indulási pont továbbfejlesztésével. A távolbalításra még a múlt század utópisztikus regényírói sem mertek nagyon gondolni, pedig a Zeppelin, a repülőgépet, a telefont és a tengeralattjárókat előre megjósolták.

Minden fizikai erőnek szabályos magyarázatát lehet adni. Azonban a távolbalításnál mégis fantasztikus dolog elhinni, hogy a kis elektromágneses fotocella, amely a képeket sokszáz-ezer apró szürke és fekete részre bontva keresztülröpi a világűrön, egyszerű technikai készülék volna. Kell hogy valami babonás tisztelt fogja el az embert, amikor ezeknek a kutatóknak a munkáját nézi, amelyből a televíziós mozgófénykép körvonalai bontakoznak ki.

Pedig talán már az az idő sínes messze, amikor, mint ma a rádió, sokszázezer családnak a televíziós gép is ott fog állni az asztalán. A napi események jelentése mellé az napi események képét is kapjuk. Közvetített leadások révén szemtanúi lehetünk a Vezuv kitérésének, vagy a kubai forradalomnak. A newyorki Metropolitan előadását a kiskunhalasi olvasókörben ugyanúgy láthatják és élvezhetik, mint aki száz dollárt fizetett egy páholyjegyért.

Míg két-három évvel ezelőtt még csak a kísérletek folytak, ma már nagyrészt kész eredményekkel léphetnek a kutatók a nyilvánosság elé. Ebből a munkából a magyar kutatók is kivették a részüket. Mihályi Dénes magyar mérnök televíziós rendszere a legtöbb kultúr-államban szabadalmaztatva van és az ő előgondolásai alapján valósította meg a berlini rádió a televíziós kísérleteket.

Erről a végtelenül érdekes technikai problémáról tartja előadását Véghelyi Dezső.

BUDAPEST I.

6.45: Torna.

Utána : Gramofónlemezek.

1. Blankenburg: Germán hűség, induló (Polydor-zenekar); 2. Strauss János: Bécsi vér, keringő (Lívsakov-zenekar); 3. Petrás: Polójáték, foxtrott-intermezzo (Godwinzenekara); 4. Strauss János: Déli rózsák, keringő (Lívsakov-zenekar); 5. Musso: Nápolyi induló (Polydor-zenekar).

9.45: Hírek.

10.00: 1. Időszerű anyag. 2. Tóth Kálmán költeményei.

Közben : Gramofónlemezek. Palló Imre dr. lemezei.

1. Nagy Z.: Lekaszálták már a rétet; Erkel: Csárdás kis kalapot veszek; 2. Káldy: Maros vize folyik esedesen; Nyisd ki babám az ajtót; 3. Tisza: Kondorosi család mellett; Nagy Z.: Vékony deszka kerítés; 4. Lányi: Elment a rózsám Amerikába; 5. Káldy: Te vagy a legény, Tyukody pajtás; Csiuom Palkó, Csinom Janko.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Eugen Stepat balalajka zenekara.

1. Falusi dalok: a) Maruszja; b) Mezőn a nyárfa; c) Utolsó nap; d) Anyám; e) Trojka; f) Kovácsmühelyben; g) Szenyl (kórus, zenekar); 2. Műdalok, cigányrománok: a) Fehér akác; b) Stepat; I. Harangok; II. Előjátékrészlet; III. Zamorozl; c) Régi keringő; d) Románc (kórus, zenekar); 3. Katonadalok: a) Oleg; b) Csubariki; c) Egy, kettő, három (kórus, zenekar).

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Bertha István szalózenekara.

1. Lehár: Keringő-intermezzo; 2. Huszka Jenő: Részletek a „Nemtudomka” c. operettből; 3. Kaskol K.: Karnevál-miniatűrök: a) Harlekin és Kolombina; b) Gavott; c) Farsangi zsvaj; 4. Garami Béla: Románc; 5. gróf Majláth József: Emlékkönyvemből; 6. Stefániai Imre: Estrellita, tangó; 7. Offenbach: Részletek „A toledói arany-mives” c. operettből.

2.45: Hírek, életmiszterák, piaci árak, árfolyamhírek.

4.00: A Rádióélet meseórája (Harsányi Gizi előadása).

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: A Szociális Missziótársulat előadása. Farkas Edit alapító-főnökösszony: Missziós üzenetek.

5.30: „Vidám őszi táborút.” A Magyar Cserkészszövetség előadása. Vezeti Tóth Sándor tanár.

6.30: „A távolbalátásról.” Véghelyi Dezső előadása.

7.00: Gramofónlemezek.

1. Suppé: Költő és paraszt, nyitány (Dajos Béla zenekara); 2. Puccini: Pillangókisasszony, ábránd (Orgona); 3. Ketelbey: Fudzsiszan (Thomas, orgonán); 4. Farrel—Stogdon: A jódlizó svájei (Van Dusen); 5. Turk—Ahlert: I don't know why (Carson Sisters); 6. Miller: Missouri mule (Bob Miller trió); 7. Kockert: Reggel Sanssouci-ban (Odeon-együttes); 8. Fejér: A szív egy nagyon buta jószág (Fekete Pál); 9. Huszka—Martos: Rézletek a „Lili bárónő” c. operettből (Sándor Anna); 10. Massenot: Ach, alles sinkt hinab (Schmidt József); 11. Csajkovszkij: Chanson triste (Groh Herbert); 12. Schubert: A halál és a lányka (Margaret Lindström); 13. Lehár: Was wäre ich ohne Euch (Tauber Richárd); 14. Biscardi: L'ariafolla (Schmidt József); 15. Brahms: Guten Abend, mein Schatz (Lehmann Lotte); 16. Abraham: Was hat eine Frau von der Treue (Alpár Gitta); 17. Abraham: La bella Tangelita (Alpár Gitta); 18. Lehár: Szép a világ c. operettből: a) Es steht vom Lieben; b) Frei und jung dabei (Alpár Gitta—Tauber Richárd); 19. Beccé: Legende d'amour (Comedian Harmonists).

8.10: Pontos időjelzés, hírek, ügétőversenyeredmények.

8.30: A magyar rádió Európa-hangversenye. Közreműködik a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar, Palestrina-kórus, Bodó Erzsí, Budanovits Mária, Székelyhid Ferenc dr., Koréh Endre, Heimlich Lajos. Vezényel Dohnányi Ernő dr. 1. Dohnányi Ernő: Szegedi mise; 2. Bartók Béla: Rapszódia zongorára és zenekarra. 3. Liszt Ferenc: II. rapszódia.

10.20: Magyar nótáest. Közreműködik Nagy Izabella, Palló Imre dr., Magyar Imre és Toll Árpád és Janesi cigányzenekara.

11.20: Időjárásjelentés.

Majd 12.30-ig: Len Baker jazz.

1. Herb—Magidson: Foxtrott; 2. B. Petkere: Foxtrott; 3. Ray Noble: Slowfox; 4. Zerkovitz Béla: Az életben mindenért fizetni kell, keringő; 5. J. Little: Foxtrott; 6. Deutsch Frigyes: Sose jön el, kit a szívünk vár, foxtrott; 7. D. Leader: Foxtrott; 8. E. Pola: Slowfox; 9. Hans May: Keringő; 10. J. Little: Foxtrott; 11. J. Young: Foxtrott; 12. Seress Rezső: Ha minden véget ér, tangó; 13. Gross Alfréd: En elmegyek, te itt maradsz; 14. Carlo de Fries: Öszt fekete fellegek, kozák tangó; 15. J. Young: Foxtrott; 6. S. Miller Foxtrott.



Bodó Erzsí, Budanovits Mária, Székelyhid Ferenc (Vajda M. Pál felv.), Koréh Endre (M. F. I. felv.), Heimlich Lajos (Laub felv.) és Dohnányi Ernő (Csuvára felv.) a 8 óra 30 perckor kezdődő Európa-hangverseny közreműködői

Európa hangverseny

A magyar rádió nagy ünnepe lesz a ma este 8.30-kor kezdődő Európa-hangverseny, melyet nem kevesebb, mint 26 európai adó vesz át és közvetít előfizetőinek.

Ez a hangverseny megint legtéljesebb bizonyossága annak, hogy milyen sokat tehet a rádió az európai népek kulturális együttműködése és összhangja érdekében.

Hiszen amikor Dohnányi „Szegedi Misé”-jének akkordjai fölesendülnek majd Bécsben, Stockholmban, Milánóban és Európa többi fővárosában — életünk mai korlátai szinte rossz álmoként hatnak emellett. Vámpatárok, vízumnehézségek nem lesznek számunkra, mintha egy-egységes európai nemzet íai volnánk, akiket a zene szálai kötnék testvéri közösségbe.

A MAGYAR-EURÓPAI HANGVERSENYT AZ ALÁBBI ÁLLOMÁSOK VESZIK ÁT: Deutschlandsender, Köln, München, Hamburg, London, Wien, Brüsszel, Kopenhága, Hilversum (VARA), Belgrád, Zagreb, Ljubljana, Varsó, Krakow, Katowice, Vilno, Lwow, Poznan, Lodz, Bukarest, Bero-minster, Praha, Brno, Moravska Ostrava.

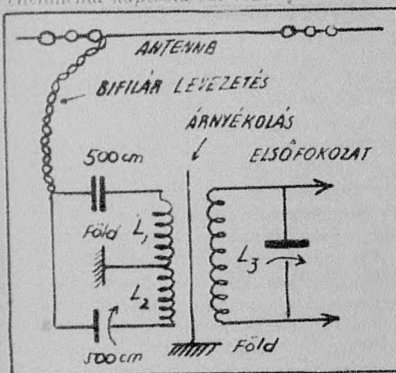
A MAGYAR NÓTAESTET AZ ALÁBBI ÁLLOMÁSOK VESZIK ÁT: Deutschlandsender, Köln, München, Hamburg, London, Wien, Kopenhága, Helsinki, Hilversum (VARA), Varsó, Krakow, Katowice, Vilno, Lwow, Poznan, Lodz, Praha, Moravska Ostrava, Oslo.

HARC A RÁDIÓZAVAROK ELLEN

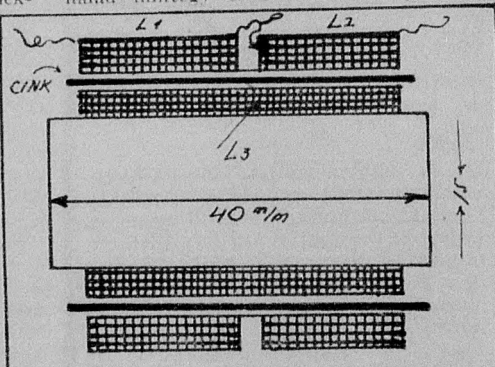
A rádiózás kevésszámú ellensége közül kétségkívül az a legkellemetlenebb, amely a legváltozatosabb formákban, sokszor szinte kibírhatatlanul zavaró zörejek alakjában lopózik a készülékekbe az — antennán keresztül. Ezek ellen sokáig szinte lehetetlen volt védekezni. Az amerikaiak azonban nem hiába járnak közel egy évtizeddel az európai rádiózás előtt, addig mesterkedtek, amíg sikerült egy érdekes mesterfogás segítségével megtalálniuk a zavarok kiküszöbölésének sokatígérő módját. Az amerikai kutatók abból indultak ki, hogy ha kiszűrjük a zavarokat az antennából, mielőtt az a készülékbe érkezik, akkor egyúttal kiszűrjük az állomások műsorait közvetítő rezgéseket is. Tehát a zavaró zörejeket be kell engedni a készülékbe és ott meg kell fojtani. Ennek az a legegyszerűbb módja, hogy az antennát ellenütemű kapcsolással csatolják a készülék-

amelynek a középpontja a földdel áll összeköttetésben. A zavarok tehát ide fognak lefutni. Ugyanakkor az antennatekercestől gondosan elárnyékolják a hangolótekercest és ezzel meg is oldották a nagy feladatot. A készülékbe zavarmentesen kerülnek a nagyrezgésű hullámok.

Az elméleti kapcsolást az 1. ábrában mutatjuk be s ennek a gyakorlati megoldására a 2. ábra nyújt pontos felvilágosítást. A henger átmérője 15 mm., hossza 40 mm. Erre 30 mm. magasságban 0,2 mm. vastagságú huzalból 400 menetet tekereslünk fel és pedig több rétegben. Minden réteget szigetelő papírral választunk el a következőtől. Ez lesz a hangolótekerces. Erre szigetelő réteg, majd egy vékony cinkfóliaárnyékolás jön, amely a tekereslősen túlhalad mintegy 5-5 mm.-el. Majd ismét



1. ÁBRA



2. ÁBRA

hez. A zavarok beérkeznek, de ugyanakkor pontosan az ellenkező útemben is ott vannak s így a két rezgés kompenzálja, kiegyenlíti egymást: a zavar hallhatatlanná válik. Ezt a kompenzációt már a magasantenna leágaztatásánál kezdik meg és pedig úgy, hogy a vezető szálat, amely eddig egyetlen huzalból állott, bifilár módon, párhuzamosan egymás mellett haladó huzalpárral vezetik a készülékig. Itt a párhuzamos huzalok szétágaznak, egy-egy kondenzátoron áthaladva az antennatekercesbe futnak,

szigetelés és erre az ellenütemben kapcsolt két antennatekerces következik ugyanabból a huzalból és hasonló rétegezéssel. Az antennatekercesrészek menetszáma 75-75. A bekapcsolása a technikában csak egy kissé járatos amatőr számára gondot nem okozhat. Hiszen a kapcsolás semmivel sem komplikáltabb egy detektoros gépnél. A tulajdonképpen munka a behangolással kezdődik. Meg kell állapítani az antennatekercesek középpontját. Ebben segítségünkre lehet a pontos tekereslősen kívül az 500 cm. forgókondenzátor is, amelyet az egyik bejövő ágba iktatunk.

NE FELEJTSE EL, hogy a **FILLÉRES RÁDIÓANTIKVÁRIUMBAN** tényleg fillérékért vásárolhat.

VESZ, ELAD, CSERÉL, JAVIT, ATÉPIT garancia mellett, vidékre is. VII, Bethlen uca 8., Patika mellett)

A RÁDIÓZAVARSZÜRŐ készülék összes alkatrészét nálunk kaphatók. Kívánatra készen is nagyon olcsón kapható. **CSEREBERE vesz elad** Rádióantikvárium VII, Nefelejts u. 7. Keleti p-t. indulási oldalával szemben.

A SZINTÁRSULAT UTAZIK

IRTA: LOVASZY KÁROLY

(Kis vidéki város vasúti állomásának harmadosztályú váróterme. Éjjel féltizenkettő. A színházban félórával ezelőtt még búcsúelőadás volt. A társulat úgy, ahogy van, cók-mókustul a pályaudvarra rohan, hogy még az éjjel félegykor induló személyvonattal továbbbrogjon új állomáshelyére, egy meglehetősen messzefekvő mezővárosba. A váróteremben nagy a zsbongás, a társulat cihelődik, szedelőzködik, idegeskedik, készül a továbbulazásra és eközben röppennek el az alábbi drámai dialógusok.)

Drámai hősnő: Pfuj! Micsoda orrfacsaró bűz! Hol a direktor?

Igazgató: Itt vagyok.

Drámai hősnő: Nem szégyelli magát? Elsőosztályú drámai hősnőt harmadosztályú marhakupéban utaztatni?

Kedélyes apa: Olyan vén tehenet, mint maga, talán szalónkocsin szállítsunk?

Drámai hősnő: Magát nem kérdeztem. Különbösen is csak a harmadosztályú várótermet kifogásolom. Én, aki tróntermekben szerepelek állandóan, el kell, hogy súlyedjek egy alacsonyrendű váróteremben.

Tenorista: Kár, hogy itt nincs súlyesztő, mert máris elsúlyedhetne, nagysád.

Titkár: Kérem a társulati tagokat, hogy ne személyeskedjenek!

Karnagy: Ne dirigáljon kérem bennünket, mert rögtön felkapok egy félméteres karmesteri pálcát és a füle közé csapok uraságodnak.

Lakásadó (sikoltozva berohan): Hol van az a gazember Szegvári? Meglógott egy félhavi szobabérrel.

Drámai hős (tíjedten bújik egy várótermi pad alá).

Naiva: Mondják, urak, van sok gazdag bankár abban a városban, ahova most megyünk?

Színházi szabó: Jó, hogy megszólalt nagysád, varrja föl gyorsan ezt a gombot a kabátomra, amely az előbb a nagy sietségben leszakadt.

Szereposztó: Kérem, ne osztogasson másokra szerepeket, mert ónagysága az én menyasszonyom.

Színleposztó: Micsoda? Már hogy az én menyasszonyom a maga menyasszonya? Vigyázon, mert néhány pofont mingyárt kioszthatok magának!

Kortinahúzó: Uraim, ne húzzák egymást!

Kulisszalógató (nagy kofferral utal tor magának).

Szubrett: Engem ne lökdössön, én nem vagyok kulissza.

Kulisszalógató: De igenis! Kulissza! Azértis kulissza! Juszt is kulissza!

Szubrett: Hogy meri mondani, hogy én kulissza vagyok?

Kulisszalógató: Mert maga is festve van, mégpedig alaposan!

Ügyelő: Kérem, ügyeljünk az udvariasági formákra!

Világosító: Nem tudna valaki felvilágosítást adni nekem, hogy ezen a sötét pályaudvaron hol lehetne gyorsan egy pár tormásvirslit kapni?

Komikus: Ó, jaj, erről jut eszembe, hogy a felső fogsoromat az öltözőben felejtettem.

Kellékes: Sose búsuljon, megvan. Beletemtem a kellékek közé, a Lear király cipőjébe.

Kardalos (hirtelen felszisszenve): Ah, most már tudom, hogy mi szorítja úgy a tyúkszememet!

(E pillanatban kívülről ordítás hallatszik.)

Igazgató: Ki ordít?

Titkár: A sűgő ordít.

Igazgató: A sűgő ordít?

Titkár: Igen, mert kűn a perronon ki-lopták a zsebéből a pénztárcáját.

Primadonna (szintén üvölteni kezd): Ügyelő! Ügyelő!

Ügyelő (nagy ügyvel-bajjal a közelbe férdőzik): Mi tetszik?

Primadonna: Adjon fel gyorsan egy táviratot az unokámnak, hogy a jäger-alsóruhám az új állomáshelyünkre küldje!

Ügyelő: Melyiknek!? A főtanácsos úrnak? Avagy az őrmester úrnak?

(Közben a vonat befut. Beszállásra csöngelnek. S már nincs is idő kívárni a vátaszt, hogy a primadonna melyik unokáját értette.)

Vonalvezető: Kész! Mehet!

FIU ÉS LEÁNY
TÉLIKABÁTOK
ÉS
KÖTÖTTARUK
árait mélyen leszállítottuk.
SZÉKELY JENŐ
BUDAPEST, PETŐFI SÁNDOR U. 9

KÜLFÖLDI MŰSOR

OKTÓBER 29-TŐL NOVEMBER 4-IG

ÁLLOMÁSOK,

AHOGY A SKÁLÁN JELENTKEZNEK 2000 MÉTERTŐL 200 MÉTERIG

KW. Méter		KW. Méter		KW. Méter	
LAHTI.....	54 1796	RÓMA.....	50 441	WEST REG.....	50 310
RADIO PARIS..	75 1724	STOCKHOLM..	55 435	REVAL.....	15 299
KÖNIGSWH.....	60 1635	BEGRAD.....	3 431	HUIZEN.....	20 296
DAVENTRY.....	35 1554	BERLIN I.....	2 420	KASSA.....	2,6 294
WARZAWA.....	158 1411	KATOWICE.....	14 409	SCOTL. NAT.....	60 280
MOTALA.....	30 1348	SV. ROMAND..	25 404	POZSONY.....	14 280
LUXEMBURG...	200 1191	MIDLAND REG.	25 399	KÖNIGSBERG..	75 277
OSLO.....	60 1083	BUCURESTI...	12 394	TORINO.....	7 274
BUDAPEST II..	3 840	LEIPZIG.....	150 390	BARI.....	20 270
LJUBLJANA.....	5 574	LWOW.....	22 381	NYIREGYHÁZA..	6,5 268
BUDAPEST.....	19 550	SCOTT. REG....	60 376	M. OSTRAVA...	11 264
MÜNCHEN.....	60 532	STUTTGART...	60 361	WEST. NAT....	50 262
WIEN.....	120 518	LONDON REG..	50 356	LONDON NAT....	50 262
BRÜSSZEL.....	15 509	GRAZ.....	7 352	FRANKFURT....	17 259
FIRENZE.....	20 501	STRASBOURG..	12 345	HÖRBY.....	10 257
PRAHA.....	120 489	BRNO.....	36 342	GLEIWITZ.....	5 253
NORTH REG....	50 480	MILANO.....	50 332	TRIEST.....	10 248
LANGENBERG..	60 472	POSTE PARISIEN	60 328	FECAMP.....	8,7 226
SV. ALEMÁN...	60 459	BRESLAU.....	60 325	MAGYAR ADÓK.	3 210

RÖVIDÍTÉSEK MAGYARÁZATA

Alk. ó. = Alkalmi óra. Alk. szle. = Alkalmi szemle. Ábr. = Ábránd. Árt. = Árfolyamok. E. = Előadás. Enyv. = Egyveleg. Felolv. = Felolvasás. Gr. = Gramofon. Gy. ó. = Gyermekekóra. Hgv. = Hangverseny. H. = Hírek. I. Jel. = Időjelzés. I. jár. = Időjárás. Ind. = Induló. Kat. z. = Katonazene. Könyv. z. = Könyvi zene. Kőzv. = Közvetítés. Női ó. = Női óra. Rzkar. = Rádiózenekar. Szimf. z. = Szimfónikus zene. Szór. z. = Szórakoztató zene. Táne z. = Táncezen

OKTÓBER 29

VASÁRNAP

KIEMELKEDŐ ESEMÉNYEK

TÁNC

22.20: Praha.

OPERA

19.00: Wien.

GRAMOFÓN

22.05: Wien.

ÉRDEKESSÉG

19.30: Berlin.

BEGRAD, 431 m. 12: Nép z. 12.30: Délszláv dalok. 13: Népdallemezék. 15: Zkar. 16.30: Gr. 17: Táne z. 19: Gr. 19.30: Weber: II. klarinét-és zongoraverseny. 20: Szim-mű. 22: Gr. 22.45: Kőzv.
BERLIN, 419 m. 19: E. 19.30: Mikrofonközvetítés a filharmonikusoktól egy Furtwängler vezényletével történő próbáról. 19.50: H. 20: E. 20.05: Szór. z. 22: H. Majd táne z.
BRESLAU, 325 m. 19: E. 19.30: E. 20: München. 21: H. 21.10: Vidám hgv. 22.30: H. 23-24: Königsusterhausen.

BRNO, 342 m. 11.30-13.35: Praha. 14.50: Praha. 17.30: E. 17.45: Gr. 18: Német ó. 19: Praha. 19.05: Szlovák dalok. 19.50: Mor. Ostrava. 20.40: Praha. 20.45: Pozsony. 21-23: Praha.

BUCURESTI, 394 m. 13.15: Könyvülemezék. 17: Vegyes z. 18.15: Marcu-zkar. 19.20: Gr. 20: Török est. 22: Zene.

FRANKFURT, 260 m. 19.10: Vidám elb. 19.40: E. 20: Tarka est. 22: H. 22.20: Stuttgart. 22.30: H. 22.45: Köln. 22-2: Stuttgart.

HEILSBURG, 276 m. 19.25: Ismeretlen Wrangel-adomák. 19.50: Sport. 20: Táncezt. 22: H. Majd Königsusterhausen.

KASSA-KOSICE, 293 m. 11.30: Praha. 13.30: Mezőg. 14.50: Praha. 17.30: Pozsony. 19: Praha. 19.05: Brno. 19.50: Mor. Ostrava. 20.40: Praha. 20.45: Pozsony. 21: Rzkar. 22: Praha.

LANGENBERG, 472 m. 19: Tarka ó. 19.45: Sport. 20: Frankfurt. 20.10: Stuttgart. 22: H. 22.20: Stuttgart. 22.30: H. 22.40: Szór. és táne z. 24-2: Stuttgart.

LEIPZIG, 390 m. 19.15: Állat-történet. 19.30: Szim-mű. 20.05: Königsberg. 22: H. 23-24: München.

LONDON REGIONAL, 356 m. 18.30: Katona z. 19.30: Szór. z. 21: Istentiszt. 21.45: E. 22.45: Rzkar. 23.30: E.

MILANO, 311 m. 19.15: Gr. 20: H. Gr. 21: Verdi: Aida, opera.

MOR. OSTRAVA, 264 m. 11.30-13.45: Praha. 14.50: Praha. 19.05: Brno. 19.50: Tarka est. 20: Praha. 20.45: Pozsony. 21: Rzkar.

POZSONY-BRATISLAVA, 279 m. 11.30: Praha. 13.55: Viz-állás. 14.50: Praha. 17.30: Közv. 19: Praha. 19.05: Brno. 19.50: Mor. Ostrava. 20.40: Praha. 20.45: E. 21: Hgv. 22-23: Praha.

PRAHA, 487 m. 12.15: A 28. gy. c. zkar. 13.30: Mezőg. 13.45: H. 14.50: Operaism. 15: Humperdinck: Jancsi és Juliska, háromfelv. mese-opera. 17.20: Gr. 17.30: E. 17.45: Gr. 18: Német ó. 19: H. 19.05: Brno. 19.50: Mor. Ostrava. 20.40: E. 20.45: Pozsony. 21: Uj török zene. A rzkar és Reiner zongoraművész hangversenye a török állami ünnep alkalmából. 22: H. 22.20: Tánccalok két zongorán.

RADIO PARIS, 1724 m. 21: Rádió Paris cirksusza. 21.45: Rzkar.

RÓMA, 441 m. 19.30: Sport. 20: Ijel. 20.25: Sport. 20.45: Vegyes hgv. 23: H.

STOCKHOLM, 435 m. 19.35: Strindberg: Haláltánc, hangjáték. 21.10: Rzkar. 22: Rzkar.

STRASBOURG, 345 m. 21.30: Elzászi est. 23.30: H. Utána tánc z.

STUTTGART, 361 m. 20: Tarka est. 22: H. 22.20: E. 22.30: H. 22.45: Gr. 23: Tánc z. 24: Könnyű és tánc z.

SVÁJCI ALEMÁN ADÓ, 459 m. 19.10: Zkar. 19.50: Vigjáték. 21: H. 21.10: A vigj. folyt. 21.35: Szór. z. 22.15: Sport.

SVÁJCI ROMÁN ADÓ, 404 m. 19.30: Rádiókrónika. 20: Kis hetiszemle. 20.10: Morel csel-lóművész. 20.35: Vidám ne-gyedóra. 20.50: Rzkar. 22: H.

VARSZAWA, 1412 m. 19.50: Szalón z. 20: Török nemzeti ünnep. 21.15: Vidám est. 22.25: Tánc z.

WIEN, 517 m. 10.50: Gr. 11.30: Malk tenorista dal-estje. Schumann-, Liszt-, Wolf- és Strauss R.-dalok. 12: A szimf. zkar., továbbá Dauchs zongora- és Krotschak csellóművész hgve. Volk-mann- emlékhgv. 12.55: Rá-dió z. Strauss János: Gazdag lányok, nyit. Bach-

Gounod: Ave Mária. Ertl: Dunai sellők, keringő. Újj: Komzák-egyveleg. Zeller: Ne haragudj. Ziehrer: Angyalok. Meyer—Helmund: Tarantella. Lehár: Álom a boldogságról. Eysler: Ke-ringő. Suppé: Nyalka legé-nyek, nyit. 14.30: H. 14.45: E. 15.05: E. 15.30: A Kolbe-nyeges Cherubini: C-dúr vo-nósnegyesét játssza. 16.05: E. 16.30: Rzkar. Stlp: Fris-sen és keményen, ind. Suppé: Boeacaelo, nyit. Drdla: Sou-venir. Geiger: Magyar dal-egyveleg. Stolz: Bécsi dal. Gangelberger: Teddy, polka. Ketelbey: A holdfény vár-za. Domanig—Roi: Szeret-lek. Bécs, te meseváros. Ziehrer: Ördögkeringő. Dost- tal: Szervusz, Bécs, Ertl: Bécsi vér, dalok. 17.50: E. 18.15: Török est. Bedri Tachir bej ünnepi beszéde. Mittag-Nuri Vahdet énekel, Wildgans Frigyes szaxofónon és klarinéton játszik. Strauss Richard Arabella c. háromfelv. operája. Közv. az állami operaházból. Az egyik szünetben ijel., sport, a másik szünetben H. 22.05: Gr. Suppé: Szép Galathea, nyit. A cigánylány, hegedű- szóló. Ager: Foxtrott. Friml:

A legnagyobb örökség, melyet ősünk hagyta- ránk: a tudás s ebben az örökségben mindenki része- sedik, aki Tolnai Világlexi- konát olvassa.

Csavargókirály, keringő. Komzák: Badeni lányok, keringő. Delfino—Romero: Aragan, tangó. Klein: Eltört róza, keringő. Noble: Jó éjt, kedvesem, foxtrott. Liszt: II. magyar rapszódia. Gil- bert: A szivárványos hölgy, dal. Krier: Valse brune. Kreuder: Szőke babám. Theimer: Marja Nina, Hand: Csajkovszkiana. Offenbach: Orfeusz, nyit. Gershwin: Kék rapszódia. Utána H.

OKTÓBER 30 HÉTFŐ

KIEMELKEDŐ ESEMÉNYEK

TÁNC

23.30: London Regional.

GRAMOFÓN

19.05: Svájci Aleman adó.

ÉRDEKESSÉG

20.00: Wien.

BEOGRAD, 431 m. 12.05: Rzkar. 16: Délszláv dalok. 17: Tánclemezek. 19.30: Sztatin Vladimir hegedűl. 20: Rossini: A sevillai borbély, opera Gr. 22: Cigány z.

BERLIN, 419 m. 19: München. 20: E. 20.05: Egyházi z. 21: Lemezek. 21.30: Schumann: IV. szimfónia. 22: H. Majd Szór. és tánc z.

BRESLAU, 325 m. 19: Mün- chen. 20: H. 20.10: A fil- harmonikusok Hansen zong-oraművésszel. 22: E. 22.20: H. 23—24: Königswuster- hausen.

BRNO, 342 m. 12.35: Pozsony. 13.35: Praha. 15.30: Praha. 15.40: E. 15.50: Praha. 16: Mor. Ostrava. 16.50: Praha. 17.05: E. 17.25: Praha. 18.25: Német ó. 19: Praha. 20: Fúvószkar. 20.30: Kassa. 21: Pozsony. 22—23.30: Praha.

BUCURESTI, 394 m. 13.15: Könnyűlemezek. 17: Rzkar. 18.15: Stefanescu György énekel. 18.30: Rzkar. 19.20: Gr. 19.45: Felolv. 20: Bern- feld I. zongorázik. 20.45: Alexin W. énekel. 21.15: A Metzner-kyintett. 22: A rádió népzakara.

FRANKFURT, 260 m. 19: München. 20: Tarka est. 20.10: Köln. 22: H. 22.20: Stuttgart. 22.30: H. 22.45: Szór. z. 23: Könnyű és tánc z. 24—1: Köln.

HELSBERG, 276 m. 19: Mün- chen. 20: H. 20.10: Luther Márton dalai. 21.10: Német meseoperák. 22: H. 22.20: E.

KASSA-KOSICE, 293 m. 12.30: Szalónzkar. 13.30: H. 13.35: Gr. 16: Gr. 17: A 32. gy.-e.

zakar. 18.15: Gr. 18.30: E. 18.50: Gr. 19: Praha. 20: Mor. Ostrava. 20.30: E.

LANGENBERG, 472 m. 19: München. 20: Frankfurt. 20.10: A nagy rzkar. 22: H. 22.20: Stuttgart. 22.30: H. 22.40: Frankfurt. 24—1: Strauss Richard-lemezek.

LEIPZIG, 390 m. 19: München. 20: Vidám szavalat. 21: Szimfónikusok. Nikisch zong-oraművésszel. 22: H. 23: Könnyű z.

LONDON REGIONAL, 356 m. 19: H. 19.30: Szór. z. 20.30: Ketelbey-zene. 21: Rzkar. 22: A rádió énekkara. 22.45: E. 23.15: H. 23.30—1: Tánc z.

MILANO, 311 m. 19.40: Gr. 20: H. 20.15: Hgv. 21.15: Vigjáték. 21.45: Kamara z. Serato hegedűművésszel. 23.30: Tánclemezek. 24: H.

MOR. OSTRAVA, 264 m. 12.35: Pozsony. 13.35: Praha. 15.30: Praha. 16: Délutáni z. 17.15: E. 17.25: Praha. 18.05: E. 18.15: Praha. 18.30: Né- met ó. 19: Praha. 20: Szór. z. 20.30: Kassa. 21: Pozsony. 22: Praha.

POZSONY-BRATISLAVA, 279 m. 12.35: Rzkar. 13.55: Praha. 14: H. 15.30: Praha. 16: Mor. Ostrava. 16.50: Praha. 17.15: E. 17.30: Szlo- vák népdalok. 17.55: Hgv. 18.55: H. 19: Praha. 20: Mor. Ostrava. 20.30: Kassa. 21: E. 21.10: A rzkar. 22: Praha.

PRAHA, 487 m. 12.35: Po- zsony. 13.35: E. 13.45: Gr. 15.30: Gr. 15.40: E. 15.50: Hjár. 15.55: Tözsde. 16: Mor. Ostrava. 16.50: E. 17.05: Gr. 17.15: E. 17.25: Gr. 17.35: E. 17.50: Gr. 18.05: Mezőg. 18.15: E. 18.25: Német ó. 19: Ijél. 19.10: Szlovák balladák. 19.40: Felolv. 20: Mor. Ost- rava. 20.30: Kassa. 21: Po- zsony. 22: H. 22.15: H.

RADIO PARIS, 1724 m. 21.45: Kamara z. Utána Bargreau énekesnő.

RÓMA, 441 m. 19.40: Ijél. Gr. 20.30: H. 20.40: Casavola: A kalifa pupja, egyfelv. ope- ra. 21.30: Könnyű z. 23.10: H.

STOCKHOLM, 435 m. 19.50: Operáism. 20: Verdi: Don Carlos, opera.

STRASBOURG, 345 m. 20.45: Gr. 21: H. 21.30: Hgv.

STUTTGART, 361 m. 19: München. 20: Frankfurt. 20.10: Köln. 22: München. 22.20: E. 22.30: H. 22.45: Gr. 22.50: H. 23: Frankfurt. 24—1: Köln.

SVÁJCI ALEMÁN ADÓ, 459 m. 19.05: Gr. 19.20: E. 19.50: Szimf. hg. 21.30: H. Utána svájci férfikarok.

SVÁJCI ROMÁN ADÓ, 404 m. 19.40: Holdíngokról. 20: Ro- mán z. 20.50: E. 22: H. 22.10: E.

WARSAWA, 1412 m. 20:
Rozyczi: Lili, operett.
22.40: Vendéglő- és tánc z.

WIEN, 517 m. 11.30: Rzkar.
11.55: Ijár. 12: A déli z. folyt.
13: H. 13.16: Művészlemez.
Verdi: A végzet hatalma,
ária. Gluck: Iphigénia Aulis-
ban, ária. Mozart: Don
Juan, ária. Granados: Spa-
nyol tánc. Giordani: Caro
mio ben. Liszt: Manó tánc.
Korngold: Hellane, ária.
Utána: Santa Lucia, 15:
Ijel. 15.20: E. 15.30: E. 15.55:
Mahler-lemezek. Ösfény.
Gyermekhalotti dalok. Ada-
gietto az V. szimfóniából.
16.35: Ifjúsági ó. 17: E.
17.25: Feller tenorista ária-
és dalesteje. Mehul: József
árifája. Weber: Adolár je-
neména. Verdi: Alvaro ro-
meté és dala. Manrico dala.
Bizet: A gyöngyhálszok,
dal. Crescenzo: Rondino.
Di Capua: O sole mio. Ros-
sini: A tánc. De Curtis:
Szerenád. Dal. 18.05: E.
18.25: E. 18.30: E. 18.50: E.
19: Osztrák népdalok. 19.50:
Ijel. 20: Szimf. hg. Angerer
Margit szoprán, Graarud tenor,
Schneiderhan hegedű-
művész és a bécsi Heimat-
schutz szimf. zkarának elő-
adásában. Közv. a hangver-
senyház nagyterméből. Moz-
zart: Don Juan, nyit. Bee-
thoven: VI. szimfónia. Paga-
nini: Hegedű- és zenekari
verseny. Három Marx-dal.
Rinaldini: Romantikus éj.
Két Wolf-al. Wagner: Páj-
dalmak; Siegmund szerelmi
dala a Walkür-ből; Rienzi
nyit. A szünetben 21.15: H.
22.30: H. 22.40: Gr. Ivanovici:
A Duna hullamain, keringő.
Fils: Mimi Pinson kokár-
dája. Stolz: Slowfox a Fe-
hér ló-ból. Lama: Tic-tic-
tic-ta. Rosen—Lion: Ugy
látom, sirtál, tangó. Vlagy-
gerov: Burleszk két bolgár
népdalra. Lehár: Luxem-
burg, egyveleg. Strauss E.:
Szabad a pálya, galopp.

OKTÓBER 31

KEDD

KIEMELKEDŐ ESEMÉNYEK

TÁNC

20.15: Berlin. 22.15: Wien.
23.30: London Regional.

GRAMOFÓN

22.30: London Regional.

BEOGRAD, 431 m. 12.25: Gr.
16: Tahnann Ella énekel.
16.30: Gr. 19: Ária és dalest.
20: Bach: Hegedűverseny.
20.40: Rzkar. 21.10: Népdal-
tes. 21.40: Gr. 22: Cigány z.
BERLIN, 419 m. 19: Königs-

wusterhausen. 20.10: E.
20.15: Tarka táncest. Közben
22: H.

BRESLAU, 325 m. 19: Kön-
nigswusterhausen. 20: H.
20.10: Paraszt z. 21: E. 21.20:
E. 22.10: H. 22.30: E. 22.50:
E. 23—24: Régi zeneművek.

BRNO, 342 m. 12.35: Mor.
Ostrava. 13.35: E. 13.45:
Praha. 15.30: Praha. 15.40:
E. 16: Délutáni z. 16.55:
Praha. 17.15: Sakk. 17.35:
Praha. 18.15: E. 18.25: Né-
met ó. 19: Praha. 19.10: E.
19.25: Praha. 22.15—23:
Schrammel z.

BUCURESTI, 394 m. 13.15:
Könnyülemez. 17: Vegyes
z. 18.15: Mocol zkar. 19.20:
Gr. 20: Nicolescu G. énekes.
20.20: Szimfónikus z. 21.15:
Hgv.

FRANKFURT, 260 m. 19:
Königswusterhausen. 20:
Berlin. 20.10: Szór. z. 20.50:
E. 21.20: Kamara z. 22: H.
22.20: Stuttgart. 24—0.45:
E.

HELSBERG, 276 m. 19: Kön-
nigswusterhausen. 20.10: H.
20.15: A danzigi Városi Szín-
ház zenekara. 21.45: E. 22:
H. 22.20: E.

KASSA-KOSICE, 293 m. 12.30:
Rzkar. 13.30: H. Gr. 16:
Brno. 16.55: Gr. 17: Cigány
z. 18: Mese. 18.20: Gr. 18.40:
E. 19: Praha. 22.15—23:
Brno.

LANGENBERG, 472 m. 19:
Königswusterhausen. 20:
Berlin. 20.10: Frankfurt.
22.20: Stuttgart. 22.30: H.
22.40: Stuttgart. 24—1:
Frankfurt.

LEIPZIG, 390 m. 19: Königs-
wusterhausen. 20: E. 20.10:
Luther-vecsernye. 20.40: E.
21: Reformációs hg. 22: H.
22.30: A Berlin—Drezda és
Lipese—Chemnitz labda-
rugómérkőzésekről. 23—24:
Szór. z.

LONDON REGIONAL, 356 m.
19: H. 19.30: Szoprán- és
tenordalok. 20: Könnyű z.
21: Nápolyi dalok. 21.30:
Zenés kabaré. 22.30: Gr.
23.15: H. 23.30—1: Tánc z.

MILANO, 311 m. 19.40: Gr.
20: H. 21: Cicognini: A
lombard nő, kétfelv. opera.
Utána Puccini: Gianni
Schicchi, egyfelv. opera. 23:
H.

MOIR. OSTRAVA, 264 m.
12.35: Déli z. 13.35: Praha.
15.30: Praha. 16: Brno. 16.55:
Praha. 17.50: E. 18.05: E.
18.15: Praha. 22.15—23:
Brno.

POZSONY-BRATISLAVA, 279
m. 12.35: Mor. Ostrava.
13.35: Praha. 14: H. 15.30:
Praha. 16: Brno. 16.55:
Praha. 17.15: E. 17.30: E.
17.45: Kubát énekesnő.
18.10: Szór. z. 18.30: E.
18.55: H. 19: Praha. 20.40:

Török Rezső egyfelv. vig-
játéka. 21: Praha. 22.15:
Brno.

PRAHA, 487 m. 12.35: Mor.
Ostrava. 13.35: Gr. 15.30: Gr.
15.40: Gázálarcok. 15.50:
Ijár. 16: Brno. 16.55: E.
17.15: E. 17.35: E. 17.50: Gr.
18.05: E. 18.15: E. 18.25:
Nemet ó. 19: H. 19.40: E.
19.25: A 28. gy.-e. hangv.
20.25: E. 20.45: Délsláv
népdalok. 21: Rzkar. 22: H.
22.15—23: Brno.

RADIO PARIS, 1724 m. 21:
Rameau- és Lully-lemezek.
21.30: Szimfű.

RÓMA, 441 m. 19.40: H. 20:
Ijel. 20.25: Kívánsághgv.
20.30: Sport. 20.50: Operá-
sím. 21: Rotella: Corseresta,
háromfelv. opera.

STOCKHOLM, 435 m. 20:
Rzkar. 21: E. 21.15: Barkel
hegedűművész és Haquinus
zongoraművész. 22—23: Gr.
STRASBOURG, 345 m. 21.30:
Szimfű Saint-Saens zenéjé-
vel. 23.30: H.

STUTTGART, 361 m. 19: Kön-
nigswusterhausen. 20: Ber-
lin. 20.10: Frankfurt. 22.20:
E. 22.30: H. 22.45: Gr. 23:
Tarka est. 24—0.45: Frank-
furt.

SVÁJCI ALEMÁN ADÓ, 459 m.
19.20: Játék két zongorán.
19.45: Hgv. 21: H. 21.10:
Tájszóleselődás.

SVÁJCI ROMÁN ADÓ, 404 m.
20: Milánói trió. 20.50: Zenés
kabaré. 22: H. 22.10: E.
22.30: Jazz.

WARSAWA, 1412 m. 20:
Könnyű z. 21.15: Kochanski
hegedűművész. 22.10: Tánc z.

WIEN, 517 m. 11.30: Paraszt-
táncok. 11.55: I. jár. 12:
Rzkar. 13: H. A déli zene
folytatása. 15: I. jel. 15.20:
E. 15.30: E. 15.55: Brahms:
F-dur szimfónia gr. 16.35:
E. 17.05: Sport. 17.25: Zopf
zongoraművész. 18.05: E.
18.35: E. 19: Mindenféle
egy garasét. Skurawy zenei
egybeállítás a rádiózenekar,
Holm énekesnő, Vesely ci-
terajátékos és a Mandi-
négyes előadásában. A szü-
netben 19.35-kor: I. jel.
20.15: E. 20.30: A német
erdőben. A bécsi szimfó-
nikusok hg.-e. Claus és
Renda szopránénekesnő,
With mezzoszoprán, Würl
alt és Kalenberg tenor közre-
működésével. Pfitzner: A
szerelem rózsaskertje; az
I. felvonás bevezetője és
Siegnot jelenete; Minneleide
dala és az erdei játék je-
lenete. Humperdinck: Az er-
dőben. Wagner: Erdei vi-
har a Walkür-ből; Siegfried
és az erdei madárka. Zöll-
ner: Az elsüllyedt harang,
részletek. Weber: A búvós
vadász, nyitány. 22: H.
22.15: Bárzene.

NOVEMBER 1

SZERDA

KIEMELKEDŐ ESEMÉNYEK

TÁNC

23.30: London Regional.

ÉRDEKESSÉG

19.00: Wien.

BEOGRAD, 431 m. 12.05: Rzkar. 16: Rzkar. 19.30: Gr. 20: Ljubljana. 21: Bécs. 22.15: Gr.

BERLIN, 419 m. 19: Stuttgart. 20: E. Népdaléneklés. 20.35: Vidám előadás. 21.10: Schubert: VII. szimfónia. 22: H. Majd szór. és tánc z.

BRESLAU, 325 m. 19: Stuttgart. 20.05: Berlin. 20.35: H. 20.50: Misztériumjáték. 22: E. 22.20: H. 22.50: Hgv.

BRNO, 342 m. 12.15: Pozsony. 13.30: Praha. 15.45: Praha. 16.30: Mor. Ostrava. 17.30: Praha. 18: Dalok. 19: Praha. 19.25: Kassa. 20: Mor. Ostrava. 20.40: Praha. 21: Hgv. 22: Praha.

BUCURESTI, 394 m. 13.15: Könnyülemek. 17: Rzkar. 18.15: Rzkar. 19.20: Gr. 20: Chelaru-Serbescu zongoraművész. 20.15: Borgos Helén énekel. 21.05: Debussy: Trió. 21.30: Gr. 22: Román nép z.

FRANKFURT, 260 m. 19: Stuttgart. 20: Tarka ó. 20.10—22: Stuttgart. 22: H. 22.20: Stuttgart. 22.45: Szór. z. 23: Eurydike. 24—1: Stuttgart.

HEILSBURG, 276 m. 19: Stuttgart. 20: H. 20.10: Grimm: Nikodemus, opera. 22.30: H. Utána hgv.

KASSA-KOSICE, 293 m. 12.15: Pozsony. 13.30: Mezőg. 14: H. 15.45: Praha. 16.30: Mor. Ostrava. 17.30: Rzkar. 20: Mor. Ostrava. 20.10: Praha. 21: Brno. 22: Praha.

LANGENBERG, 472 m. 19: Stuttgart. 20: Frankfurt. 20.10: Stuttgart. 22: Frankfurt. 22.30: Stuttgart. 22.30: H. 22.40: Gr. 23: Frankfurt. 24—1: Stuttgart.

LEIPZIG, 390 m. 19: Stuttgart. 20.05: Népdalverseny. 20.35: Tarka est. 22: H. 22.30: E. 23—24: Tánc z.

LONDON REGIONAL, 356 m. 19: H. 19.30: Dixon orgonaművész. 20: Kvintett. 21: Operett z. 22.15: Csodajáték. 23.15: H. 23.30: Tánc z.

MILANO, 311 m. 19.40: Gr. 20: H. 20.15: E. 20.30: Vigjáték, utána szór. z.

MOR. OSTRAVA, 264 m. 12.15: Pozsony. 13.30: Praha. 15.45: Praha. 16.30: Délutáni z. 17.30: Praha. 19.50: Kassa. 20: Irodalmi és zenés est.

20.40: Praha. 21: Brno. 22: Praha.

POZSONY-BRATISLAVA, 279 m. 12.15: Déli z. 15.45: Praha. 16.30: Mor. Ostrava. 17.30: E. 17.45: Gr. 17.55: Magyar ó. Janoczi József: Korvin Mátyás búcsúja a Hradzintól, zenei rész. Zmertych zongoraművész játéka. Liszt: Gyászzene; Desz-dur versenyetűd. Dohnányi: Apróságok. Bartók: Allegro barbaro. Zmertych: Magyar téma változatokkal. 18.55: H. 19: Praha. 19.20: Kassa. 20: Mor. Ostrava. 20.40: Praha. 21: Brno. 22: Praha.

PRAHA, 487 m. 12.15: Pozsony. 13.30: Mezőg. 15.45: E. 16.30: Mor. Ostrava. 17.30: Felolv. 17.45: Gr. 18: Német ó. 19: H. 19.05: E. 19.20: Kassa. 20: Mor. Ostrava. 20.40: E. 21: Brno. 22: H. 22.15: H.

RADIO PARIS, 1724 m. 21.45: Lamoureux-hgv.

RÓMA, 441 m. 19.40: H. 20: Jjel. Gr. 20.15: E. 20.30: H. 20.45: Arrigo Serato hegedűművész hgv. 21.45: Borsini: Diadeste egyfelv. verses apológia. 22.15: Tánc z. 23: H.

STOCKHOLM, 435 m. 18: Gr. 20: Szimf. hgv. Frumerie zongoraművésszel.

STRASBOURG, 345 m. 22.20—24: Hgv. Delmas: Mindenszentek. harangszó. Strauss R.: Halál és megdicsőítés.

STUTTGART, 361 m. 19: E. 20: Frankfurt. 20.10: Népszínház. 21.20: Schubert: Esz-dur nocturno zongorára, hegedűre és csellóra. Keller: A szűz és az apáca, legenda. 22: München. 22.20: E. 22.30: Frankfurt. 22.50: H. 23: Frankfurt. 23—1: Könynyű és tánc z.

SVÁJCI ALEMÁN ADÓ, 459 m. 19: Arak. 19.20: E. 19.50: Zürichi organisták. 21: H. 21.10: Hgv.

SVÁJCI ROMÁN ADÓ, 404 m. 19.20: E. 20: Griessen-Nodot zongoraművész. 20.20: Rzkar. 21.20: E. 21.30: Gregorián-énekek. 22: H. 22.10: E.

WARSAWA, 1412 m. 19.35: Zene. 21.15: Mainardi csellóművész. 22.25: Gr.

WIEN, 517 m. 11: Brahm: Négy komoly ének Manowarda bariton előadásában. 11.30: E. 12: Szimfonikusok

A leghatalmasabb fegyver a mai nehéz viszonyok közt az a tudás, melyet Tolnai Világlexikonából szerez meg.

Jegerger baritonnal. 15: H. 15.10: E. 13.35: A Graf—Kurz vonósnégyes játéka. 16.35: E. 17.05: Wagner: Parsifal-részletek gr. 18.15: E. 18.30: E. 19: Rzkar. Maillart: A remete csemetgyűje, nyitány. Komzák: Az utolsó üdvözlét. Strauss János: Búcsukeringő. Ujj: Töröld le könnyeidet. Englemann: Nyitánykivonat. Kertelbey: A szív szentsége, vallásos élmélkedés. Frederiksen: Északi szvit. Heuberger: Régi bécsi kerengők. Krome: Az arany zenélőóra. Gounod: Himnusz Szent Cecíliahoz. Nedbal: Bánatkeringő. A szünetben 19.45: Sport. 20: Párizs Bécs ellen, labdarúgómerkőzés. Schmieger tudósítás. 20.05: E. 20.35: A világháború halottairól. 21: Mozart: Requiem. 22: H. 22.05: E. 22.20: H.

NOVEMBER 2

CSÜTÖRTÖK

KIEMELKEDŐ ESEMÉNYEK

TÁNC

23.30: London Regional.

OPERA

19.30: Praha.

GRAMOFÓN

23.30: Breslau.

ÉRDEKESSÉG

16.05: Wien.

BEOGRAD, 431 m. 12.05: Rzkar. 19: Népdallemek. 20: Mozart: Vonósnégyes. D'Indy: Vonósnégyes. 20.55: Drabik operanékes áriaestje. 21.40: Hárfaverseny. 22: Rzkar.

BERLIN, 419 m. 19: München. 20: E. Händel: A-dur concerto grosso. 20.30: Hármás zenekép Klopstock Messiásából. 21: E. 21.30: A messinai menyasszony próbának helyszíni köv. az állami drámai színházból. 22: H. Majd szór. z.

BRESLAU, 325 m. 19: München. 20: H. 20.20: Fülharmosok. 22: H. 22.30: E. 22.50: E. Utána népdal. 23.30: Gr. 1.05—1.20: Köv. a temetőből.

BRNO, 342 m. 12.35: Mor. Ostrava. 13.35: Praha. 15.30: Praha. 15.40: E. 15.50: Praha. 16: Pozsony. 16.50: Ifjusági z. 17.15: Praha. 18.25: Német ó. 18.50: Praha. 19: E. 19.15—23.10: Praha. BUCURESTI, 394 m. 13.15: Könnyülemek. 17: Vegyes z. 18.15: Dinicu-zkar. 19.35: Verdi: Rigoletto, opera lemezeken.

FRANKFURT, 260 m. 19: München. 20: E. 20.10: Hgv. 22: H. 22.20: Stuttgart. 22.30: H. 22.45—1: Köln.
HEILSBURG, 276 m. 19: München. 20: H. 20.10: Mozart: D-dur és Schubert: E-dur négykezes szonáta. 20.50: Elbeszélés. 21.10: Hgv.

KASSA-KOSICE, 293 m. 12.30: A 32. gy.-e. z. kara. 13.30: H. 13.35: Gr. 16: Pozsony. 16.50: Gr. 17: Rzkar. 18: E. 18.20: E. 18.40: Gr. 18.50: Praha. 19.15: Pozsony. 22: Gr. 22.05: Praha.

LANGENBERG, 472 m. 19: München. 20: Frankfurt. 22.20: Stuttgart. 22.30: H. 22.40: Gr. 23: A kölni hegedű-együttes. 0.15—1: Brahms: D-moll zongora és zklari verseny lemezen.

LEIPZIG, 390 m. 19: München. 20: Hgv. 21: Harmonika-kettős. 22: H.

LONDON REGIONAL, 356 m. 19: H. 19.30: Kvintett. 20: Könyű z. 21: Kennedy Lauri hegedű. 21.30: Hangjáték. 23.15: H. 23.30—1: Tánca z.

MILANO, 311 m. Halottak napján az állomás csak 20-kor ad időjárást és híreket. 23-kor H.

MOR. OSTRAVA, 264 m. 12.35: Fűvőzskar. 15.30: Praha. 16: Pozsony. 16.50: Brno. 17.25: Praha. 18.05: E. 18.15: Praha. 18.30: Német ó. 18.50—23.10: Praha.

POZSONY-BRATISLAVA, 279 m. 12.35: Mor. Ostrava. 13.35: Praha. 14: H. 15.30: Praha. 16: Déltutáni z. 16.50: Brno. 17.15: Praha. 17.50: E. 18: Harmonika. 18.30: E. 18.45: H. 18.50: Praha. 19.15: Opera ism. 19.30: Halévy: Villám, háromfelv. vígopera. 22: Gr. 22.05—23.10: Praha.

PRAHA, 487 m. 12.35: Mor. Ostrava. 13.35: Gr. Tózsde. 15.30: Gr. 15.40: E. 15.50: Ijfel. 16: Pozsony. 16.50: Brno. 17.15: E. 17.25: Gr. 17.35: E. 17.50: Gr. 18.05: Mezőg. 18.15: E. 18.25: H. 18.30: Német ó. 19: H. 19.05: E. 19.15: Operaism. 19.30: Verdi: Trubadur, négy felv. opera. 22.05: H. 22.20: Smetana: G-moll trió.

RADIO PARIS, 1724 m. 20.20: Francia dalok. 20.45: E. 21: Szimű.

RÓMA, 441 m. Halottak napján csak 20-kor van ijfel. H.
STOCKHOLM, 435 m. 18.15: Gr. 20: Karének. 22—23: Szór. z.

STRASBOURG, 345 m. 21.30: Az Union kolmári zenegyűlet hgve. 22.30: H.

STUTTGART, 361 m. 19: München. 20: Frankfurt. 22.30: E. H. 22.45—1: Köln.

SVÁJCI ALEMAN ADÓ, 459 m. 19.50: Vigjáték. 21: H. 21.30—22.15: Kamara z.

SVÁJCI ROMAND ADÓ, 404 m. 20: Beethoven: Cselló- és zongoraszonáta. 20.30: Marté énekesnő. 21: Rzkar. 22: H. 22.10: E.

VARSAWA, 1412 m. 18.20: Szindarab. 20: Moniuszko: Látomások, magán- és karénekmű. 22.10: Komoly lemezek.

WIEN, 517 m. 11.30: Rzkar. Bach F. E.: Hamlet-nyitány. Urbach: Haydn-ábránd. 11.15: I. jár. 12: A déli zene folytatása. 13: H. 13.10: Művészlemezek. 15: I. jel. 15.20: E. 15.30: E. 15.50: Női ó. 16.05: Karok és együttesek olasz operákból lemezek. Puccini: Bohémélet, kar a III. felvonásból. Verdi: Ótós az Alarcosbálból. Puccini: Píllangó, szerelmi kettős. Donizetti: Lucia, hatos. Puccini: Tosca I. felvonás, befejező jelenet. Verdi: Nilusi kettős az Aidából. Verdi: Rigoletto-négyes. 16.55: E. 17.15: Dalok halottak napján, Papier bariton előadása. Schubert-, Franz- és Brahms-dalok. 17.55: E. 18.20: E. 18.50: E. 19: A Rosé-négyes játéka. Schubert: A halál és a lányka. Schumann: Esz-dur zongoraötös. 20.10: E. 20.25: Barlach: Az özönvíz, dráma. 22.15: H.

NOVEMBER 3 PÉNTEK

KIEMELKEDŐ ESEMÉNYEK

TÁNC

23.30: London Regional.

BEograd, 431 m. 12.05: Rzkar. 16: Gr. 19: Rzkar. 20: Zágráb. 22: Tánca z.

BERLIN, 419 m. 19: Zenés hangjáték. 20: E. 20.05: Hangkép. 20.45: E. 21: Uj olasz zklari művek.

BRESLAU, 325 m. 19: Berlin. 20: H. 20.10: Házi z. 20.40: Szimű. 22.20: H. 22.45: E. 23.05—24: Tánca és könnyű z.

BRNO, 342 m. 12.35: Déli z. 13.35: E. 15.30: Praha. 16: Mor. Ostrava. 16.55: Praha. 17.05: Vonós-négyes. 18.05: Praha. 18.15: E. 18.25: Német ó. 19: Praha. 20.10: Weis P. zeneszerző saját művei. 20.30—23.30: Praha.
BUCURESTI, 394 m. 13.15: Könyűlemezek. 17: Jazz. 18.15: Jazz. 19.20: Gr. 20: A filharmonikusok.

FRANKFURT, 260 m. 19: Berlin. 20: E. 20.10: Stuttgart. 22: H. 22.20: E. 22.30: H. 22.45: Szór. z. 23: Könyű z. 24—0.45: E.

HEILSBURG, 276 m. 19: Berlin. 20: H. 20.10: Szimfonikus hgve. 22: H. 22.40: Uj német táncok.

KASSA-KOSICE, 293 m. 12.30: Rzkar. 13.30: H. Gr. 16: Szalon z. 17: Gr. 17.05: Brno. 18.05: Magyar ó. Kazimir K.: A nyugati Tátra. Palotai B.: Mese. 18.40: Sport. 19—22.30: Praha. Közben 19.10—19.25: Gr.

LANGENBERG, 472 m. 19: Berlin. 20: Frankfurt. 20.10: Stuttgart. 22: H. 22.20: Stuttgart. 22.30: H. 22.40—0.45: Frankfurt.

LEIPZIG, 390 m. 19: Berlin. 21: Hgv. 22: H. 23.30: E. 23: Uj kamara z.

LONDON REGIONAL, 356 m. 19: H. 19.30: Szór. z. 20.30: Dalok. 21: Vidám zenés est. 22: Kamara z. 23.15: H. 23.30: Tánca z.

MILANO, 311 m. 19.40: Gr. 20: H. 20.15: Hgv. 20.30: Háromfelv. operett. 23: H.
MOR. OSTRAVA, 264 m. 12.35: Brno. 13.55: Praha. 15.30: Praha. 16: Déltutáni z. 16.55: E. 17.05: Brno. 18.05: H. 18.15—22.30: Praha.

POZSONY-BRATISLAVA, 279 m. 12.35: Brno. 13.35: Praha. 15.30: Praha. 16: Mor. Ostrava. 16.55: Praha. 17.05: Brno. 18.05: Sport. 18.20: Gr. 19: Praha. 19.10: Gr. 19.25—22.30: Praha.

PRAHA, 487 m. 12.35: Brno. 13: Ijfel. 13.45: E. 13.45: Gr. 13.55: Tózsde. 15.30: Gr. 16: Mor. Ostrava. 16.55: E. 17.05: Brno. 18.05: E. 18.25: Német ó. 19: H. 19.10: E. 19.25: Rzkar. 20.10: Voldán dalok. 20.30: Hangjáték. 22: H.

RADIO PARIS, 1724 m. 22.30: Namur—Devismes: Róza, a szomszédnőm, daljáték Chaddal zenéjével. 23: Könyű lemezek.

RÓMA, 441 m. 19.40: H. 20: Ijfel. Sport. 20.15: Hgv. 21.15: Vigjáték. 22.00: Tánca z. 23: H.

STOCKHOLM, 435 m. 18: Gr. 20: Pjatigorszkij hegedűművész hgve. 21: Vigjáték. 22: Szór. z.

STRASBOURG, 345 m. 21.30: Kamara z. Mozart: G-dur vonós-négyes. Beethoven: X. négyes. Ravel: Négyes. Utána H.

STUTTGART, 361 m. 19: Berlin. 20: Frankfurt. 20.10: Tarka est. 21.30: Haydn: D-dur szimfónia. 22: H. 22.20: E. 22.30: H. 22.45—0.45: Frankfurt.

SVÁJCI ALEMAN ADÓ, 459 m. 19.20: E. 19.50: Rzkar. 20.20: E. 20.30: Vidám dalok. 21: H. 21.10: Hgv.

SVÁJCI ROMAND ADÓ, 404 m. 20: E. 20.20: Mozart: Négyes zongorával. Ravel: Trió. 21: Kabaré. 22: H. 22.10: E.

VARSAWA, 1412 m. 21.15: Filharmonikusok Francescai hegedűművész. 22.50: Tánca z.

WIEN, 517 m. 11.30: Rzkar. 11.55: I. jel. 12: A déli zene folytatása. 13: H. 13.10: Művészlemez. 15: I. jel. 15.20: E. 15.35: Gyermekóra. 16: Ifjúsági óra. Négykezes zongorajáték. 16.25: Filmlemez. 17.15: Brabbe Lujza szoprán és Offenherz zongoraversenye. Brahms: Májusi éj. Sapphói óda. Wagner: Álmodók; Fájdalmas. Marx: Szeptemberi reggel; A hang. Strauss R.: Mindenszentek. Weber: C-dúr zongoraszonáta. 17.55: H. 18.10: E. 18.25: E. 18.35: E. 19: Kedvelt balettenek; Rzkar. Strauss-Bayer: Hamupipóke, előjáték. Nedbal: Lusta Jankó, Ikrakoviak. Bayer: Utazás Bécs körül. Hellmesberger: Spanyol keringő. Bayer: Babatündér, egyveleg. Delibes: Coppélia, csárdás. Bayer: Nap és Föld, galopp. 19.50: E. 20.15: I. jel. 20.25: Gutenstein I.: Az elrejtőzés völgye, csevegés. II. Gutensteinben, egyfelvonásos életkép. 22: H. 22.15: Hegedűs Klára és zenekara.

NOVEMBER 4 SZOMBAT

KIEMELKEDŐ ESEMÉNYEK

TÁNC

23.35: London Regional.

OPERA

20.55: London Regional.

ÉRDEKESÉG

19.35: Wien.

BEOGRAD, 431 m. 12.05: Rzkar. 16: Gr. 17: Lenkovics énekesnő. 19.30: Rzkar. 20: Népdal. 20.30: Budapest. 22.10: Tánc z.

BERLIN, 419 m. 19: Köln. 20: E. 20.05: A Strauss-dinasztia. Hgv. 22: H. Majd tánc z.

BRESLAU, 325 m. 19: Köln. 20: H. 20.10: Vidám vadászest. 22: H. 22.30—24: Budapest.

BRNO, 342 m. 12.35: Déli z. 13.35: Praha. 14: Arak. 15.30: Praha. 15.40: Mesék. 15.50: Praha. 16: Mor. Ostrava. 16.50: Praha. 17.15: Felolv. 17.25: Praha. 18.25: Német ó. 19: Praha. 19.10:

E. 19.25: Különböző nemzetek a zenében. 20.15: Vidám felolv. 20.30—23.15: Praha.

BUCURESTI, 394 m. 13.15: Könnyülemez. 17: Rzkar. 18.15: Rzkar. 19.20: Gr. 20: Budapest.

FRANKFURT, 260 m. 19: Köln. 20: E. 20.10: Közös tarka est. 22: H. 22.20: E. 22.30: H. 22.45—2: Stuttgart.

HEILSBURG, 276 m. 19: Köln. 20: H. 20.10: E. 21.10: Nagy tarka est. 22.25: H. Majd Budapest.

KASSA-KOSICE, 293 m. 12.30: Rzkar. 13.30: H. 16: Mor. Ostrava. 16.50: Gr. 17: Gyerekkuckó. 17.30: Gr. 18: E. 18.30: E. 18.40: E. 19: Praha. 20.30: Irodalmi és zenés est az ószrél. 20.50: Kabaré.

LANGENBERG, 472 m. 19: Irodalmi és zenés egybeállítás. 20: Frankfurt. 20.10—22: Tarka est. 22: H. 22.20: Stuttgart. 22.30: H. 22.40—2: Stuttgart.

LEIPZIG, 390 m. 19: Köln. 20: Színmű. 20.30—24: Budapest.

LONDON REGIONAL, 356 m. 19: H. 19.30: German zeneszerző. 20.30: Cserkész zenés-ünnep. 20.55: Verdi: Othello, opera. 21.40: Budapest. 22.20: Budapest. 23.20: H. 23.35: Tánc z.

MILANO, 311 m. 19.40: Gr. 20.40: Nemzeti ünnep. Utána az ünnepség többi része.

MOR. OSTRAVA, 264 m. 12.35: Brno. 13.35: Praha. 15.30: Praha. 16: A 40. gy.-e. z. 16.50: Praha. 17.45: Gr. 17.55: E. 18.05: E. 18.15: Praha. 18.25: Vónósnégyes. 19: Praha. 20.15: E. 20.30—23.15: Praha.

POZSONY-BRATISLAVA, 279 m. 12.35: Brno. 13.35: Praha. 15.30: Praha. 16: Mor. Ostrava. 16.50: Praha. 18.30: Gr. 18.45: E. 18.55: H. 19: Praha. 20: Rzkar. 22.10: Praha. 22.25—23.15: Gr.

PRAHA, 487 m. 12.35: Brno. 13: Ijel. 13.35: E. Gr. 15.30: Gr. 15.40: E. 15.50: Ijár. 16: Mor. Ostrava. 16.50: E. 17.15: E. 17.25: Gr. 17.30: E. 18.05: Mezög. 18.15: E. 18.25: Német ó. 19: H. 19.10: Fúvósok. 20.15: Felolv. 20.30—22.10: Budapest. 22.10: H. 22.25—23.15: Budapest.

RADIO PARIS, 1724 m. 20.30: Könnyű lemezek. 21: Humoros rajzeloadás. 21.45:

Nyári este a nyári Alcazarban 1900-ban. 23: Gr.

RÓMA, 441 m. 20.15: Gr. 20.30: H. 20.45: Gabetti: Marcia Reale. Blanc: Giovinezza. Mario: A piavet legenda. 21: Offenbach: Szép Heléna, operett.

STOCKHOLM, 435 m. 19.30: Katona z. 20.30: Vidám est. 21.15: Régi lánc z. 22—23: Modern tánc z.

STRASBOURG, 345 m. 21.30: Hangosfilm. 23.30: H. Utána vendégloji z.

STUTTGART, 361 m. 19: Köln. 20: Frankfurt. 20.10: Tarka est. 22: H. 22.20: E. 22.30: H. 23: Tarka est. 24—2: Könnyű és tánc z.

SVAJCI ALEMAN ADÓ, 459 m. 19: Zürichi harangszó. 19.15: Arak. 19.20: Arák. 20: Molière: A képzelt beteg. 21.20: H. 21.40—23: Budapest.

SVAJCI ROMAND ADÓ, 404 m. 19.30: Rádiókrónika. 20: E. 20.20: Hgv. ism. 20.35: A rzkar hgv. 22.30—23.30: Tánclemez.

WARSAWA, 1412 m. 20.15: Gr. 20.30: Budapest. 21.30: Chopin-művek zongorán. 22.10: E. 22.25: Sport. 22.35: Budapest. 23.05: Tánclemez.

WIEN, 517 m. 11.30: Alpisi zene. 11.55: I. jár. 12: Népeoperai zenekar. 13: H. 13.10: A zene folytatása. 15: I. jel. 15.15: E. 15.40: A Mária-hilfi népénekkar hgv.-e. 16.20: E. 16.45: E. 17.15: Debussy: Kís szvit. Wagner: A bolygó hollandi, kettős; Trisztan és Izolda, jelenet. Boccherini: Adagio és Allegro az A-dúr szonátából. Bellini: Norma-kettős. Mozart: Don Juan, ária; Varázsfuvola, ária. 18.15: E. 18.45: Sport. 18.55: E. 19.35: Rzkar. Stjlp. Jól megy nekünk, induló. Ziehrer: Nyalka szellemek, nyitány. Schrammel: Bécsi tájszólásban. Wagner: A Dachstein fölött. Flemming: Mily szép az élet. Morena: Ó, boldog bécsi idők, egyveleg. James: Ninesen pénzünk. Millöcker: A koldusdiák, nyitány. Maculan: Mial, francia polka. Komzák: Kí a nagy világba, keringő. Kapeller: Dal. Gisser: Amit a verebek is csipelnek. 20.25: E. 20.30: Budapest. 22.15: H. 22.30: Budapest. Utána H.

MINDEN EMBER ANNYIT ÉR, AHÁNY NYELVET TUD

Tolnai francia nyelvtana

abszolút modern, fonetikus alapokon épült és ezzel a módszerrel alkalmas ad azoknak a francia nyelv tudásának a megszerzésére, akik nincsenek megáldva a különleges nyelvtanuló tehetséggel. Ára az összeg előzetes beklődése ellenében bérmentes küldéssel 70 fillér. — Utánvét nem szállítjuk. Megrendelhető: a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12

A RÁDIÓBÓL ISMERT

NÓTÁK, SLÁGEREK, DALOK

November 4-én, Eugen Stepát műsorából,

HARANGOK... Orosz dal

Innocent Ernő verse, Eugen Stepát zenéje

A kis harang, ha cseng, — A lelkem vele csendül. — A nagyharang, ha kong, — A szemem könnyet ont. — Ugy fáj a messzeség, — Ahonnan csengve kong-bong — S szülőfalumról mond — Egy régi szép mesét. — Ha szava zúg, a szívem ég, — Haza az út, de hosszú még, — Valahol észak táján — Otthon vár rám, — Onnan zeng a hívó szó, — Giling, galang, giling-galang. — Azt mondja vissza vár — Az édes otthon már.
(Megjelent: Rhythmus zeneműkiadó vállalat kiadásában, Budapest)

NEM KELL AHHOZ KÜLÖNÖS ÉSZ...

Farkas Rezső verse, Dirner Lajos zenéje

Nem kell ahhoz különös ész, kitaláld, — Hogy a legényt mért hívják a lányosházhoz. — Megezi a vacsorát, meg az ebédet — S kap hozzá egy anyóst, meg egy feleséget.

Ezért okos dolog ám a menürendszer, — Mert az ember a kész ételből rendel. — Fizeti a vacsorát meg az ebédet, — (De) nem kap hozzá se anyóst, se feleséget.

(Megjelent a Magyar Muzsikaszó 11. számában)

AKI EGYSZER MULATNI KEZD... Hallgató

Rákosi János verse és zenéje

I. Aki egyszer mulatni kezd, — Örök rabja lesz az éjszakának. — Aki egyszer zokogni kezd, — Halkan stró bus melódianak, — Meggyógyulni sohasem fog. — Akinak a cigány hűz egy nótát, — (Csak) Lassan, lassan elfelejti — Azt a búcsúzóul kapott rózsát.

II. Akinak a szíve sajog, — Amikor a rózsza elvirágozik, — Akinak a lelke zokog, — Amikor a cigány halkán játszik. — Meggyógyulni sohasem fog — a bánatát senki meg nem érti, — De nehéz is az ilyennek — meg nem értett vérz-szívevel élni.

(Megjelent a Rhythmus zeneműkiadó vállalat kiadásában, Budapest)

7 népszerű kotta

népdal — nóta — klasszikus
műhanson — táncdal — jazz

60 fillér a

Magyar Muzsikaszó

októberi számában

Mutatószámot teljesen ingyen küld a
kiadóhivatal Budapest, Dohány u. 68.

Telefón: 45-3-33

EMLEK MA MÁR...

Breitner János verse és zenéje

I. Szél zokog az őszi tájon, — Már közel a tél, a tél! — Néha-néha mégis látom — S így dalol az őszi szél:

II. Majd, ha újra ég a napfény — S új tavasz virágozik már... — Visszajövök újra majd én, — Hogyha rám a nyárig vár!

Refr.: Emlék ma már csak... — De nemrég a nyárnak — Ugy örült a szívünk, lelkünk! — Emlék ma már rég, — De nemrég a nyár még — Égett mint mohó szerelmünk! — Elhervadt minden, a sárga falevél — Ugy hullott, hogy már szívünkig ér! — Emlék ma már csak... — De nemrég a nyárnak — Ugy örült a szívünk, lelkünk!

(Megjelent a „Magyar Muzsikaszó” 4. számában)

PEJKÓ LOVAM...

Sümeget Inre verse, dr. Kárpát Zoltán zenéje

I. Volt nekem egy lovam, kicsi Pejkó lovam, — de gyors volt a lába, — Repült mint a fecske, úgy vitt minden este a babám házába. — Mig a Pejkó lovam cukrot ropogtatott rózsám kis kezéből, — Addig kiolvastam minden üdvösséget a babám szeméből...

II. De megirigyelte a mi boldogságunk egy csillag az égen, — Elvitte a rózsám — a Pejkó is eltűnt, — árva vagyok régen. — Hej! hogyha még egyszer felülhetnék az én kedves kis lovamra, — Elrepülnék rajta — kis angyalom után arra a csillagra!...

(A szerzők engedélyével)

TABÁNI ŐSZ. Dal

Buzáth Barna verse, Szaucsek István zenéje

I. Az őszi szél most elmúlásról nótáz, — Az elmúlásról, vén Tabán felett. — Es némán, búsan áll melázva sok ház. — Most oly bús minden, csak a hold nevet. — Ma oly szépek még, kedvesek, de holnap, — Ki tudja azt, hogy mire ébredünk? — Ha minden csöppnyi házat leromboltak, — Mi bús fiókák fészket hol lelünk? — Romhalmaz lesz a sok kedves ucca, — Lebontják az apró házak száját — Kegyetlenül, mert az Isten tudja, — Mért tépik le, vén Tabán ruháját? —

II. Most utoljára sétáljunk még végig — Az óeska kopott bus házak között. — Mig lépteink mult árnyai kísérik, — Öröm helyébe bánat költözött. — Azután halkán temessünk el mindent — Meghitt sétákat, uccát, bus padot... — Ugy temessük, mint régi kedvesünket — Ki váratlanul, árván irthagyott. — De emlékek minden új tavasszal — Mint illatos felhők visszaszállnak, — Holdvilágos csöndes őszi éjjel, — Intsünk búcsút a kedves Tabánnak.

(Megjelent a Rhythmus zeneműkiadó vállalat kiadásában, Budapest)

pereg a film

ROVATVEZETŐ: PÁN IMRE



Édes semmittevés —
a felvételek szünetében
MURIEL EVANS
(Fotó M. G. M.)

zel a tél,
gy dalol

j tavasz
d én, —

nemrég
ünk! —
még —
hervadt
t, hogy
k... —
szívünk.

(amában)

zenéje

ovam, —
fecske,
ba, —
rózsám
üdvös-

nk egy
a Pejkó
hogya
kis lo-
gyalom

élyével)

zenéje

— Az
i, búsan
en, csak
dvések,
edünk?
tak, —
halmaz
az apró
n tudja,

— Az
épteink
bánat
el mün-
t... —
— Ki
mlékuk
felhők
zi éjjel,

kiadó-

Olyan filmet szeretnék rendezni, amelyben nincs színész!

Írta: Pudowkin

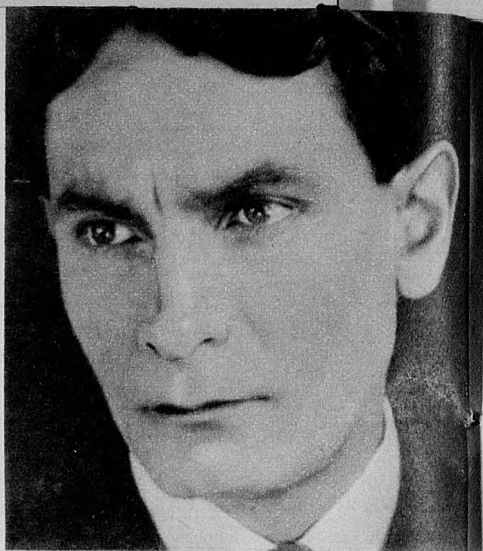
El fogok előljáróban mesélni egy egészen érdekes kísérletet, amelyet Mosjoukin egyik premier plan-jelenetével folytattunk filmművészeti akadémiánkon. Emlékszem, mennyire felizgatott bennünket, amikor láttuk, hogy kísérleteink százszázalékosan sikerültek.

Kísérleti anyagként egy olyan jelenetet vettünk, amelyen semmi mást nem látni, mint Mosjoukin fejét, amint valahová néz. Szándékosan olyan részt választottunk ki, amely Mosjoukin közönyös, nyugodt tekintetét mutatja.

Ezt a filmrészt most más és más képekkel fűztünk egybe. Először egy tányér levest mutató szalagot kopiroztunk a jelenet mellé — itt a néző úgy látta, mintha Mosjoukin ezt a tányér levest nézné. A második esetben egy koporsó következett, amelyben egy fiatal asszony fektött. A harmadik esetben olyan jelenet, amelyen egy kislány medvét táncoltat. Ezt a három részt azután egybekomponáltuk, egy filmmé vágtuk össze és a kísérletről mitsem tudó közönség előtt bemutattuk.

Az eredmény meglepő volt. Az emberek el voltak ragadtatva Mosjoukin nagyszerű játékától. Az első esetben a túl leves felett gondolataiba mélyülő arcot, a második esetben a halottat gyászoló, fájdalmas tekintetű férfit látták, a harmadik esetben pedig el voltak bájolva attól a finom mosolytól, amivel Mosjoukin a játszadozó gyermeket nézte. Pedig a valóságban mindig egy és ugyanaz az arc szerepelt.

Tökéletesen bebizonyosodott tehát az az igazság, hogy a filmszínészi játék nemcsak magától a színésztől, hanem a film szerkezetétől és az előző és a következő képektől is függ. A képek megfelelő sorrendjével a színészi kifejezőerőt a tizszeresére lehet fokozni és fordítva; a legszebb játékok is meg lehet semmisíteni, ha a filmrészeket rosszul montírozzuk egymáshoz. Ebből azt a következtetést lehet levonni, hogy a filmművészet alapja: a montázs. Ezalatt a film különböző képekből felépített konstrukcióját értjük. Éppen úgy, amint egy szimfónia a különböző hangszerek különböző hangjaiból tevődik össze: a filmet is különböző képkockákból kell felépíteni.



PUDOWKIN,
a „Dzsingisz khán“ rendezője

A montázs fejlődésében ma már nagyon messzire jutottunk. Tudjuk, hogy milyen szerepe van a montázsban a ritmusnak, a gyorsabb és rövidebb jelenetek váltakozásának, többé-kevésbé ismerjük a hatás matematikai törvényeit.

Természetesen én is ezekkel a módszerekkel rendezek.

Az én munkám alapja azonban: a valóság. Sohasem dolgozom kifestett színészekkel, sőt, szeretnék egyszer olyan filmet készíteni, amelyben egyáltalában nem kell színész. Nem tudok dolgozni a műteremben művészielen felépített tájképekkel és így nem használhatok olyan színészeket sem, akik a szerepüket csak játsszák, de nem élik.

Elmondok még egy példát. Egy ember az asztal mellett ül, felemeli a fejét, meglát egy feljéartott revolvert, megijed; azután kiderül, hogy az egész csak vicc volt és mosolyogni kezd. Ha ezeket a jeleneteket egyszerre akarnám felvenni, hatalmas színészi teljesítményre volna szükségem. Az én módszeremmel azonban egyszerűbb a megoldás:

felveszek egy gondolataiba merült embert; a nevéen szóltom és most fölemeli a fejét; külön lefotografáltatom a revolvert, amint elsül; a fegyvert azonban a háta mögött sűtettem el, úgy, hogy a váratlan dörrenéstől megijed; ezután megmagyarázom neki, hogy az egész csak tréfa volt és most végül mosolyogni kezd.

Igy tettem a „Dzsingisz khán“-ban és így tettem többi filmemben is. Így értem el, hogy filmjeimben nem színházat, hanem a valóságot adtam.

I. A. 82288 G. UND G. F.: GITTA ÉS GUSTAV –
I. A. 44742: ÁBRAHÁM PÁL – I. A. 45130: SZŐKE
SZAKÁLL. – I. A. 7144: SZÉKELY ISTVÁN
IDEGENVEZETŐ CIKK A PESTEN CIRKÁLÓ KÜLFÖLDI AUTÓK KÖRÜL

Budapesten mostanában igen sok külföldi autó cirkál. A legtöbbet filmszínészek, filmrendezők hozták magukkal külföldről. A füstös gyorsvonat helyett a volán mellett utaznak. Gyakran látni az utcán ezek mellett az autók mellett kisebb csoportokat: találgatják, hogy kié lehet a szép külföldi kocsi?

A „Délibáb” most kielégíti az érdeklődők kíváncsiságát: az itt következő cikk, mint egy *autós idegenvezető*, bemutatja a nálunk állomásozó külföldi autókat.

Alpár Gittának, a „Dubarry” sztárjának és *Gustav Fröhlichnek*, a fess amorozo-színésznek közös kocsijuk van. Elöl a táblán I. A. 82288 (könnyen megjegyezhető szám) látható, míg az oldalára G. et G. F. (Gitta és Gustav Fröhlich) van írva.

Székely István, a magyar filmek kiváló rendezője, nagy, sötétkék, berlini rendszámú kocsin jár a fővároson keresztül. I. A. 7144-es rendszámú autóját e-héttől kezdve közösen használja fiatal hitvesével, Ágay Irénnel. Rendezőasszisztensének: *Benedek Lászlónak* I. A. 7375-ös számú autója van.

Akinek a drapp szín a kedvence, *Anton Pointner*, a remek epizódszínész (a „Kadettkisasszony” generálisa, „Kairói kaland” agglégénye) kocsijában gyönyörködhet. I. A. 6552-es rendszámú autóján nemsokára Berlinbe indul, azonban egy hónap múlva megint visszajön. Jelenleg a „Rákóczi-induló” felvételeihez jött hozzánk.

Verebes Ernőnek Pointneréhez hasonló autója van, csak hogy ezt számával együtt Berlinben hagyta feleségénél, Idy Kohn úszóbajnoknőnél.

Ha *Szőke Szakáll* autóját akarjuk látni, nem kell kímélni a Hunnia-filmgyár bábéli zürzavarába, keressük a körüton, felismerhető: bordó oldalán a vastag vörös csíkról, melyen Sz. Sz. látható. Ragyogó arccal lép ki a körüti szálló halljából és az autóját körülállóknak szívesen ad autogramot. I. A. 45130-as számú autóján a *Gaál Franciska*-film felvételeihez jött Budapestre s azóta kevés megszakítással itt tartózkodik.

Szintén a körüton száguld *Nóti Károly* négyzetemélyes, bordó, I. A. 24236-os rendszámú autója is. Monogramja K. N. (Karl Noti).

A napokban az egyik dumaparti szállodában tartózkodott *Willy Forst* is, kinek modern, szürke, I. A. 1029 rendszámú kocsija van.

Loránth Edít csukott, világoskék, I. A. 18682-es rendszámú autón érkezett Budapestre.

Aki szereti a divatos barna színt, nézze meg a mindig divatosan öltözködő *Hörbiger Pál* autóját. Paul Hörbiger autója barna, oldalán széles drapp csíkkal. I. A. 86636-os számú kocsiján a napokban ismét egy- napot Budapesten töltött.

Ábrahám Pál szintén nem régen jött haza Berlinből és I. A. 44742-ös rendszámú autóját (melynek monogramja P. A.) onnan hozta a főváros területére. A felsorolt filmhírességek (bár sofört is tartanak) kivétel nélkül maguk vezetik autójukat.

Lévai Livia



Ismét új gyermekstárt fedezett fel Hollywood. A neve: *Buster Phelps* és a „*Megmozdul az ucca*” című filmben játszik nagy szerepet. A film témája: egy külvárosi ovónő és egy fiatal ügyész szerelme, amelyet izgalmas botrány zavar meg. A szigorú, de igazságos ügyész elrabolja New-York alvilága — és a biztos haláltól az ucca gyermekei mentik meg. A külváros kis uccagyerekei fölkerekednek és megmentik — tanítónőjük boldogságát. A film jelölt szereplői: *James Dunn* (az ügyész) *Boots Mallory* (a tanítónő) és *El Brendel*. Az ucca grandiózus megmozdulásának jele-
nete felejthetetlen élmény

(Foto fox)

Botrány tört ki Jeanette Mac Donald első tánca körül!

A ragyogó *Jeanette MacDonald*, akit annyian csodáltak már a filmvászonon, eddig még soha egyetlen szerepében sem táncolt. Teljes lenne azonban a filmkarrierje, ha táncművészetét nem mutathatná be a világ mozilátogató közönsége előtt?

A felelet:

— Nem!

Jeanette-nek bizony táncolnia is kell már egyszer, hadd lássák, mit tud. Egy sztárkarrier nem igazi, ha elmarad belőle a tánc, mert mit is gondolhatnának az emberek? Jeanette nem tud táncolni!

Jeanette MacDonald tehát most készülő új filmjének főszerepében végre táncolni fog. Eddig csak nagyszerű alakító képességével, pompás hangjával ejtette varázslatba híveit, de a *The Cal and the Fiddle* (A macska és a hegedű) című zenésjátékban már táncművészetében is gyönyörködhetnek a mozilátogatók. De azért ne higye senki, hogy revügörl lett belőle! Egészen különleges a tánca és nagyon merész.

A szerep szerint egy brüsszeli műteremben bohém-társaság van együtt. Vendégel tiszteletére egy lütmódern táncot jár, amiért partnerével és szerelmesével, *Ramon Novarro*-val hajbakap... Valljuk be, nem ok nélkül. Ramon valóságos botrányt rendez.

— Csakhogy ki fogja táncolni ezt a számot? — kérdezte *William K. Howard* direktor, mikor a film megrendezéséről tárgyaltak. Be kell állítani Jeanette helyett egy táncosnő double-t, mert hiszen MacDonald nem tud táncolni.

— Szó sines róla, majd én táncolom — mondta Jeanette. — Filmen még sohasem táncoltam, de színpadon, mielőtt a felvevőgép elé kerültem, annál többet.

Igy aztán Jeanette „A Macska és a hegedű” felvételeinek kezdetével egyidejűleg szorgalmasan gyakorolta táncait *Mme Albertina Rasch* felügyelete alatt.

Mme Rasch, aki egyike a világ legjobb tánckorrepetitorainak, arról híres, hogy táncórái alatt halálra kínozza tanítványait. Kegyetlenül szigorú, még a sztárokkal is. Az első táncpróbba után kora reggel felkereste Jeanette-et és megkérdezte tőle, vajjon sikerült-e túlélnie az első leckét... (Képzeltető, hogy megkínozhatta az első órán!)

— Itt is fáj, ott is fáj, mindenütt fáj — nyöszörgött a szőke Jeanette, — az izmam egészen merevek; de azért, azt hiszem, életben maradok.

— Csak bátorság — nevetett Mme Rasch. — Három napon belül minden elmúlik.

Erre Jeanette MacDonald tréfás kétségbeeséssel felkiáltott:

— Ó, Terpsichore, milyen kínokat áll ki az ember miattad.

Csakhogy ilyen kínokat érdemes elszenvedni.

Richard Wiles (Hollywood)



Raquel



Greta

BESZÉLGETÉS KÉT HOLLYWOODI SZTÁRRAL, AKIK KOZUL AZ EGYIK UTLEVELET, A MÁSIK A SZIVÉT FELEJTETTE AMERIKÁBAN

(Southampton)

Az amerikai filmsztárok inváziója Anglia felé még mindig tart. *Greta Nissen* és *Raquel Torres*, a filmvászon két gyönyörű szekszepil-királynője is megérkezett Londonba. Érthető nagy feltűnést keltett a két hollywoodi jövevény, annál is inkább, mert mindkettővel egy kis baj történt: az egyik tudniillik New-Yorkban felejtette az útlevelét és a másik — ami talán a fontosabb — a *szívét hagyta vissza* az Egyesült-Államokban.

Érdekes, hogy a két filmsztár két különböző hajón szelte át az Atlanti-óceánt és nem tudott egymás megérkezéséről, míg egy jelentkező riporter a southamptoni kikötőben Raquel Torres-nek el nem újsá-

golta, hogy nem kevésbé híres honfitársnője a szomszéd molónál vesztegel a Bremen gőzösön, mert nem tudja felmutatni az útlevelét.

— Ó, ha csak ennyi a baj, azon könnyen lehet segíteni — mosolygott Raquel. — Én sokkal fájóbb valamit hagytam vissza Hollywoodban — a szívemet. Akármennyire is izgalmas a számomra, hogy végre itt Nagybritanniában filmezhetek, az örömöm nem maradéktalan. Öt éve járok jegyben valakivel. Annyit árulok csak el róla, hogy kolléga és a legszebben beszélő színészek egyike. A hangjába szerettem bele. Alig várom, hogy viszontláthassam, ami november végén, vagy december elején, a felvételek végeztével

meg is fog történni. Sajnos, bizonyos körülmények mindezideig hátráltatták a házasságunkat.

Raquel Torres hosszas faggatás után sem volt hajlandó elárulni titkos vőlegénye nevét és mingyárt felment a Bremen fedélzetére, hogy a szőke Greta Nissennel találkozzék, aki kabinjában várta az ideiglenes tartózkodási engedélyt, amit órák leforgása alatt megkapott az angol *Home Office*-től, a belügyi hivataltól.

A két hollywoodi filmszínész nő természetesen kitörő örömmel üdvözölte egymást. Együtt szálltak vonatra London felé.

Lady Eleanor Smith, *The Red Waggon* a *(A vörös kocs)* című regényéből készülő filmjének ugyanis ők a főszereplői.

TEGYEN EGY KÖNYVET A FEJÉRE ÉS VÉGEZZE EL A KÖVETKEZŐ GYAKORLATOKAT!



Ez a fantasztikus jelszó természetesen megint Hollywoodból indult el, még pedig azért, hogy meghódítsa a világot. Hollywood általában minden héten újra meg akarja hódítani a világot.

Különb, ha megmagyarazzuk a dolgot, rögtön kiderül, hogy nem is olyan fantasztikus.

Arról van szó, hogy mi az egészséges torna, az egészséges test és az egészséges mozgás titka? A helyes testtartás! A helyes testtartás, amely nélkül a legszebb alak és a legszorgalmasabb testgyakorlás sem ér semmit.

Most már bizonyára mindenki tudja, hogy miről van szó! Tegyen mindenki egy kötött könyvet a fejére reggeli tornája előtt (mert hiszen az állandó reggeli torna minden szép, egészséges test előfeltétele) és ha a könyv már az első mozdulatokra leesik, akkor rossz, helytelen, görbe a testtartása.

Mindenekelőtt tehát az egyenes, helyes testtartásra kell rászokni és erre kitűnő módszer az a bizonyos könyv, amelyről szó van és amelynek használatát bemutatjuk a képeken. (Meggjegyezzük, hogy nem fontos, ki írta a könyvet lehet más is, mint Shakespeare. Túlnehéz könyvet különben se tegyen senki a fejére, mert ezzel megnehezíti a gyakorlatokat: legjobb valami könnyű szerelmi történet.)

Itt találja az olvasó Maureen O'Sullivan és csinos partnernője, Benita Hume könyvekkel súlyosbított gyakorlatait. Tessék megnézni, hogy milyen ügyesen dolgoznak! A legnehezebb gyakorlatok alatt sem esik le a fejükről Shakespeare.

*

A pontosság kedvéért megjegyezzük, hogy nem elég, ha valaki este elolvasson egy könyvet, aztán lefekszik és reggel tornázni kezd! Nem elég, ha valakinek a

Maureen O'Sullivan mindennapi reggeli tornája
(Fotó M. G. M.)

TÉRDE
TÁS A
TETT
VEKI

Mau
Benita
így vé
reggel
lataikat
könyv
fejükről
a testt

(Fotó

fejében
legalább
latokho
Elein
vekk
latokka
got. Te
a gugg
van sz
ajánl
a fején

ZOO IN BUDAPEST SKANDAL IN BUDAPEST ADVENTURE IN BUDAPEST

Spanyolország és Budapest filmekkel harcol
a divatos városok elsőbbségéért!

Valószínűleg kevesen tudták, hogy Madrid és Budapest harcban áll egymással. Kicsit furcsán is

hangzik a dolog, hiszen Spanyolország olyan mesze van tőlünk! És mégis egy színpalak mögötti nagy

harc folyik most Spanyolország és Magyarország között — nem Madridban és Budapesten, hanem Ber-



*Der Seren
vom 4. Delibats
aller herrlichst geworden
Brigitte Helm*

Brigitte Helm ezt a dedikált fényképet küldte a Délibáb olvasóinak spanyol tárgyú filmje: a **KALANDOROK KIRALYNŐJE** premierje előtt. A dedikáció: „A legszívélyesebb ajánlással a Délibáb olvasóinak — Brigitte Helm”. A filmet Spanyolország legszébb vidékén vették fel. Brigitte partnere ezúttal a nemrégiben felfedezett Wolfgang Liebeneiner. A filmet az Uránia és Ufa mutatja be
(Fotó Ufa)

linben,
ban és

Miután
san be-
most m-
nunk v-
van szó-
Akik

ték a p-
mek t-
vehetté-
téma se-
Egyetlen
hosszú
és így
hónapok
át bizony
divatba
az expe-
az első
díg a k-

A Dé-
héten
hogyan
máskor
la Garb-
Norma
Bergner
Ethel B-
cárnő)
nőket v-
frtük az
divatos
színtere-
nek: V-

Velen-
gyorsan
Madrid
lence sz-
a divate-

Figye-
a filmv-
hákban,
appeal-
nálak
rosokban
kel ez-
volt és
néhány
újra fell-
azután

I-
kezdte az-
tot Der S-
mú filmje-
hog-

linben, Párizsban, Londonban és Hollywoodban!

Miután ilyen titokzatosan bevezettük a dolgot, most már meg kell mondanunk világosan, hogy miről van szó.

Akik jobban megfigyelték a pergetésre kerülő filmek témáit, azok észrevehették, hogy — *egy film-téma sohasem jár egyedül*. Egyetlen nagy üzletfilm hosszú időre divatot csinál; és így történik, hogy néha hónapokon vagy egész éven át bizonyos filmek vannak divatban. Tavaly például az expedíciós-filmeké volt az elsőség, tavaly előtt pedig a katona-filmeké.

A Délibáb éppen a mult héten számolt be arról, hogy most a királynői témák divata kezdődik; *Greta Garbo, Marlene Dietrich, Norma Shearer, Elisabeth Bergner, Clodette Colbert, Ethel Barrymore* (az utolsó cárnőt) — mind uralkodónőket visznek filmre. Megírtuk azt is, hogy a legdivatosabb város, amely színteret ad az új filmeknek: *Venecia*.

Venecia divata azonban gyorsan lezajlott — és most Madrid és Budapest Venecia szerepéért harcolnak a divatos filmtémákban.

Figyeljük csak meg, hogy a filmvárosok nemcsak ruhákban, színésznőkben, sex-appealben, témákban csinálnak divatot, *hanem városokban is!* Venecia évekkel ezelőtt már divatban volt és *kifutotta formáját*; néhány év után mindig újra felbukkan rövid időre, azután a filmprodukciónak

LIANE HAID
kezdte az idén a spanyol divatot Der Stern von Valencía című filmjével. El kell ismernt, hogy jól áll neki...
(Fotó Uja)





Kay Francis is spanyol témájú filmet perget most Hollywoodban
(Fotó Warner Bros)

helyett továbbra is csak nászutasok keresik föl. A filmrendezők helyett az élet perget filmet a szerelemről.

Magyarország már hosszú évek óta divatban van a külföld valamennyi városában. Ezt a divatot tulajdonképpen a külföldre került magyar rendezők, írók és színészek csinálták, akik magyar témákkal léptek a közönség elé.

Most azonban érdekes fordulat állt be a külföldi magyar vonatkozásokban: ma már

nem a magyar vidék

romantikája, hanem kifejezetten Budapest jön divatba a filmvárosokban!

Elég, ha három címet sorolunk fel, amelyben benne van Budapest: a *Skandal in Budapest*, az Univerzal német filmje *Gaál Franciskával*, a *Zoo in Budapest (Budapesti állatkert)*, amely a hollywoodi Fox idei produkciójának egyik hatalmas filmje — és az *Adventure in Budapest*, London legnagyobb magyar könyvsikere, amelynek megfilmesítéséről most tárgyalnak Elstreeben.

Viszont Spanyolország az utóbbi hónapokban veszedelmes konkurenciát támasztott Budapestnek. A spanyol témákat éppen úgy lejátszották már évekket ezelőtt, mint a velenceieket (és bizonyos fokig a magyarokat is, a *Magyar rap-szódíával és társával*). Most azonban Spanyolország Budapesttel egyszerre jön újra divatba.

Néhány héttel ezelőtt láttuk *Liane Haid* Spanyolországban készült spanyoltárgyú filmjét. Lianével együtt egész sereg neves filmsztár tette filmjének színterét Spanyolországba. *Brigitte Helm* és *Kay Francis* is most fejeztek be egy-egy „spanyol” filmet. Ezzel azonban még nem ért véget a sor. Néhány újsztár és rendező készül megint Spanyolországba.

Az a kérdés, hogy *Kay Francis*nak, *Liane Haid*nak és *Brigitte Helm*nek lesz végül is nagyobb sikere Spanyolországgal, vagy *Gaál Franciskának*, *Zilahy Irénnek* (aki most játssza *Párizsban a Paprika francia változatát*), *Fritz Lang*nak (aki most pergeti *Párizsban újra*, az eddigieknél sokkal nagyobb kiállításban, a *Lilomot*, a pesti külváros szímfőnját), *Bús Fekete Lászlónak* (aki ugyancsak most készül meghódítani Párizst „A pénz nem minden” pesti vonatkozása *filmváltozáddal*).

Gene Raymond és *Lorella Young*, a *Zoo* in Budapest főszereplői már megnyerték az első összecsapást, New Yorkban. Óriási sikerük volt, Budapesttel!

Párizsban és New Yorkban tehát a magyarok nyertek — Budapest most az első helyen áll. Csak Berlin kell Madriddal szemben visszahódítanunk.

Vendégeink

Egy héten át Budapesten időzött

Wilhelm Karol

az Ufa kelet európai főnöke. A főszezon megindulása előtt folytatott tárgyalásokat.

Az utóbbi hetekben egész sereg külföldi filmvendégünk volt.

Itthon járt

Petrovits Szvetiszláv

és a következőket mondotta:

— Egy magyar-német film felvételeiről tárgyaltunk. Arról van szó, hogy *Liane Haid*-al pergetnénk Pesten egy filmet. Még nem állapodtunk meg.

Budapestről Berlinbe ment vissza Petrovits. A *Szibill* kis Petrov hadnagyát játssza el kétszer; először színpadon, azután filmen.

Itthon járt

Biró Lajos

is. Kisebb műtéten esett át. Ma már újra átvette munkáját Londonban.

Londonból még két vendégünk volt. Az egyik

Pallós István

Biró Lajos és Korda Sándor társa a London Film Co.-nál, aki filmjeik magyarországi elhelyezéséről tárgyalt. Pallós Istvánnal együtt jött

Jacques Koerpel

az amerikai *United Artists* európai főnöke és

Kelly

az *United Artists* alelnöke, a ki néhány nap után repülőgépen indult vissza Párizsba, hogy jelen legyen az új Biró—Korda-film premierjén.

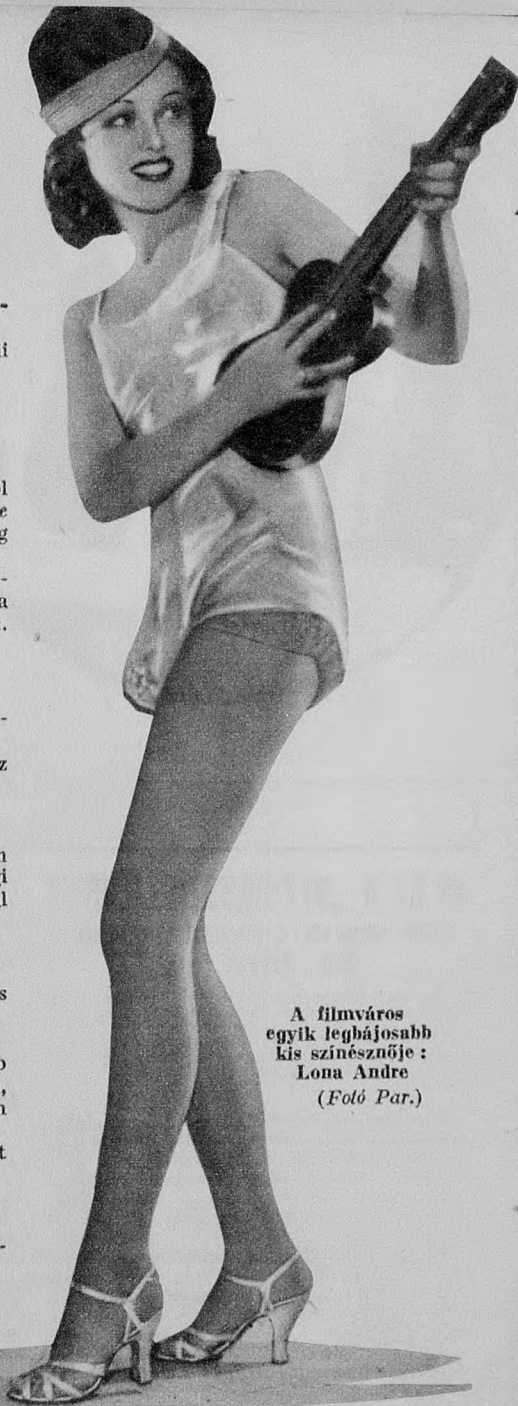
A Pesten dolgozó produkciónak közül itt van még

Gustav Fröhlich

néhány társával és ezekben a napokban érkezik újra vissza az *Egy éj Velencében* produkciója élén Velencéből

Robert Wiene

a híres német rendező és sztlárja: *Tino di Palliera* is.



A filmváros egyik legbájosabb kis színésznője: Lona Andre (Fotó Par.)



Robert Montgomery szenvedélyes fotográfus. Ez egyik érdekes önareképe — a tükörben!

(Fotó M. G. M.)

MI AZ A „REZSIASSZISTENS“?

NÉHÁNY SZEMELVÉNY A FILMRENDEZÉS TITKAIBÓL!
IRTA: RENNER ENDRE

Az én mesterségem olyan, amelyről a laikus közönség azt sem tudja, hogy létezik. Pedig a világ egyik studiójából sem hiányzanak a rezsiaszisztensek s néha egy-egy filmen több is dolgozik.

Mondhatom, érdekes, színes, lázas, idegmegfeszítő s az életet betöltő mesterség! A *rendező asszisztense*: ez a foglalkozás megjelölése. Németül szakszerűbben hangzik: *Regieassistent*. Erre nincs jó fordításunk. Nem baj. A munkát magyarul is lehet jól végezni...

De hát mi is a dolga a rendező asszisztensének? Elsősorban az ellenőrzés. Ellenőriznie kell azt, hogy abban a pillanatban, amikor a felvétel megindul, minden és mindenki a helyén legyen. A *diszlet legapróbb, fontos kellekeitől a főszereplőkig*: minden és mindenki. Mert ha nincs ott, az temérdek pénzbe kerül.

Ujra kell kezdeni, vagy félbe kell szakítani a munkát. Az idő pedig többbe kerül, mint a legdrágább sztár.

Ebből következik, hogy az asszisztens az első, aki megjelenik a telepen és az utolsó, aki elmegy.

A legkisebb részleteknek is gondját kell viselnie. Például: hogy az egyes szereplők fejük bubjától cipőjük sarkáig hogyan öltözték; vagy ki hol jön be; ki melyik kézzel csinál valamit, kinek melyik profilja érvényesüljön?

Ezek az apróságok, hogy meg is magyarázzam a dolgot, a filmvágás szempontjából olykor igen fontosak. A diszleteket az asszisztensnek betéve kell tudnia. Itt egy könyv heverjen, ott egy óra álljon. Ha leszedik a dekorációt — bizonyos okokból — és hetekkel később újra felállítják, neki kell emlékeznie, hogy mi hova kerüljön és semmi ne hiányozzék, hanem hajszálra úgy álljon, mint régebben, különben nagy baj történik. Mert már az is előfordult a film történetében, hogy egy szereplő fölkelj egy fotójából és mire visszaült, másik fotój állt ott: anélkül, hogy a nézők szemelátára valaki hozzányúlt volna.

FILM-UJSÁG

Csillagos kritikák

Itt vannak az új csillagos kritikák:

King kong ****

A rendezés ****

Bárdos Imre.

Én és a kölyök ***

Lengyel Ibolya.

Asszony a kőpadon **

Valcerháború ***

Éljen az élet (bemutató) ****

Ferenczy Tibor

Havannai éjszakák **

Az ártatlanság ára **

Eisler Ferenc.

King kong ****

Én és a kölyök ***

Havannai éjszakák **

Az ártatlanság ára *

Fekete Magda.

A spanyol kölyök ***

Dr. G.

Jessica, a gettó lánya****

Valcerháború ***

S. O. S. Jéghegy **
Tauszk Györgyi

A heti két mozijegyet
Fekete Magda kapta.

KI HINNÉ, HOGY

Ramon Novarro most kötötte meg a tizenharmadik évre szóló szerződését. Mit gondolnak, ha nagyon babonás lenne, visszautasította volna?

KI HITTE VOLNA, HOGY

Jean Harlow, aki második férje, Paul Bern öngyilkossága után a vígasztalhatatlan szerelmezt játszotta, ilyen hamar megvigasztalódik? Férjhez ment egy dúsgazdag gyároshoz. Első férje is gyáros volt. A negyedik, ügylatszük, újra filmember lesz...

Gyors egymásutánban három Irene Dunne-filmet látnunk. Már készen van a negyedik is: „A félvérű tizenharmadik”, amelyben egészen különleges szerepet játszik Irene

(Fotó R.K.O. Radió)



A külső felvételek szabadtéri beállítására éppen úgy kell vigyázni, mint a műtermi gépekre. Talán még az évszakért és az időjárásért is ő a felelős. Legalább is felelős kellene hogy legyen; mert ha az lehetséges lenne, smámbban menne a külső felvételezés. Az asszisztensnek nyelveket kell tudnia és ezenkívül: a stúdió nyelvén is kell tudni beszélnie. Ismernie a film szakkifejezéseit a fontosabb világnyelveken, mert az asszisztens ma német rendezővel dolgozik, holnap magyarul, holnapután amerikaival.

A Hunniában például — hogy ne menjünk messzire — dolgoztunk már olyan filmen, ahol a rendező, Gallone, olasz volt, az egyik operatőr, Ballasch, német, a másik, Marley, amerikai; a tervező Pimenoff orosz, a producer Orientér francia, a főszereplők franciák és angolok. Babeli zűrzavar volt; vagy, ahogy Joe Pasternak, a magyar születésű amerikai producer mondja, nagy zür. „Zür”, ez a szó megmaradt stúdió-kifejezésnek. A magyar filmváros slangjének egyik

hfres szava lett. Kifejezi azt, hogy minden a feje tetején áll és senki sem érti a másikat. Egy kis zür valójában mindig van, amikor felvétel készül, akkor is, ha minden a legnagyobb rendben megy.

Ha rend van, azt az asszisztens munkája nagyban elősegítette, de a dícséret persze mindig elmarad. Viszont, ha egy gombostű feje hiányzik, kitér a vihar az ő feje felett...

Úgy kell neki, ne ment volna olyan pályára, amely a teljes idegéletét kívánja. Viszont igazi élvezet olyan kitűnő és érdekes rendezők mellett dolgozni, mint Székely István, Fejős Pál, Carmine Gallone, Willy Forst és Gustav Fröhlich, akik mellett én dolgozom.

A filmasszisztensnek persze végcélja is van, hogy mindent összeadjon és leszűrjön, amit annyi helyen, annyi embertől tanult, hogy a rendezés tudománya és művészete megerjen benne és megcsinálhassa a saját produkcióját.

Másképpen, mint a többi.

FILM-UJSAG

A

BUDAPESTI HIRLAP

új mellékletei:

Naponta:

mélynyomásos képes melléklet.

Pénteken:

20 oldalas képes Rádió Hét.

Vasárnap:

nagy képes 28 oldalas ismeretterjesztő heti melléklet.

Karácsonyra:

minden előfizető ajándékba kapja a híres
Kincses Kalendáriumot, 64 oldal művészi képpel.

Előfizetési ára

egy hónapra **2.50**, negyed évre **7.50 P**

Példányonként:

Hétköznap (pénteken is) **10** fillér

Vasárnap **20** fillér



Széles Adrienne (L'art felv.)

A 13 EVES TÁNCPRIMADONNA

A színpadon nagyon ügyes akrobata táncosnő végzi számát. Kíváncsiak vagyunk, ki lehet az? Még nem láttuk magyar színpadon, vagy legalább is nem emlékezünk rá, pedig elsőrangú, úgynevezett „nagy” szám.

Bemegyünk az öltözőbe és az elősiető altisztnek előadjuk azon kívánságunkat, hogy Széles Adrienne művésznővel szeretnénk beszélni. Az altiszt „azonnal” felkiáltással elrobot.

Pár percnyi várakozás után megjelenik egy tizenhárom-tizennégy éves, rövidszoknyás kisleányka és megkérdezi, hogy mit óhajtunk. Megkérjük őt is, hogy mondja meg Széles Adrienne művésznőnek, hogy a Délibábtól keresik.

— De kérem, hiszen Széles Adrienne én vagyok — feleli kissé sértődötten a „művésznő”.

— Megengedi művésznő — kérdezzük most már mi kissé zavartan, — hogy egy-néhány kérdést intézzünk magához a Délibáb nevében?

— Nagyon szívesen — feleli Széles Adrienne, — de talán jobb volna, ha a „Muttert” kérdeznék, az jobban tudja az „ügyeket”, mint én.

Igy mondta a kis Adrienne, hogy az „ügyeket”.

Pár percre rá a „Mutterral” álltunk szemben, aki boldogan sugárzó arccal mondotta el a következőket.

— Adrienne hároméves korában már az

egyik budapesti kabaréban lépett fel mint táncosnő és sok külföldi varietézsínpadon is szerepelt. Azután pár évig nem engedték fellépni, mert az iskoláit kellett bevégeznie. Most lépett fel legelőször három éves kora óta magyar színpadon, de nem engedik többet dolgozni, mert a színiiskolába fog járni. Adrienne operettprimadonna akar lenni.

Megkértük a kis Adrienne mamáját, hogy mondjon valamit Adrienne „privát” életéről.

— Nem tudok sokat mondani — felell a „Mutter”. — Egész nap táncol. Mindig valami új figurát tanul. Egyetlen szórakozása a mozi. Ha tőle függne, azt hiszem egész nap ott ülne. Mozi után haza jön és otthon rögtön lepróbálja, hogy mit látott. A mozin kívül talán még legjobban a csokoládét szereti és gázsijának legnagyobb része bizony nyalánkságokra megy. De nagyon jó kislány a kis Adrienne — fejezi be Adrienne mamája.

— És verést szokott kapni? — kérdezzük, miközben félő pillantásokat vetünk a művésznőre.

— Bizony néha megpofoz a „Mutter” — mondja a művésznő, nem várva be édesanyja feleletét — de utána azután mindég elvisz a moziba, úgyhogy néha készakarva rossz fát tesz a tűzre, mert a „murizás” után biztosan mozi jön.

Elbűcsűztünk a kis Adriennétől és biztosra vesszük, hogy pár év múlva sokat fogunk még róla hallani és — írni.

A jó ujság jó barát

**A
8
ÓRAI ÚJSÁG
a legjobb barát.**

**Megbízható,
hű,
igaz**

**Ára
6**

fillér.

DÉLIBÁB SZINPADA

KIEGYEZÉS

Falusi vígjáték 1 felvonásban. **Írta: PÉCZELY JÓZSEF**

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV, Bécsi uca 1, szerezhető meg. Copyright 1930. by dr. Alexander Marton, Budapest

SZEREPLŐK: Öregbíró; Kisbíró; Esküdt ember; Péter, özvegy ember; Rébék, özvegy asszony.

SZÍN: A szanazugi község háza tané sterme.

I. JELENET

(Öregbíró az asztalfőn ül tekintélyes testtartással, mellette az esküdt ember, aki jegyzetel. Péter a fal melletti lócán ül. A kisbíró az ajtó mellett áll, nagy bottal.)

Öregbíró: Kisbíró! Szólíthatod a Rébéköt! Kisbíró (kikiált az ajtón): Rébék! Gyere! Rébék (betörtel. Jobb kezében egy döglött kendermagos tyúkot lóbat): Itt van! Magammal hoztam! Láthatják maguk is! Ez volt a legkedvesebb tyúkom! Ha csak möglátott, felém röpönt... ha a hangomat hallotta, azonnal káralt. Esze volt! Valóságos esze! Én mondom! Csak éppenhogy nem beszélt! De én mögértöttem. Mindön szavát! Mintha csak mondta volna! Azonfölül mindön áldott nap lerakta a maga tojását! Mintha csak tudta volna, hogy örömet okoz vele! Ünnepe, nem ünnepe, egy tojás! Sohse volt ilyen tyúkom! Nem is lész! Aranyat ért! Derága gyémántom! Osz! Agyoncsapta ez a gyilkos! Mer gyilkos az olyan embőr, aki életöt végez ki! Ha mingyár állat is az az élet! Gyilkos, haramia! Én mondom!... Erdei zsvány! Osz! Milyér?... Ez az, hogy milyér?... Semmiér!... Átszűzött a kerítés alatt... De mér csűzött át? Ezt kigyelmetök nem tuggyák! Hát én mögondom! Lyukat csinált a kerítés alá...

Péter (csendesén): Nem igaz...

Rébék: Hogy mongya kend?... Nem igaz?... Neköm mongya? Hát hazudok én? Azt meri mondani itt, a bíróság előtt?... Neköm? A két látó szömömmel láttam! Ott álltam az ámbituson... Mintha csak jelenleg ebbe a minutumba volna... Igy níztem... Kapa a kezibe. Mit akar?... Hajukált a kerítés tövénél... Tagaggya le, ha tuggya, mög ha meri!...

Péter: Gazat irtottam...

Rébék: Persze, ilyenkö má könnyű azt mondani, hogy gazat... Éppen én hiszöm el, aki mindönt láttam! Hát akkö mér ütödött minduntalan a kapa a kerítés tövöh?... Hisz valósággal capistrángot vert a kapával az alsó deszkán! Na?...

Öregbíró: Nízd, Rébék! Löhetségös, hogy éppen neköd dobolt!

Rébék: Doboljon ükelme a hóhérnak az akasztófan a eszmája sarkával, ne neköm! Mit gondol a bíró uram, ki vagyok én? Rá se nízök! Ésre se vözöm! Akkö lássam mög, amikö a hátam közepit!

Öregbíró: Osz! mégis lested az ámbitus alól...

Rébék: De nem ütöt, hanem a munkáját!

Azt vigyáztam, hogy mibe manipulál! Mer előzőleg má elveszött három tyúkom! Mind olyan, mint a sár! Nehezek. Mer én szömme tartom őket! Nem sajnálom az eleségöt! Én még az állatot is magam elébe töszöm, mer neköm van szívem! Hiába kerestem őket. Nincs és nincs. Hova tűneztek el? A föld nem nyelte el! Igaz? Hát akkö hova?... Ez ütött szögöt a fejembe, hogy hova?... Mer a csak nem hiba tán, hogy örízöm a vagyonkámát?... Már az első tyúknál gyanut fogtam... Csak valamelyik közeli szomszéd... De kimondom egész áperte... Nincs azon semmi takargatni való. Ükelmire gyanakodtam...

Péter: Nem attam rá okot...

Rébék: Hallgasson kend! Fogja be a száját! Akkö beszéljön majd, ha kérdözik! Engöm úgyse tud kisodorintani a szórakásbul! Tuggya! — Ugy történt, bíró uram, — majd én kirakom — hogy elsőben is elveszött egy tyúkom. Fehérbóbítás. Aztán rá három napra mögin egy, majd mög újfönt egy! Az má három! Ha csak rágondolok, sirni tudnék! S most itt van ez a kendörmagos... Átbujt a csinált résön... Arra neszeltem, hogy segítőség után kiabál... Mer valósággal kiabált utánam. Mi lelheti?... Szaladok ki... Hát akkö láttam, hogy agyonütötte...

Péter: Nem is ütöttem. Hessögettem át. Egy diónyi küvet dobtam feléje...

Rébék: Félteglát! Láttam! Éppen féltéglával szokták a tyúkokat hessögetni! Elnyúlt. Amint agyonvágta, elnyúlt. A két szárnyát szétterpesztötte, a két lábát elnyujtotta... Vége!

Péter: Nem akartam...

Rébék: Nem akarta, oszt mégis agyondobta?... Ki hiszi azt el?... Van olyan istenverte hülye itt a faluba, aki azt elhiszi? Ha van, hát azt panorámába köll mutogatni, mint a világesudát! Én mondom!

Öregbíró: Hallod-e, Rébék! Ne kárálj má annyit!

Rébék: En kárálok?... Neköm mongya? Hát má még az igazat se löhet mögmondani! Akkor mér hittak engöm ide? Akkor mér mondták, hogy gyűlek?... Igaz... én jelentöttem föl ükelmet. Büntessék mög! Azér! Most is azt kívánom! Azér vagyok itt! Zárják el fél esztendöre, egy egész esztendöre! Lakat alá a gyilkossal! Azonfölül tericese mög a káromat! Annyit csak elvárhatok?... Aggyon ennek a tyúknak a helyibe éppen egy ilyen tyúkot! Kendörmagosat, aki úgy káráljon, úgy kedves-

kögyön, akinek úgy mögérttem mindön szavát, mint ahogy ezt mögérttem... aki tojjon mindön áldott nap, színet nélkül... akinek a kalendáriumba nincs ünnepe! Ha nem tud a helyibe olyat ami, hát akkó fizesse mög! De nemcsak a húsát, tollát, a tojásait, amiket még tíz-tizenkét esztendeig tojt volna... hanem külön sarcot fizessön a jószágér, a kedvességér! Ettől nem állok el! Ezt követölöm! Vögyék tudomásul valamennyien, akiket illet, hogy köve-tö-löm!!

Öregbíró: Oszt kitül követölöd, ha mög nem sértetek?...

Rébék: A fizeccségöt ütüle! A gyilkostul. A büntetést mög maguktól, akiket illet, akiket azér ültetött ide a falu, hogy igazságot osztogassanak! Hát abbu az igazságbu most én is kérök! Egy egész porciót! Anynyit, amennyi neköm dukál! Az én részemel! Mer én is a falu vagyok! Fizetöm az adót rőndösen! Senki se mondhattya! A házam után is, a kis földem után is! Én nem vagyok senkinek a lábakapcája azér, hogy elesőt őzvegy asszony vagyok! Elég baj az neköm! Szőgény, jó uram... ha most éne?!... De mindegy! Azér engöm nem löhet kisémmizni! Mindönki! A magam igazat nem hagyom! Én innen addig egy tapodtat se mögyök, amíg elégtéftel nem kapok! Követölöm az igazságot! Elsőben is magától, aki bírja a falunak. Majd most elválik, hogy milyen bíró! Van-e rávalósága? Majd most kiviláglik!

Öregbíró: Hallod-e, Rébék! Ne bírzigálj te engöm a szóval, mer... (Az asztalra fektetett bírói pálcára üt) előveszem a tekintélyömet!...

Rébék: Azt toróbálja mög, ha még nem vágta a kigyelmed fejihő döglött tyúkot!?!... Még hogy én velem szümbé?... Minek níz maga engöm? Azér, hogy támaszték nélkül állok a nagy világba... Engöm?... Bot-tal fenyegetni?... Azt még ez az embör se tötte mög! Pedig ennek még a szöme se jól áll! Nem is toróbálta, nem is ígerte! De nem is komendálnám senkinek!

Öregbíró: Elég! Hallgass! Ne kerepelj anynyit! Nem túróm! Ha még egyet szölz, engedelöm nélkül, hát lecsukatlak!

Rébék: De...

Öregbíró: Semmi de! Most én beszélök! A fenyegetésödért, amivel a bíró őr tekintélyömet illett, majd külön számolunk! A tárgyalás után...

Rébék: De...

Öregbíró: Kisbíró! Állj a háta mögé! Oszt ha még egyet szöl, fogd be a száját!

Kisbíró: Igónis (Rébék hátamögé áll).

Rébék (hirtelen hátrafordul, amitől a Kisbíró meghököl): Te akarod az én számat?...

Kisbíró: De csak a számmal, Rébék! A számmal!

Rébék: Mafla vagy te ahbó!

Öregbíró: Ne forgass a bíróságnak hátat! Az tisztőletlenség! Tudod?

Rébék: Tudom...

Öregbíró: Hát akkó azt mond mög, hogy van-e még valami mondanivalód ebbe a tyúk-ügybe?

Rébék: Nincs. Csak anyni, hogy egy füst alatt a másik három tyúkot is tuggyák be ennek az embörnek a büntetésibe. Vögyék azt is rubrikába...

Öregbíró: Azt nem löhet.

Rébék: Mér?...

Öregbíró: Azér, mer azt nem jelentötted be idejibe. De mög azt bizonyítani se tudod!

Rébék: De ezt az egyet tudom! Ahun pedig

möglek a kötőleket, ott köll keresni a csikót is!

Öregbíró: Azt csak bízd ránk! Abba mi vagyunk az illetékösök! Most má még csak azt az egyet mondd mög, hogy ez a tyúk hogy került tehozád?

Rébék: Átdobta a kerítésön. Mer mikó mögláttam, nem állt mög bennem a szó. Biz én odamondogattam! Ez a böcsület? Ez a jó szomszédsg? Nem szégyönlí kend magát?

Péter: De azt is átkiáltottad, hogy rabló vagyok, mög haramia...

Rébék: Kend mög replikázott, hogy én sárkány, szipirtó, mög aspis... Azt mondta, hogy aspis! Tagaggya kend? Az fájt legjobban! Én, aspis? Azér, hogy nem vagyok má 16-18 éves csitri?... Kend is jó kínött má a kantusbu! Szégyölheti magát! Egy magárahagyott özvegyöt...

Péter: Én is csak azt a könyeret eszöm, amit te... négy esztendő óta. De a magamét őszöm. Nem nyúttam soha a másého. Hát rabló vagyok én?

Rébék: Az! Aki a más tyúkját leüti, az rabló, haramia, zsvány!

Péter: Nem akartam...

Rébék: Akkó nem is ütötte volna le!

Öregbíró: Nízd, Rébék, ha eccó aszongya, hogy nem akarta...

Rébék: Majd én elhiszöm. Éppen olyan bölesöde ringattak! Nem akarta... Most, hogy szorul a kapca, hát tagad. Ez a legkönnyebb. Jó még, hogy a cselekedötöt nem tagaggy! Hiszen ha nem láttam volna, egész bizonyos, hogy azt se bízálná! Ismeröm, tudom! Fél esztendeje má, hogy ott lakok a tüszomszéggyába. Van szömöm! Én látok mindönt! Neköm beszélhetek!

Öregbíró: Köss ki! Elég a szózuhatagbul! Most Péter, te állj elő... Rébék! Ül le a helyibe!

Rébék: Nem ülök. Én most nem bírok ülni egy minutáig se...

Öregbíró: Ahogy akarod... No, Péter, hallottad a vádat. Böösmered?

Péter: Be.

Öregbíró: Agyonütötted a tyúkot?

Péter: Agyon. De nem akartam, csak áthessögetni... Véletlen az eset.

Öregbíró: Ugy bujt át a kerítés alatt vagy átrepült?

Péter: Nem tudom. Akkora lyuk nincs is a kerítés alatt... Nem vöttem észre... Leginkábbis repült...

Öregbíró: Mäskor is repült át hozzád a Rébék tyúkjá?

Péter: Repült.

Öregbíró: Többször?

Péter: Majd mindön nap.

Öregbíró: Szóltál érte?

Péter: Nem. Csak visszahajtottam.

Rébék: Nem hajtotta, hanem hajította!

Péter: Hátha mögfogtam, akkó áttöttem...

Rébék: Dobta! Mindig dobta! Láttam!

Öregbíró: Hátha többször láttad, akkó mér nem vágta le a szárnyukból?

Rébék: Én senki kedvür nem esűfitom el a tyúkajaimat! Arra nincs is törvény! Azt nem is kívánhattya senki!

Öregbíró: De ha láttad, hogy többször átrepülnek...

Rébék: A lyukon möntek át. Mindig a lyukon... Akit a kerítés alatt csinált ükélme!

Péter: Azér eszabáltam volna, hogy kikaparják a veteményösömet?

Rébék: Gaz van ott csak, nem vetemény!

Öregbíró: Hát azt má ne szálaljuk, hogy kinek mi van a portáján. Az nem tartozik ide.

Rébék: De ide tartozik! Mindön ide tartozik,

mer az igazság, igazság! Abbu egy szó se igaz, hogy az én tyúkajaim kárt csináltak volna. Az ellen tiltakozom. Ellenkezőleg! A fergeket szödték össze nála! A hernyókat! Móg a dudvát gyomlálgták, a gazt csipdösték! Ez az igaz!

Öregbíró: Hallod-e, Rébék! Még eccó figyelmeztettek! Má most is zékányos a fejem a kerepülődtül! Elég volt! Sok is! Most a Pétorón a sor... Na, mongyad, Pétor, hajlandó vagy a kárt mögtéríteni?

Péter: Hajlandó vagyok...

Öregbíró: Na, most beszélj! Mennyi a követelenség?

Rébék: A tyúk áraban?... Nem is tudom... Erre még valóságosan nem is gondoltam...

Öregbíró: Mőgelepszól két pöngővel?

Rébék: Két pöngő?... Ezé a kendőmagosér?

Öregbíró: Hát három...

Rébék: Három pöngő?... (Szepeque.) Három pöngő a legdrágább tyúkomér?... Ezér az okosér, kedvesér?... Három pöngő...

Öregbíró: Három pöngő már példátlan ár egy tyúké... Nem tudom, hogy a Pétor még nem-e sokalja?

Péter: Nem sokallom... Annyira nem, hogy a béke kedviér még mög is toldom kettővel. Lögyön őt!

Rébék: Nem köll! Őt pöngő?... Nem! Más tyúké őt pöngő sok. Elismeröm. De ezér még ötven is kevés! Ha ismerték volna, hacsak eccó hallották volna kárálni?...

Öregbíró: Hallottunk tegőd tulon-tul! De ha má te magad nem tuce árt szábn, majd szab a bíróság!

Rébék: Én teljes kártérítést követelők! Azt előre is mögmondom, hogy én mindön himmihummi ítélethe nem nyugszok bele! Ezt mingyá akár bele is tőhetik a protokolumba! Azonfelül követelöm, hogy zárják be! Tőgyék lakat alá!

Öregbíró: Jó van, jó! Ezt má hallottuk! De azt tudod-e, hogy annak köll élelmezni a foglyot, aki bezáratta! Ennek ez az új törvénye! Ha a Pétor bészaratod, nekőd köll rá főzni, mosni! Elhozni röggel a früstököt, délbe az ebédöt, este mög a vncsorát!

Rébék: Hát most má olyan törvény is van?...

Öregbíró: Van bizony! Ez az özvegy embőrök, mög az özvegy asszonyok törvénye!

Rébék: Hát... hát... akkó... izé...

Péter: Én kéröm az elítéltesőmet!

Öregbíró: A bíróság visszavonul ítélethozatalra!

(Öregbíró, kishíró, esküdt ember fölállnak a kimennek.)

II. JELENET

Rébék, Péter

(Leülnek a várakozó padra egymásnak hátat fordítva, Péter, amint beszélni kezd, egyenesbe fordul... Rébék a beszéd során lassan, rálánként szembe igazodik Péterrel.)

Péter (egy kis szünet után): Ugy lösz az, úgy! Az egyedül álló embőrnek az a sora... Ha otthon gugsol is, üres a ház, ha elmőgy hazulról vagy ha visszaérkőzik... akkor is. Otthon esőnd fogagya. Mőg asincs, akinek azt mondaná, hogy „mőgyüttem!” Te is innen hazamőgy... Viszd az őt pöngőmet... oszt otthon beszámolsz vele magadnak... Mer, ugy-e, nincs kinek? Igaz, hogy én is csak úgy!

(Szünet.)

Az az egy azonban bizonyos, hogy bolond voltam... Nem az őt pöngőér... A semmi!

Hanem a háborúskodás. Mire jó az? Két özvegy közt. Ahelyött, hogy mögkérde-nők: „Hun fáj?” Jobb is lött volna, szőbb is lött volna... Én mög is kérdőzölék tegőd szívesen... de persze te engöm ki nem állhacc... Haragszó rám... Haramia vagyok a szömődbe... Gyilkos, zsvány...

Rébék (csöndesen): Kend mög aszonta, hogy szípirtyó... áspis...

Péter: Azt csak a mérőg lökte ki belülem... De az nem igaz! Eppenséggel nem! Az ilyen kőtesű asszony, mint te?... Hiszen ne unomná csak a vallam ötven esztendő!?

Rébék: Mi lönné akkó?

Péter: Mi lönné?... Az, hogy akkó karónak állnék hozzád!

(Szünet.)

Péter: Haragszó?...

Rébék: Hiszen ha azt tudnám, hogy kend most mond-e igazat vagy akkó?...

Péter: Most! Most! Nízd, Rébék, akár a lelkom kítőgyem!

Rébék: Hát akkó... Én most má nem is tudom, hogy mit mongyak?...

Péter: Azt mond mög, hogy haragszó-e?

Rébék: Hát... én... voltaképpen nem is baraguttam kendre soha...

Péter: Akkó egy ösvényre kerültünk, Rébék! Én mondom, hogy egy ösvényre! Innen, ha úgy akarod, akár az eskető úr elé möny-nyünk iratkozni! Jó?...

Rébék: Ha kigyelmed úgy akarja... Engeggye el a kezem! Gyűnnek a bírák uraimék!...

III. JELENET

Voltak, bírák uraimék

(Bírák uraimék bevonulnak.)

Öregbíró: Főlovasom az ítéletöt...

Rébék (szégyenlősen): Ne fáraszsa vele magát a bíró ur!

Öregbíró: Ne fáraszszam?...

Rébék: Mi má elintéztük az ügyet a Pétorrel...

Öregbíró: Elintéztétők?...

Rébék: El...

Öregbíró: Mögfizetött a Pétor?

Péter: Majd csak az esküvő után szándékolok mögfizetni a Rébéknek!

Öregbíró: Esküvő után?...

Péter: Ebbe állapotunk mög...

Rébék: Bíró uram, bocsásson mög az indulatoskodásomér... Nem igazándibul mondtam azt, amit mondtam... De elkésérítőt, hogy éppen a Pétor... nem akar észrevőnni... pedig már a szomszédaságába is hureolkodtam.

Öregbíró: Hát így vagyunk?...

Rébék: Így...

Péter: Hászén nízd, hogy merészköttém volna én szömöt vetni rád, amikő nekőd házad, földed... neköm mög semmim...

Rébék: Most má lösz kendnek is, mer ami az enyim, az a kendé is!

Öregbíró: Hát, Rébék, aszondom, hogy ezt a Pétor jó kifüstölted az odvábul! De hát az asszonyi rafinérián még a magamajta okos embőr se tud mindig eligazodni! No, nem baj! Eskütt úr! Irja rá az aktára, hogy a büntetés nem érvényös... Majd mögkapja azt a Pétor az idők folyamán... esüstül!

Öregbíró (mérgrázza a csengőt): Kishíró!

Kishíró: Parancs!

Öregbíró: Ereszthetőd a következő panaszost!

Kishíró: Igónis!

(Függöny.)



Geoffrey Floyd Potter betöröl ér a lakásán, akitől különk, hogy férjruhába öltözött nő s egy óvatlan pillanatban nem sokára megszökik. Pickering detektív látja a lávózt és Zachary Mappint, a gyömbéarcút, amint várt rá. Felmegy Geo-hoz és elmondja a látottakat.

2.

Gabriel Pickering a szivaros ládához lépett, kivett belőle egy szivart és kényelmesen rágyújtott. Csak akkor szólalt meg újra, amikor látta, hogy a szivar rendesen szelel.

— Idefigyelj, Geo — mondta lassan, megfontoltan és tekintetét barátja arcára függesztette. — Megmondom neked őszintén, hogy nem véletlenül jöttem erre felé. Az volt a szándékom, hogy feljövök hozzád és komolyan beszéljek veled. Talán nem is fontos ez a betörés, az azonban biztos, hogy te az utóbbi években roppant különös életet élsz. Ugy jársz-kelsz ebben a nagy városban, mint egy alvajáró... Volt idő, amikor jóbarátok voltunk és tudom, hogy sokkal tartozom neked, tehát megbocsátható, ha jószándékból megmosom a fejedet. Elárulom neked, hogy te minden bolondságod mellett a rendőrség szemében gyanus személy vagy...

3.

Geoffrey Floyd Potter tágult szemekkel nézett a hosszú felügyelőre, majd hangosan nevetni kezdett.

— Uristen, ennél jobb viccet nem hallottam! Angyali! És vajon miért vagyok gyanus, talán betörtem valahová?

Pickering komoly maradt, sőt szemrehányó tekintettel nézett barátjára.

— Szeretném, ha komolyan vennéd azt, amit most mondok neked. Tudom, azzal, hogy erről beszéljek veled, szabálytalanságot követek el, az állásomat kockáztatom, de ezzel szemben te a barátom vagy és remélem,

hogy még idejében rá tudlak beszélni arra, hogy normálisabb életet élj...

Geo még mindig nevetett.

— Megrémítsz, Picky, úgy beszélsz velem, mint a hóhér a halálra ítélttel. Jóságos szavakkal teszed nyakamba a kötelet... Mi a baj? Nyögd ki!

A felügyelő megrázta a fejét és szomorú arccal válaszolta:

— Még mindig nem érted, hogy milyen komolyan beszélek. Én jól ismerlek téged, te viszont nem ismeresz engem. Én jelentéktelen személyiségnek látsum, mindenki azt hiszi rólam, hogy azért osztottak be embereimmel egyútt a Marlborough streeti rendőrállomásra, hogy az itt lakó polgárok álmára felügyeljek. Elárulom azonban neked, hogy évek óta különleges megbízásból dolgozom.

— Nagyszerű, folytatás!

A külügyi hivatalnak dolgozom és egyetlen feladatom lefűlelni azt a bandát, amely évek óta meglehetősen sok bonyodalmat csinál a kontinensen... Érzem, hogy erről nem lenne szabad neked beszélni, de azt szeretném, hogy megértis. Nekem senki sem parancsol, csak a külügyi hivatal...

— Egy szakállas úr, aki ide-oda küldözget...

— Nem tudom, hogy szakállas-e, mert még sohasem láttam... Nagy kutya a külügyi hivatalban...

— Évek óta együtt dolgozol velem és még nem ismered?

— Ugy van. Ez nagyon furcsa, de bele kellett nyugodnom. Néha azt hiszem, hogy munkámat maga az államtitkár irányítja... Telefonon kapom az utasításokat és az a meglepő, hogy ezek az utasítások mindig nagyon hasznosak, sőt gyakran megdöbbentően aprólékosak és azt lehet belőlük következtetni, hogy az, aki adja őket, igen tájéko-

zött úr. Jobban ismeri a londoni alvilágot, mint én... Természetes, hogy nagyon furdalta az oldalamat a titokzatos személy kiléte, de valahányszor a Downing Streetre mentem, szigorúan elutasítottak. Egyetlen egyszer sem láttam annak az úrnak, vagyis szerettet főnököm arcát.

— Valóságos detektívregény, de folytatás, mind érdekesebb lesz...

— Egyszóval fontos ügyben dolgozom, mert meg kell találnunk azt a bandát, amely itt Londonban egy második külügyi hivatalt szervezett, amelynek tagjai titokban tárgyalásokat folytatnak egyes államok megbízottjaival és fegyvereket szállítanak... A bandának óriási hatalma és még több pénze van. Valóságos nagyhatalom, amely néha még a tözsdén is zavart csinál, vezetője zseniális üzletember és utólérhetetlen kalandor... Hogy ki lehet, eddig még nem tudtuk megállapítani, de az biztos, hogy kínai...

— Kínai? Ez érdekes! És honnan tudjátok, hogy sárگا?

— Azért, mert bandájának majdnem minden tagja kínai. Ott rejtezik valahol Limehouse síkatorai között, valahol a föld alatt és onnan irányítja hatalmas szervezetét... Félelmetes ember, aki gyilkosságtól sem riad vissza és tudom, hogy ha egyszer nagyon az útjában lennék, legfeljebb huszonnégy órát élnék...

— Szegény fiú! El tudlak képzelni egy szép kínai törrel a szívedben...

Pickering barátjára meredt, akinek még mindig nevetés bújkált a szemében. Búsán megrázta a fejét.

— Javíthatatlan vagy és azt hiszem, a legjobb lenne, ha nem is folytatnám...

— Ne bolondozz, öreg Picky, csak folytatd, főleg azért, mert még nem mondtad meg, hogy mi közöm van nekem mindehhez...

Gabriel Pickering heves mozdulattal felállt, szivarját az asztalon álló hamutartóba dobta és izgatottan járkálni kezdett a szobában.

— Erre is rátérek! — morogta, mint egy dühös kutya. — Mondd, megbizol te abban a haszontalan inasodban?

— Jeremiahban? — kérdezte Geo csodálkozva. — Miért ne bíznék meg benne, amikor a harctéren szedtem össze és azóta is úgy szolgál, mint egy hűséges házörző... De miért kérdezed ezt?

— Azért, mert ha még egyszer elcsúszkál ott, ahol a nagy vadra lestünk...

— Elvégre szabad idejében ott szórakozhat, ahol akar...

A detektívfelügyelő hirtelen megállt és még dühösebben nézett barátjára.

— Tudtam, hogy védeni fogod, de ne féld, te sem kerülöd el a sorsodat!... Te is éppen elég gyanús vagy...

Elhallgatott, majd gyorsan támadóan kérdezte:

— Mit kerestél Si-Huang házában?

Geo komolyan nézett a detektívfelügyelőre és kérdezte:

— Micsoda Si?...

— Háromszor láttunk a londoni kínaiak legmagasabb szalonjában, Limehouseban...

— Csak háromszor?... Egyszer tehát el tudtam surranni mellettek?

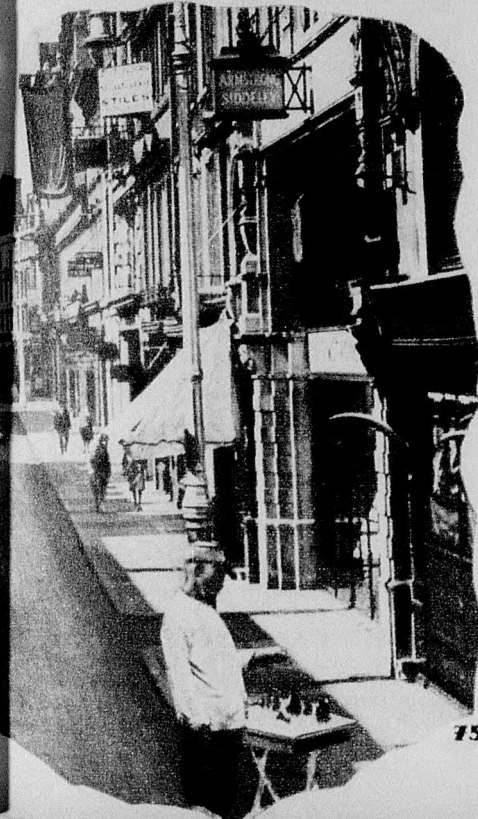
— Tehát nem is tagadod, hogy néhány-szor arrafelé sétáltál, ahol a tisztességes londoni embert kiverné a hideg verejték, ahol becsületes ember élete egy pillanatig sincs biztonságban, ahol ezer titok lappang és ahová még a legelszántabb rendőrök is csak párosával mernek menni?... Mit keres ott egy jószándékú londoni naplopó, akinek több, mint egymilliója van?... Arra gondoltam, hogy talán ópiumot szívsz, de te sokkal bolondabb vagy annál, vagy talán sokkal okosabb... Ki tudja!...

Goeffrey Potter sápadt arccal hallgatta a felügyelő szavait. Először fel akart ugrani, ajka szólásra nyílt, de aztán újra elmosolyodott és már újra a régi bolondos fiatal-ember volt.

— Jó! Le fogsz tartóztatni? — kérdezte, de nem nézett Pickering szemébe.

— Néha szinte kívánom, hogy bár csak le-tartóztatnálak — válaszolta a felügyelő, de hangjából már elszállt a harag. — Folyton attól rettegek, hogy bolond fejvel valami jóvátehetetlen dolgot fogsz csinálni... Ha őszinte lennél és elmondanál mindent, mint

... a kínai kjs szobrokat árúsít



ahogyan most én is őszinte voltam veled, akkor megnyugodnék, de így...

Fáradtan legyintett. Pillanatnyi szünet után megszólalt.

— Megmondod, hogy mit keresel Limehouseban?

Feszülten várta a választ, de aztán látta, hogy a bolondos Geoval nem lehet komolyan beszélni. Felbőszült és valósággal fűjt, amikor barátja megrázta a fejét és így szólt: — Tanulmányúton vagyok, semmi több. Miért nem mehetnék Limehouseba, amikor oda akarok menni? Mi köze van ehhez a rendőrségnek?

Pickering megmerevedett és lassan, hangsúlyozva a szavakat, így szólt:

— Akkor vedd tudomásul, hogy a barátság megszűnt közöttünk. Figyelmeztettelek, nem tehetek magamnak szemrehányást, ha majd viselkedésed következményeit viselned kell... Különleges hatalom van a kezemben és lehetséges, hogy huszonnégy órán belül letartóztatlak!

Geoffrey Floyd Potter felpattant a székről és szinte kiáltotta a kérdést:

— Milyen vád alapján?

— Az a gyanu ellened, hogy a Sárga Hetes tagja vagy, de az is lehet, hogy te vagy a banda vezére!

III.

A gyömbérracú

1.

Geo Potter íróasztalánál ült és órákon át hosszú, vékony kezét nézte. Eszre sem vette, hogy közben besötétedett és csak akkor riadt fel, amikor halkán kinyílt az ajtó és kerek, pirosarcú inasa jelent meg a küszöbön.

— Az estélyi ruhát parancsolja? — kérdezte halkán és tiszteletlenül.

— Máris nyolc óra? — kérdezte Geo és megdörzsölte szemét, mintha mély álomból ébredt volna.

— Nyolc óra kettő — válaszolta az inas és észrevétlenül elmosolyodott. Gyorsan utat nyitott gazdájának, amikor az felállt és megindult a fürdőszoba felé. Megeresztette a csapokat és később némán segített az öltözködésnél. Geo sem beszélt és csak akkor szólalt meg, amikor fölvette felöltőjét és begombolta kesztyűjét.

— Mi újság, Jeremiah? — kérdezte és az inas szemébe nézett.

Jeremiah átadta a botot és csak akkor válaszolta:

— Amikor nyolc évvel ezelőtt ideköltöztünk, azt mondtam — talán ön is emlékszik erre, uram — hogy a Marlboroughstreetnek az az előnye, hogy a nap bizonyos szakában és így este is, csendes...

— Nos és ez a véleményed megváltozott azóta?

— Meg. Most egyformán zajos egész nap. Folyton járnak-kelnek az emberek, motor-kerékpárok, autók... De ezt még megszokná az ember, de nehezen lehet megszokni az

ácsorgókat, akiknek egyéb dolguk sincs, mint naphosszat egy ház előtt állni és felbámulni az ablakokra...

Az inas elhallgatott, elfordította tekintetét, gazdája pedig lassú léptekkel az ablakhoz ment és lenézett az utcára. Egy férfi állt az utca tulsó oldalán, a kapu mellett és szivarozott

— Oh — mondta Geo és legyintett. — te Drew detektívet gondoltad...

— Igen, uram, őt is...

— Őt is?

— Igen és azt a kínait, aki ott áll a lámpa alatt és kis zsirkőszobrokat árusít... Délben szóltam a rendőrnek, aki igazolta, de kiderült, hogy szabályszerű árusítási engedélye van...

— Hát csak árusítson!

— Engem azonban idegesít, uram...

— Hát dehd fejbe valamivel... ámbár azt hiszem, kár lenne... Ki tudja, talán hasznát vehetjük...

— Erre gondoltam én is, uram... Megengedi, hogy közelebből megnézzem?

Geo az inasra nevetett és megcsóválta a fejét.

— Neked vadásznak kellett volna menni. Csak tegnap történt, hogy egész délután és fél éjszaka Limehouseban csavarogtál és már is újra oda akarsz kilyukadni... Nem bánom, de éjtél előtt légy itthon!

Jeremiah arcán valami furesza vigyorgás terült szét és tiszteletteljesen meghajolt. Amikor megszólalt, még alázatosabb volt a hangja, mint előbb.

— És megengedi, uram, hogy magamhoz vegyem a haretéri belga pisztolyt?

Geo megcsóválta a fejét.

— A pisztoly még elsül a zsebedben és a rendőrség lecsuk tiltott fegyverviselés miatt. De nem bánom vid!

A vörösképű inas szalad az ajtóhoz, kinyitotta gazdája előtt, aki szemére húzta kalapját és nagyon lassan lement a lépcsőn.

Amikor az utcára ért, egyenesen átment a tulsó oldalra, a barna kalapos detektívhez lépett, aki éppen új szivarra gyújtott.

— Halló, ha nem tévedek, maga az a Drew, aki Pickering felügyelő csoportjában dolgozik?... Mi? — kérdezte és mosolyra húzta a száját, amikor észrevette, hogy a kérdéssel roppant zavarba hozta a férfit.

— Tévedni tetszik — dadogta a férfi és leejtette a szivart. — Én... én itt várok valakit...

— Reggel óta? Türelmes ember... Hát csak várjon tovább. Ha azonban tíz perc múlva hátra nézek és észreveszem, hogy a nyomomban van, akkor beverem azt a szép fejét!

Megint nevetett és lassú léptekkel megindult az utcán.

2.

Tíz perc múlva a Regent Streeten ballagott és amikor megállt, hogy cigarettára gyújtson, meglepődéssel konstata, hogy a detektív nyomtalanul eltűnt, ellenben a

Glad

kemény! kezében

— Va

dezte

hogy az

lanná t

Ezután

mint v

Waterlo

nézte, k

tatott és

uszályt

— Éjs

csóválta

Féltz

amikor

feleszmé

talmas

lámot.

— Egész

fejében,

is láttam

nem tud

itt áll é

— Per

mélt fel

is volta

hónapja.

Megint

hogy lá

lányokat

a szöke

akit má

látott.

— Ha

emléksze

jelentén

ség... -

Percek

nézte a

Azon tör

Alhambra

hoz? Mi

egy férfi

hogy csa

ból?...

— Hát

tütte el

kapuján,

a járdán.

Gyorsa

lépett.

— Hall

belépni i

A detel

a fejét.

— Jó

menni...

Körülné

— Hiva

valakit...

— Ejny

ritkán...

A detel

Gladys a tükör előtt állt és ezüst rókáját próbálgatta...

keménykalapos kínai ott sétál mögötte és kezében viszi fekete kezításkáját.

— Vajjon merre lehet Jeremiah? — kérdezte magában jókedvűen. — Csodálatos, hogy azzal a nagy revolverrel így láthatatlanná tudta magát tenni!...

Ezután már nem nézett hátra és úgy ment, mint valami holdkóros. Egy óra múlva a Waterloo-hídon ácsorgott és a Temze vizét nézte, később a Victoria Embankmenten bakatott és a felhőket hámulta, amelyek nehéz uszályt cipeltek az égen.

— Éjszaka eső lesz! — gondolta és megcsóválta a fejét.

Félült órákor a Leicester Streeten járt és amikor megállt az Alhambra előtt, hirtelen feleszmélt és táglult szemekkel nézte a hatalmas varieté fölött elhelyezett fényreklámot.

Egész este egyetlen kérdés koválygott a fejében, folyton ezt kérdezte magától: — Hol is láttam azt a szürke szemű leányt? — és nem tudott rá választ találni... Most pedig itt áll és megkapta a választ.

— Persze, az Alhambra balettje! — eszmélt fel és elmosolyodott. — Ejnye, mikor is voltam itt utoljára?... Négy, nem öt hónapja...

Megint mosolygott, mert eszébe jutott, hogy látcsövön nézte a színpadon táncoló lányokat és akkor az első sorban látta azt a szőke hajú, szürke szemű, karesú leányt, akit másodszer tegnap éjszaka a lakásán látott.

— Ha ideg orvosnak elmesélném, hogy így emlékszem arcokra, akkor nagyképpen kijelentené, hogy ez valami veszélyes betegség... — gondolta jókedvűen.

Percekig ácsorgott a bejárat előtt, de nem nézte a plakátokat. Inkább gondolkodott. Azon törte a fejét, hogy mi köze lehet az Alhambra balettjának az ő íróasztaliókjához? Mit keres egy szürke szemű táncosnő egy férfi lakásán?... Honnan tudta ez a nő, hogy csak hajnaltájban megy haza a klubból?...

— Hát majd megkérdezzük tőle! — döntötte el és éppen be akart lépni a színház kapuján, amikor ismerős arcot fedezett fel a járdán. Garrad detektívét.

Gyorsan megfordult és a detektívhez lépett.

— Halló, Garrad, mit keres itt? Nem mer belépni ide? — kérdezte vidáman.

A detektív visszamosolygott rá és megrázta a fejét.

— Jó estét, uram, nem akarok ide bemenni... Idekint van dolgom.

Körülnézett, aztán halkán hozzátette:

— Hivatalosan vagyok itt. Megnyelvek valakit...

— Ejnye, azért találkozom magával ilyen ritkán... Mikor is láttam utoljára?

A detektív elpirult és megvakarta az állát.



— Azt hiszem, három hónapja. Egy padon ültem éjszaka a Blackfriars-hídnál, amikor ön leült mellém... Pokerezni kezdtünk és ön elnyerte négy fontomat, két shillingemet és nyolc centemet...

Sóhajtott.

— Ma sem tudom, hogy miképpen, amikor odabent úgy játszom, hogy na!

— Hamisan játszottam, öreg áldozatom — mondta komolyan Geo Potter. — Ezt már akkor is megmondtam, de nem hitte el...

— Most sem hiszem el — erősítette a detektív. — Miért is játszana ön hamisan, amikor annyi pénze van... talán egy milliója is...

— Azért, mert aznap este otthon felejtettem a pénztárcámat és hajnal előtt nem mehettam haza... Viszont gyorsan pénzt kellett kerítenem...

— Ön mindig tréfál.

— Merre van az ön embere, idebent?... Vigyázzon, mert az Alhambrának két kapuja van és könnyen megtörténhetik, hogy míg itt vár, a jómádár a másikon kirepül...

A detektív megrázta a fejét és mosolyogva így szólt:

— A kocsí itt van és nem hiszem, hogy taxin menne haza... Azért mégis figyelnem kell, mert nemsokára jönnie kell. Az imént bent voltam egy percre és láttam, hogy már a legtöbb színész és színésznő hazament. A kacér Gladys is éppen indult. Kalapja a fején volt, de még a fűkór előtt állt és ezüst rókáját próbálgatta.

(Folytatjuk.)



A karcsúság titka

Ha női szépségről beszélünk, elsősorban nem szabályos szép arcra, hanem arányos, plasztikus testre gondolunk. Valamikor a molett nő volt az ideális női típus megtestesítője, melyről ékesen tanuskodnak Rubens párnáskará, teltidomú asszonyai, de még nagyanyaink idejében is csinos és kívánatos jelzőkkel illették az enyhe zsírpárnákkal rendelkező hölgyeket.

A női emancipáció és a nőnek a munkában való intenzív részvétele a divatot is gyökeresen megváltoztatta és a praktikus szempontok felé terelte. A modern dolgozó, sportoló nőnek terhére van a szabad mozgást gátló zsírréteg, de a férfiak is a karcsú, izmostestű, jóformájú nőket részesítik előnyben. Bebizonyosodott tény, hogy a jó külső és a megfelelő termet ma már olyan kellék, mely a létért való küzdelemben igen értékes gyevernek bizonyul.

Azok a hölgyek, kiket a sors kelletlenül gömbölyűbb idomokkal áldott meg, sokszor fakirokat megszegyenítő önsanyargatással végzik a legképtelenebb fogyasztókúrákat, legtöbbször természetesen eredmény nélkül, sőt a helytelen és túlzásba vitt koplalás gyakran a szervezet leromlásához vezet. Végeredményben tehát indokolt az a nagy harc, melyet a nők a kövérség réme ellen folytatnak s ha meggondoljuk, hogy a túlságos zsírfelhalmozódás sokszor betegségek kútforrásává is válhat, úgy orvosi szempontból sem zárkozhatunk el a különböző soványító kúrák alkalmazásától.

Felnőtt ember átlagos testsúlya körülbelül annyi kiló, ahány centiméterrel van a test magassága az egy méteren felül. A mai divat követelményei azonban ezt a szabályt is módosították.

Mindenkinek van egy bizonyos tápláltsági állapota, melyben a legjobban érzi magát és melyben életfunkciói a legzavartalanabbak. Ezen tápláltsági fok meghatározása azonban nem könnyű; más szóval az ép és kóros zsírfelrakódás között éles határt vonni nem lehet. A normális szervezetnek is föltétlen szüksége van bizonyosfokú zsírrétegre, mely betegségek idején tartalékként szerepel és a célszerűtlen hőveszteségtől is megóvjá testünket.

SZÉPSÉGLEXIKON

Irja: Heks Imre dr., orvoskozmetikus

Az elhízás tulajdonképpen akkor válik kórossá, ha a zsírfelhalmozódás az illető munkabírását nehezíti, közérzetét alterálja, később légző- és vérkeringési szerveit betegíti meg. Az ilyen hízásnak induló ember több táplálékot vesz fel, mint amennyi energia szükségletének megfelel. Ne gondoljuk azonban, hogy valaki azért hízik, mert sokat eszik. Gyakran láthatjuk, hogy sovány egyének többet és falánkabban esznek, mint a kövérek és mégsem híznak. A kövérek fokozott étvágya nem oka, hanem következménye a hízásnak. Az ilyen ember akkor is éhezik, ha rendkívül sokat eszik, mivel nem képes a felvett táplálékból a szükséges anyagokat elhasználni és a zsír elégséges tökéletlenül megy végbe.

Az elhíjasodás gyógyítása a felhalmozott és fölösleges zsírmennyiség eltávolításában áll. Ez természetesen csak úgy vihető keresztül, ha az elhízott egyén kevesebb tápláló anyagot vesz fel és a többletet saját testének zsírrállományából fedezi. Épp ezért rendkívül fontos a különböző táplálékok gondos megválasztása. Ezekről későbbi cikkeimben fogok részletesebben megemlékezni.

Kozmetikus orvosunk, megcímzett és felbélyegzett válaszboríték beküldése ellenében a hozzáfordulóknak levélben válaszol. Levelek címére a szerkesztőségbe küldendők.

Amióta a történelem nőit ismer,



azóta ismeretes a nőnek az a törekvése, hogy testének tökéletességét mennél jobban feltüntesse és esetleges fogyatékoságait lehetőleg leplezze. Minden kérdésre ad választ és minden kozmetikai ügyben hasznos útbaigazítást és tanácsot ad ez a két kötetből álló kis kézikönyv. Nélkülözhetetlen minden nőnek! Mindkét kötet ára bérmentes küldéssel 1 pengő 20 fillér, az összeg előzetes beküldése mellett. Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dobány uca 12 sz.

Névtelen
abban az
megcímzett
A neküld
„Délibáb

Nyugd
Társaság
mindenü
érvénybe
be lehet
den eszt
féle hátr
3. Az aja
Sz. István
közölg
dülni (Bu
Csak zs
Általába
kodást és
végezze.
ságaival
lépéskor
bőrért. Ca
mátus ta
megtekin
vizsgálat
hasonló
diagnózis
megfelel
igazítjuk
nines gi
Most fog
szabású
fel sorai
dést, aho
Katalin.
Őszinte,
sága, d
hallottam
Én önáll
Nem tud
zásokot,
kodom, f
sára törté
hogy a k
probléma
nösen all
tozott né
űszőneil
ezek arra
de védeh
nézete il
azért, ho
Jenek. H
azt tapas
az út, am
mai pozí
életben.
ban eszm
vannak.
nem értet
csupán s
megnemé
volt a kül

Szerkesztői íróeszközök

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímzett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szülő levelet így tessék megcímezni: „Délibáb” szerkesztőségének, Budapest, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek. Kéziratokat nem őrzünk meg.

válík kő-
ő munka-
a, később
gíti meg.
b táplálé-
szükség-
azonban,
zat eszik,
egyének
a kövé-
fokozott
ménye a
s éhezik,
nem képes
nyagokat
kétlenül
malmozott
lításában
hető ke-
bb táp-
tet saját
pp ezért
kók gon-
bik cik-
mlékezni.

felbélyeg-
hozófor-
re a szer-

ismer,

meretes a
az a fő-
hogy tes-
ökéletes-
nnéi job-
ltúnisse
es fogya-
it lehe-
ze. Min-
ésre ad
és min-
zmetikai
hasznos
tást és
ad ez a
ból álló
ikönyv.
névtelen
nőnek!
kötet ára
s küldés-
es bekü-
11 h b h
kerület,

Nyugdíjas özvegy. Erre csak az illetékes Társaság felülhet érdemlegesen, mert hiszen mindenütt más-más rendelkezések lehetnek érvényben. — **Dronba Lóránt**, 1. Minden esetben be lehet küldeni a megfajtást s a megfajtozó minden esetben pályázhat a rejtvényre. 2. Semmiféle hátrányban nincs Ön sem mások mellett. 3. Az ajándékok bizonyos idő után változnak. — **Sz. Istvánné**, Budapest. Tessék talán erre vonatkozólag a Zeneakadémia igazgatóságához fordulni (Budapest, Liszt Ferenc tér). — **Bazsalikom**. Csak zsiros szappannal szabad mosakodnia. Általában kerülje a gyakori vízzel való mosakodást és a tisztálkodást vegytiszta táblaolajjal végezze. Védje bőrét az időjárás viszontagságaival szemben és éjszakára, valamint uccarajlépéskor megfelelő zsiros krémmel kenje be bőrét. Csak főtt pudert használhat. — **Református tanító**. Ezt az elváltozást csak személyes megtekintés után lehet megítélni. Szakorvosi vizsgálat szükséges. Ugyanis ilyen és ehhez hasonló borbaj igen sokféle lehet és csak a diagnózis pontos megállapítása után lehet a megfelelő gyógymódot előírni. Szívesen útbaigazítjuk. — **Veszprémi Gyuri**. Pesten még nincs gramofonlemezfelvétel általánosságban. Most fogják üzembe helyezni az első nagyobb-szabású gramofongyárat. Mindenesetre keresse fel soraival valamelyik ismert hangszerkereskedést, ahol további útbaigazítással szolgálnak. — **Katalin**. Ön azt írja: Menyasszony lettem. Őszinte, becsületes érzésekkel megyek a házasságba, de valami mégis aggaszt. Mindig azt hallottam, hogy a férjhez alkalmazkodni kell. Én önálló vagyok, megszoktam a függetlenséget. Nem tudom, képes lesz-e majd kedélyhullámzásokat, hangulatokat elviselni. És ha alkalmazkodom, félek, hogy az majd egyéniségem rovására történik. — **Kedves Katalin**, tagadhatatlan, hogy a kérdés hétköznapi. És a mai nő mégis problémát formál belőle. Mert a házasság különösen alkalmas terület, hogy tradíciók és változott nézetek megütközzenek rajta. A nő ősi ösztönei még nem szunnyadtak el egészen és ezek arra befolyásolják, hogy a férfi uralmába, de védelmébe is helyezze magát. De új világnézetek ilyenkor is őrít áll, sőt ha kell, harcol is azért, hogy kivívott jogai csorobát ne szenvedjenek. Ha a civilizáció útjára visszatérünk, azt tapasztaljuk, hogy szinte felmérhetetlen az az út, amit a feleség megtett, amíg elfoglalta mai pozícióját bent a családban és kint az életben. A feleség nyugodt, kényelmes otthonában eszmélt rá arra, hogy férjének szeszélyei vannak. Bátran állíthatjuk, hogy az asszony nem értette meg férjét akkor, midőn rosszkedvét csupán szeszélynek tulajdonította. Ennek a megismerésnek az volt az oka, hogy túlnagy volt a különbség a férj és feleség működési téré-

numa között. A férjet a létfentartás gondjai elkísérték otthonába. De az asszony nem tudott tanácsadója lenni. Egyrészt: mert nem nevelték a küzdelmekre és azért sem, mert talán nem is érdekelte. Érdeklődési köre: a gyermekszoba és a konyha között oszlott meg. A férj lebecsülte az asszony munkáját. Ebből disszonanciák keletkeztek. És ha a feleség ezt el akarta kerülni, akkor szóváltás nélkül elviselte férje hangulatait és belenyugodott az intézkedéseibe. Az alkalmazkodásnak ez a formája már megszűnt. Nőt és férfit elválasztó szellemi válaszfal már régen ledőlt, egyenlő terepűn, egymás mellett küzdenek, egyenlő arányúak a gondok, amelyeket meg kell osztaniok egymással. Kedves Katalin, csak egyről lehet szó. A férj apró hibáit megértéssel el kell nézni — a nagyobbakat, de megbocsáthatókat szeretettel meg kell bocsátani. Legyen nyugodt, az egyéniség nem szenved a női szeretet alatt. — **Kadettkisasszony**. Gustav Fröhlich volt a partnere. — **Nebántsvirág**. Mindenesetre igyekezzék az illető alaposan kiismerni s csak azután döntsön további elhatározására vonatkozólag. — **Semmiestre** sem szabad valamit elhamarkodni. Természetesen, ha azt látja, hogy ő csapodár természeti, akkor valóban nem érdemes vele foglalkozni, de ha úgy látja, hogy valóban tévedett, akkor meg érdemes lesz „megbocsátani”. Egyelőre nem látjuk a helyzetet olyan „végzetesnek”, hogy szakítani kellene. — **Uj olvasó**. Jan Kiepura lengyel származású. Véletlenül lett színész. Bécsben énekversenyt rendeztek s ott annyira feltűnt, hogy a legkiválóbb énektanárok fényes jövőt jósoltak neki. A jóslat be is vált. Nemsokára Jan Kiepura már a bécsi opera tagja. Sikert sikerre halmoz. A többi ismeretes. Kiepura ma már a színpadokon kívül egy amerikai és egy berlini filmgyár sztarja is. — **Dívathölgy**. Bp. A most divatos majomprém nagyrészt a braziliai oroszlanmajmocska szőr-



ből készül. Hatalmas farmokon tenyésztik ezeket a kedves kis állatokat és bizony évente tízezerrel esnek áldozatul a szeszélyes női divatnak. — **Kinek van igazán jellege**. Ön azt írja: Nagynéném bemutatott egy fiút, akinek nősülési szándékai vannak. Ennek már néhány hete, azóta sokszor találkoztunk. Ugy látszik, megtetszettem neki, mert némemnek említette, hogy nem idegenkedne egy esetleges házasságtól. Nekem is szimpatikus, kifogásolmival eddig nem találtam rajta, csak egy kellemetlen dolog mindig megismétlődik. Udvarlóm ugyanis állandóan kritizálja az öltözködésemet.

Kétéves kabátomat kopottnak találja és csodálkozik, hogy nincs bundám. Ha színházba vagy társaságba megyünk, ruhám anyagát, fazonját alaposan szemügyre veszi és megállapítja, hogy nem vagyok elegáns. Retiküljeimnél, püder-tartómnál kifogásolja, hogy nem a legmodernebb típusúak. Bár tudom, hogy egyszerű, izléses ruhámban mindenütt megjelenhetek, mégis szóvá tettem anyám előtt: nem kaphatnék-e két-három elegáns öltözetet. Anyám határozott nimmal felelt és azt mondta: nem látja be, miért kell magunkat, ok nélkül, viszonyainkon felül költségre verni. — Édesanyjának igaza van. A fiú még semmiféle közeli vonatkozásban nem áll Önnel, érintkezésük az általános társadalmi formákra szorítkozik, tehát az illetőnek sentmi jogcíme nincs arra, hogy az Ön ruhái fölött kritikát gyakoroljon. Ha meg vélegény lesz, akkor éppen nem. Mert egy házasság sem dönt meg meg azon, hogy a menyasszony ruhái nem voltak elég elegánsak — de ellenkezőjén már megdől. Mert olyan férfi nincs a világon, aki szívesen venné feleségül azt a lányt, akiről tudja, hogy tehetségén felül költ öltözködésre. — **Titkok.** A férfira ez semmiesetre sem gyakorolhat rossz hatást, hiszen ebből legfeljebb azt látja, hogy nagyon szeretik. — **Willy Fritsch.** Levelező-lapon is beküldheti. — **P. József.** Amennyiben szükségesnek mutatkozik, kibővítjük ezt a rovatot is. — **V. Sándor.** Semmiesetre sem játszik szerepet a bélyeg. Ha az illető színész akar autogramot küldeni, küldeni fog bélyeg nélkül is. — **L. Ernő, Kaloesa.** Zilahy Lajos címe: Budapest, III, Afonya u. 11. Nóti Károly címe: Budapest, Royal-szálló. — **Egy olvasó, Kaposvár.** Köszönjük a figyelmzettető sorokat. Amint meg fog győződni róla, ennek értelmében intézkedtünk.

A „Szereti a népdalt?” e heti jutalmazott megfejtői. Ezúttal a 42. számban közölt rejtvény helyes megfejtői között osztunk szét egy-egy érdekes könyvet. A helyes megfejtés: Megy a gőzös, megy a gőzös Kanizsára...; Kaka tövén költ a ruca...; Lenn a falu végén nem füstöl a kémény... A jutalmazottak névsora: Máthé Magda, C. Piszker István, P. Várnal Tiborné, Bp. Szilágyi András, Bp. Fried Sándor, Bp. Vikmann László, E. Bana Jusztna, T. Kaufmann László, N. Nagy Margit, Bp. Sebes Mária, B. Tihauer Bálint, H. Sajó Béla, Bp. Hajnal József, Bp. Antal József, Bp. Nemes Károly, Sz. Barabás János, Bp. Ohrenstein Gizella, H. Sándor Mancsi, Bp. Márton István, Bp. Szemere Ibolyka, Bp.

Előfizetési ár:

¼ évre 2 pengő 50 fillér, ½ évre 5 pengő.

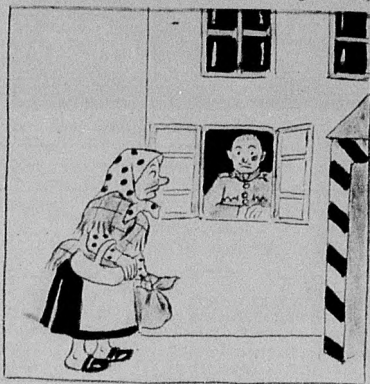
Szerkeszti: TOLNAI SÁNDOR
Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.

Kiadásért és szerkesztésért felel:
TOLNAI SIMON
Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépeknél,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
423-39 és 423-50

SZERETI A NÉPDALT?

Fejtse meg ezeket a rejtvényeket!



A helyes megfejtők könyvjutalomban részesülnek. A megfejtés határideje: november 4. A beküldött borítékokon feltüntetendő: „Szereti a népdalt?”

1	W
13	0
15	7
19	2
26	9
37	8
36	8
47	2
45	2

Visszint
13. Egy
tanárúta
közülük. 1
felkeltés.
gramja. 19
— zenei sz
utáni mag
éjjeli lepk
színház egy
betűjével).
világhábor
maradék.
beállítani é
46. Afrikai
Függőleg
szerű veté
3. Régi ma
marha. 5.
7. A fájó
németül. 1
11. Hegyes
pár. 17. Ma
ségebb m
nés. 22. Te
27. Orrjelz
mű. 32. El

KERESZTREJTVENY

A megfejtők között minden héten értékes könyvjutalmat osztunk ki.
Megfejtési határidő november 4. Minden borítékra rárandó: Rejtvenymegfejtés

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
m	a	g	y	a	r	d	a	i	m	h	a
13		c	e	a	m	r	a	14		a	u
15		a	r	h	a	16	17		18		r
19		t	e		20		d	e	r	a	22
		23	24		m	o					25
26	27						28		29	30	
31				32	33	34		35			
36				37			38		39	40	
41		42	43				44				
45							46				

A megfejtésnél elegendő a vízszintes 1, 41 és a függőleges 1, 38 sorokat beküldeni

Vízszintes sorok: 1. Budapesti színház. 13. Egy nagy szigetvilág. 14. ... kordato, fanariota görög család, több vajda került ki közülük. 15. Ekezetten: cella. 16. Csodálkozó felkiáltás. 18. Elhalt híres cigányprimás monogramja. 19. Menjetek — latinul. 20. Mérsékelt — zenei szóval. 23. Dús, igen sok. 25. Egymásutáni magánhangzók. 26. Sértetlenül. 28. Az éjjeli lepke a világosság körül. 31. A régi Népszínház egykori művésze (keresztnevének kezdőbetűjével). 35. Lakoma. 36. Kötőszó. 37. A világháborúból ismert lengyel város. 39. Egési maradék. 41. Hatásos mozi jeleneteket lehet beállítani ennek jegyében. 45. Művészeti iskola. 46. Afrikai gólyaféle.

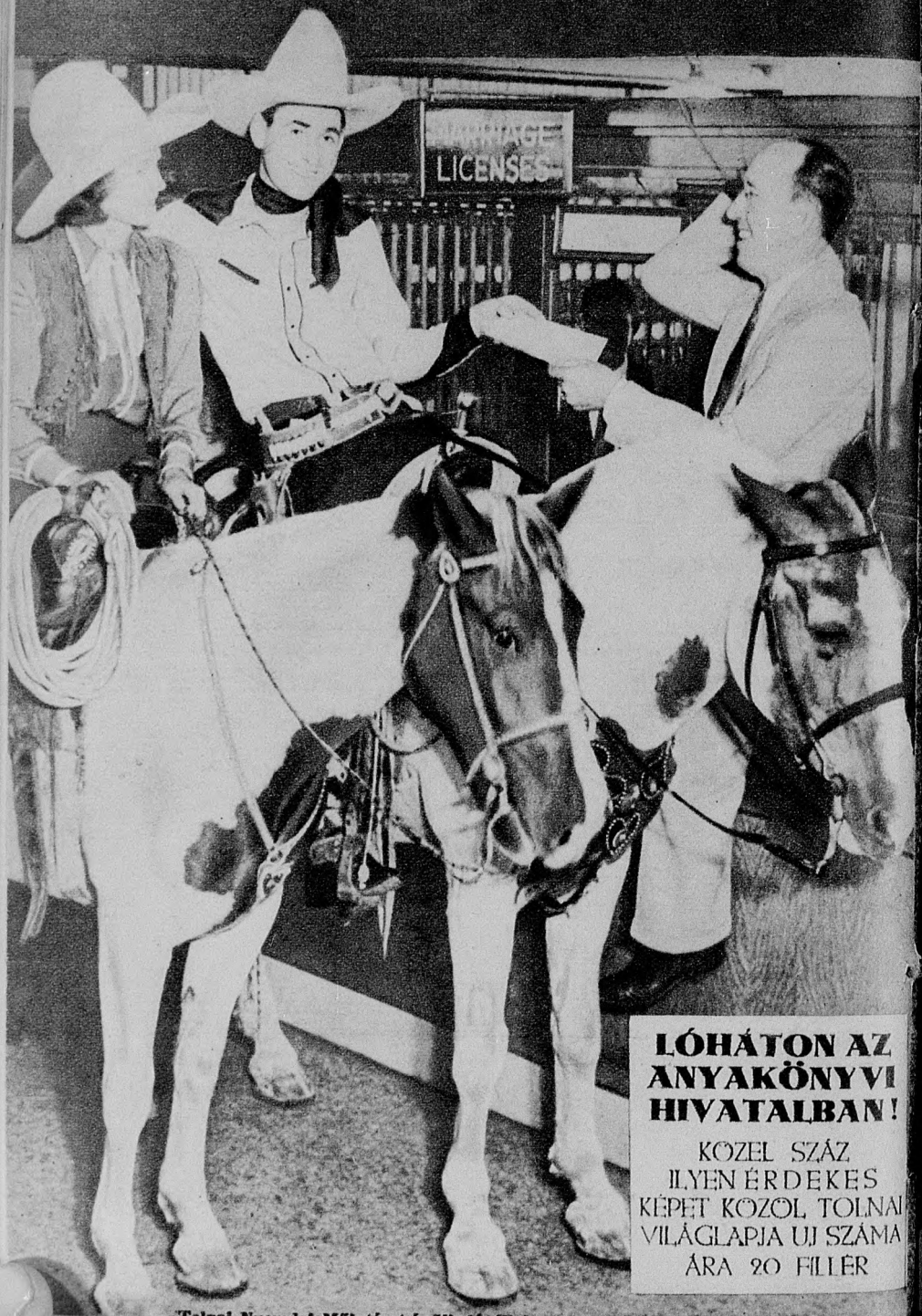
Függőleges sorok: 1. Ó vetít. 2. Bogáncsszerű vetési gyom a fészkesek családjából. 3. Régi magyar regényíró keresztneve. 4. Tibeti marha. 5. Ilyen basist írt Xenophon. 6. Sír. 7. A fájó szív. 8. Mutatószó. 9. Esztelen — németül. 10. Honfoglaló magyar törzsfőnök. 11. Hegyes szerszám. 12. Kedvelt filmkomikuspár. 17. Magyar festő, a Benezur-irány legtehetségesebb művelője. 20. Méter eleje. 21. Történet. 22. Tea — idegen szóval. 24. Böven szór. 27. Orrjelző. 29. Ivó alkalmatosság. 30. Színpadi mű. 32. Elevenedik. 33. Az angol nemzeti him-

nusz első szava. 34. Vissza: 1101 — római számmal. 38. Kipling-regény címe. 40. Csöcselék. 42. Helyrag. 43. Király — olaszul. 44. Időhatározó. (Payper.)

A 43. számban között keresztrejtveny megfejtése. Vízszintes sorok: 1. Forgószínpad. 11. Ibi. 12. Harry. 13. Da. 14. Nebo. 15. Oldal. 17. Uri. 19. S. N. (Somogyi Nusi). 20. Úss. 21. Mozgósínház. 23. Rnl. 24. Zea. 25. Őri. 26. Istar. 29. Csin. 30. Zs. 32. Zeke. 33. Sárka. 35. Návra (árván). 37. Irene Dunne.

Függőleges sorok: 1. Finum Rózi. 2. Oberon. 3. Ribizli. 4. Óh. 5. Sas. 6. Zr. 7. Irónia. 8. Nyl. 9. Ada Sári. 10. Dalszínház. 16. Dühös. 18. Hó. 19. Szere. 22. Szakad. 27. Szín. 28. Teke. 29. Glán. 31. Sár. 34. Re. 35. N. N. 36. Ve.

Jutalmazott megfejtők. A keresztrejtveny megfejtői közül a következők részesültek könyvjutalomban: Rozbora Magda, K. Bagyinka Judit, B. György Bernát, B. Friedmann Henrik, U. Schmidt István, M. Pöltura Imre, N. Bélteky Antal, Bp. Zenger János, S. Hlavatny Szevetszláv, Zs. Sándor Gizella, Bp. Majtényi Hugó, H. Márton Istvánné, H. Németh Baba, Bp. Havas Mária, G. Gráh Jozefin, M. Kring Anna, B. Hevesi Ferenc, Bp. Mahler Józsa, Bp. Menckler Barnabás, D. Wohl Imre, Bp.



**LÓHÁTON AZ
ANYAKÖNYVI
HIVATALBAN!**

KOZEL SZÁZ
ILYEN ÉRDEKES
KÉPET KOZOL TOLNAI
VILÁGLAPJA UJ SZÁMA
ÁRA 20 FILLER

Tolnai Nyomdai Műintézet és Képgyártó Rt. nyomdai Budapest

NOVE
(Székely
(1